

**A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium,
Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

1.	Ajánlás	7
2.	Bevezetés	8
2.1	Jogszabályi környezet, feltételek	8
3.	Az intézmény adatai.....	9
4.	Gimnázium.....	11
4.1	Az iskola helyzete, háttere	11
4.2	Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése	12
4.3	Képzési struktúránk - az iskola jelenlegi szerepe	13
4.4	Személyi feltételek.....	15
4.5	Nevelési program.....	15
4.5.1	Alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások	15
4.5.2	A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
4.5.3	A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	17
4.5.4	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	17
4.5.5	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	19
4.5.6	Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	19
4.5.7	A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	22
4.5.8	A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézmény döntési folyamatban....	23
4.5.9	A szülő, a tanuló, a pedagógus intézményi partnerei kapcsolattartásának rendje	24
4.5.10	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	26
4.5.11	A felvétel és az átvétel helyi szabályai (Nkt. keretei között).....	31
4.6	Helyi tanterv	32
4.6.1	Általános elvek.....	32
4.6.2	A hitoktatás alapelvei.....	32
4.6.3	A választott kerettantervek megnevezése	32
4.6.4	Az iskola órahálója	34
4.6.5	Tantárgyi helyi tantervek	41
4.6.6	Tankönyv, taneszközök kiválasztásának elvei.....	41
4.7	A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok és kompetenciák helyi megvalósításának részletes szabályai	41
4.7.1	Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.	44
4.7.2	A választható tantárgyakkal összefüggésben a pedagógusválasztás szabályai... 44	
4.7.3	Választható érettségi vizsgatárgyak	44
4.7.4	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	45

4.7.5	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	45
4.8	Az egészségnevelés és környezeti nevelési elvek	46
4.8.1	Helyi egészségfejlesztési program	46
4.8.2	Környezeti nevelési program	47
4.8.3	Az egészségnevelés és a környezeti nevelés szinterei	47
4.9	Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések.....	49
4.10	A tanulók értékelése	50
4.10.1	A tanulói teljesítmények értékelése	50
4.10.2	A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	51
4.10.3	A beszámoltatás követelményei és formái.....	51
4.11	Magatartás és szorgalom értékelésének követelményei	61
4.11.1	A tanulók jutalmazásának elvei	62
4.11.2	A tanulók elmarasztalásának elvei.....	63
4.12	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	63
4.12.1	Mérési és értékelési szempontok:	63
5.	Az intézmény önértékelési rendszere	65
6.	Kollégiumi nevelési program.....	66
6.1	Szabályozási környezet.....	66
6.2	A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései	66
6.2.1	Alapelvek	66
6.2.2	Célok	67
6.2.3	Értérendszer	67
6.3	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei.....	67
6.4	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	68
6.5	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei.....	69
6.6	A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve	70
6.7	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei	71
6.8	A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek.....	72
6.9	A kollégium hagyományai.....	72
6.10	Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	73
6.11	Egészségnevelési, környezeti nevelési elvek.....	74
7.	Alapfokú Művészeti Iskola.....	75
7.1	Alapfokú művészeti iskolai csoportok.....	75
7.2	Az alapfokú művészetoktatás	75
7.2.1	Általános rendelkezések.....	75
7.3	Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei.....	83

7.3.1	Képző és iparművészeti ág.....	83
7.3.2	Színművészeti – bábművészeti ág.....	87
7.3.3	Táncművészeti ág.....	90
8.	Az Arany János Tehetséggondozó Program.....	94
9.	Általános iskola.....	99
9.1	Bevezetés	99
9.1.1	Az iskolában folyó nevelő, oktató munka céljai.....	99
9.1.2	Az iskolában folyó nevelő, oktató munka pedagógiai értékei	99
9.1.3	Így iskolai nevelésünk legfontosabb eszközei:	101
9.2	Képzési kínálat.....	101
9.3	Nevelési programunk.....	102
9.3.1	Küldetésnyilatkozatunk.....	102
9.3.2	Nevelő, oktató munkánk pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai.....	102
9.3.3	A pedagógusokkal szembeni elvárások, feladatok	103
9.3.4	A pedagógusok feladatait személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.	104
9.3.5	Osztályfőnökök feladatai	105
9.3.6	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	106
9.3.7	Közösségfejlesztés	106
9.3.8	Feladataink:.....	107
9.3.9	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységeink 107	
9.3.10	A beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységeink	108
9.3.11	Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk	109
9.3.12	A gyermek, szülő, pedagógus együttműködési formái, továbbfejlesztés lehetőségei.....	110
9.3.13	Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	110
9.3.14	A tanulók tájékoztatásának fórumai, az együttműködés formái	111
9.3.15	Diákönkormányzat	111
9.3.16	Kapcsolattartás a szülőkkel, az iskola partnereivel.....	111
9.3.17	A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat	112
9.3.18	A tanulói felvételi, átvételi kérelmek teljesítésére vonatkozó helyi szabályok	112
9.4	Az első évfolyamon indítható osztályok meghatározása:.....	113
9.5	Helyi tantervek, óratervek	113
9.5.1	A 2020. évi NAT szerinti órahálók - 2020. szeptembertől indulóan 1. és 5. évfolyamtól felmenő rendszerben.....	114
9.5.2	Óraszámok az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára	117
9.5.3	Boldogságóra program.....	118
9.5.4	Sakkpalota program	119
9.5.5	LEGO-matek program	121

9.5.6	LEGO WeDo program.....	122
9.6	A nemzeti kisebbség anyanyelvi, történelmi, földrajzi, kultúra- és népismereti tananyag.....	124
9.6.1	A nemzetiségi német nyelvoktatás céljai és feladatai.....	124
9.6.2	A német nemzetiségi kultúra megismerésének lehetőségei.....	125
9.7	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	126
9.8	A pedagógiai folyamatok évfolyamonkénti lebontása	127
9.9	Testnevelés	128
9.9.1	A mindennapos testedzés programja intézményünkben.....	128
9.9.2	Gyógytestnevelés	128
9.9.3	Egyéb sportfoglalkozások.....	128
9.9.4	Versenyek	128
9.10	Egészség és környezeti nevelés	128
9.10.1	Egészségnevelés tartalma.....	128
9.10.2	Egészségneveléssel kapcsolatos feladataink:.....	129
9.10.3	Helyi egészségfejlesztési programunk.....	129
9.10.4	Egészségnevelési módszereink:	130
9.10.5	Egészségügyi ellátások:	130
9.11	A környezeti nevelés tartalma	131
9.11.1	Környezeti nevelési programunk Céljaink:.....	131
9.11.2	Módszereink, eljárásaink	132
9.12	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	133
9.13	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	133
9.14	Az iskolai beszámoltatások.....	133
9.14.1	Általános szabályok	133
9.14.2	Az ellenőrzés, a beszámoltatás, számonkérés, értékelés kritériumai:.....	134
9.14.3	A beszámoltatások, számonkérések formái	135
9.14.4	Az írásbeli beszámoltatás, számonkérés rendje	135
9.14.5	Belső méréseink szabályozása	136
9.14.6	Az írásbeli beszámoltatás, számonkérés korlátai, szabályai.....	136
9.15	Az iskolai magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	136
9.15.1	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	137
9.15.2	Az értékelés dokumentálása.....	137
9.15.3	Értékelés a gyógytestnevelésben:	138
9.16	Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok	138
9.17	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	139
9.17.1	Csoportbontások szempontjai, elvei:	139

9.17.2 A csoportbontások rendje:	139
9.18 A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének követelményei, formái	139
9.18.1 A magatartás és szorgalom értékelésének fokozatai:.....	140
9.18.2 A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:...	140
9.18.3 Szorgalom	140
9.19 Tanulóink fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereink.....	141
10. Helyi tantervek (1. sz. melléklet).....	142
11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje (2. sz. melléklet).....	143
12. A gyermek, a tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések (3. sz. melléklet).....	146
13. A belső vizsgák tematikája (4. sz. melléklet)	147
14. Érettségi követelmények (5. sz. melléklet).....	159
15. A Pedagógiai Program legitimációja	160

1. Ajánlás

Mottó: „Az iskola megszentelt tűzhelye az örökké való eszméknek és ideális eszményeknek.”

Ön egy 1806-ban létesített, eredményes nevelő-oktató múlttal rendelkező oktatási intézmény tantestületének pedagógiai hitvallását fogja a kezében; nevelési programját és helyi tantervét, mellyel követni szeretnénk az 1835-ben megfogalmazott helyi instrukció szellemét. Eszerint az iskolánk: ”nagyobb iskolákra való előkészítő intézet; amelyben a tudományokkal lassankénti megismertetés, és a gondolkodásra és okoskodásra való nevelés” folyik, ahol minden ifjú „az erkölcsi kiművelés és testi erő célirányos kifejtésével” gazdagodik.

Mint az evangélikus egyház oktatási intézménye, ez az iskola a keresztyén értékrend közvetítésével, a lelkiismereti és vallásszabadság tiszteletben tartásával, több mint két évszázados eredményes hagyományokkal valósítja meg nevelési célkitűzéseit.

Elődeink a nagy ívű jövőképhez időt álló tárgyi feltételeket is teremtettek. A 4,6 hektáros területen fákkal övezett terekkel, japánkerttel és kerti pavilonokkal imponáló harmóniában megfér a gyönyörű szecessziós főépület, a vidéki tanulónak otthont adó modern kollégium, a 19. században épült tornaterem, a 21. század atlétikai centruma és a sokféle sportolási igényt kielégítő sportudvar.

2017-ben új tagintézménnyel bővült iskolánk, melynek Szent Imre utcai épülete több mint 100 éve szolgál oktatási intézményként a városban. Ebben az iskola részben is fontos szerepet játszik az iskolai oktatáson kívül a minőségi életre való nevelés, a környezet inspiráló hatásának hangsúlyozása. Igyekszünk az itteni közel 2,5 hektáros területnek is a jó gazdái lenni.

Tanulóink kiemelkedő tanulmányi, kulturális és sportsikerei a régió egyik legeredményesebb iskolájává emelték intézményünket, amely egyedüli felekezeti iskolaként az országos Arany János Tehetséggondozó Program alapító intézménye.

A hangos diákteljesítményeken túl létezik – az iskola falain belül és kívül – egy nehezen megfogalmazható, de igen jól érezhető sajátos „petőfis” hangulat, amelyet a volt és jelenlegi diákjaink is ápolnak és őriznek.

Köszönhető ez a felelősségét mindig átérző, feladatát néha erején felül ellátó, a problémák iránt nyitott és érzékeny nevelőtestületnek és a technikai dolgozóknak, az iskolájukra, tanáraikra és társaikra mindig számítani tudó, tehetséges, biztos jövőképpel rendelkező, jól motivált diákoknak, a minőségi diákéletet adó szabadidős programoknak.

Köszönöm megtisztelő érdeklődését és remélem, hogy pedagógiai programunk hiteles képet nyújt Önnek iskolánkról, működésünkről, életünkről.

Bonyhád, 2022. szeptember 1.

Andorka Gábor
igazgató

2. Bevezetés

2.1 Jogszabályi környezet, feltételek

Intézményünk pedagógiai programját az 2011. évi köznevelési törvény 97.§-ának megfelelően a 20/2012. EMMI rendelet 7. § - a szerint állítottuk össze.

A program elkészítésének jogszabályi alapjai:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 110/2012. Kormányrendelet (NAT)
- 20/ 2012. EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 51/2012. EMMI rendelet (Kerettantervek)
- A Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeiről és a hitoktatásról szóló törvény
- A Kormány 100/1997. (VI.13.) rendelete az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról, és annak módosításai.
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet és annak módosításai.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 16. § értelmében az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.
- A Kormány 5/2020.(1.31.) Kormányrendelete; a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormány rendelet módosításáról.

3. Az intézmény adatai

1. Az intézmény megnevezése, címe és székhelye
Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth L. u. 4
7150 Bonyhád, Szent Imre utca 7. – Általános Iskolai Tagintézmény
2. Típusa: Gimnáziumi oktatást végző, kollégiumi ellátást biztosító, feladatait többcélú közoktatási intézményként látja el.
3. Az intézmény évfolyamainak száma: 10, 9, 6, 5, 4
4. Fenntartó és felügyeleti szerve:
Magyarországi Evangélikus Egyház
5. Az intézmény jogállása: önálló jogi személyként működő egyházi fenntartású köznevelési intézmény
6. Az intézmény alappeladata
 - 0912 Iskolai nevelés, oktatás az 1-4. évfolyamokon**
 - 091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon
 - 091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon
 - 091213 Nemzetiségi tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon
 - 091220 Köznevelési intézmény 1-4. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok
 - 0921 Iskolai nevelés, oktatás az 5–8. évfolyamokon**
 - 092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5–8. évfolyamon
 - 092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5–8. évfolyamon
 - 092113 Nemzetiségi tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon
 - 092120 Köznevelési intézmény 5–8. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok
 - 0922 Középfokú nevelés, oktatás**
 - 092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai
 - 092212 Sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi nevelésének, oktatásának szakmai feladatai
 - 092260 Gimnázium és szakképző iskola tanulóinak közismereti és szakmai elméleti oktatásával összefüggő működtetési feladatok
 - 0950 Szint alapján nem meghatározható oktatási szolgáltatások
 - 095010 Határon túli magyarok oktatási támogatásai
 - 095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés
 - 091240 Alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín-és bábművészeti ágban
 - 0960 Oktatást kiegészítő szolgáltatások**
 - 096015 Gyermekeképzés köznevelési intézményben
 - 096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
 - 096030 Köznevelési intézményben tanulók lakhatásának biztosítása
 - 096040 Köznevelési intézményben tanulók kollégiumi, externátusi nevelése

Egyéb tevékenységek

- 013330 Pályázat- és támogatáskezelés, ellenőrzés
- 013360 Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások
- 074011 Foglalkozás-egészségügyi alapellátás
- 074032 Ifjúság-egészségügyi gondozás
- 074054 Komplex egészségfejlesztő, prevenciós programok
- 081030 Sportlétesítmények, edzőtáborok működtetése és fejlesztése
- 081041 Versenysport- és utánpótlás-nevelési tevékenység és támogatása
- 081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
- 081044 Fogyatékossgal élők iskolai, diáksport-tevékenysége és támogatása
- 081045 Szabadidős sport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása
- 082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
- 082043 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
- 084070 A fiatalok társadalmi integrációját segítő struktúra, szakmai szolgáltatások fejlesztése, működtetése
- 085010 Szabadidős tevékenységekkel, sporttal, kultúrával és vallással kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
- 086010 Határon túli magyarok egyéb támogatása
- 086020 Helyi, térségi közösségi tér biztosítása, működtetése
- 086030 Nemzetközi kulturális együttműködés
- 086090 Egyéb szabadidős szolgáltatás
- 107080 Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok
- 470009 Egyéb kiskereskedelem
- 562920 Egyéb vendéglátás
- 639990 Más egyéb információs szolgáltatás
- 680001 Lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 680002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 811000 Építményüzemeltetés
- 855900 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás
- 900400 Kulturális műsorok, rendezvények, kiállítások szervezése
- 931100 Sportlétesítmény működtetése
- 931200 Spottevékenység és támogatása
- 932900 Más egyéb szórakozás, szabadidős tevékenység
- 9491 Egyházi tevékenység

4. Gimnázium

4.1 Az iskola helyzete, háttere

Iskolánkat 1806-ban alapította Sárszentlőrincen a Tolna-Baranya- Somogyi Evangélikus Egyházmegye, amely 1870-ben az algimnáziumot Bonyhádra telepítette, majd azt az 1909/10-es tanévre nyolc évfolyamos főgimnáziummá fejlesztette.

1910 júniusában tartották meg az első érettségi vizsgát 23 végzős diáknak.

Az 1948-ban államosított iskolát, mely 1949-ben felvette egykori sárszentlőrinci kisdiákjának, Petőfi Sándornak nevét 1992. augusztus 1-jén újra fenntartásába vette a Magyarországi Evangélikus Egyház. Még a fenntartóváltás előtt megkezdődtek az előkészületek a struktúraváltásra, így az 1992/93-as tanévben 32 hetedik évfolyamos kezdte meg tanulmányait a kísérleti hat évfolyamos képzési formában.

Az országos Arany János Tehetséggondozó Programra benyújtott sikeres pályázat alapján indult az öt évfolyamos képzés a 2000/2001-es tanévben 31 tanulóval. Büszkeségünk, hogy a program alapító iskolájaként folyamatosan fel tudjuk tölteni ezt az osztályt is, így ez a struktúra is teljes.

Az iskola működési engedélye maximum 700 tanuló oktatását teszi lehetővé. Jelenleg 21 tanulócsoporthat működtetünk, a tanulólétszám 665 fő.

Iskolánk a város legnagyobb gimnáziumaként működik, a tanulólétszám mintegy 1/3-át bonyhádi diákok adják. Az iskola beiskolázási területe elsősorban Tolna megye, valamint Bonyhád város és környéke. A célzott állami támogatásból felépült új kollégiumunknak köszönhetően - melyet 1996. augusztus végén vettek birtokukba diákjaink - és a fenntartóváltás következtében az iskola vonzáskörzete tovább bővült. A modern körülmények a távolabb lakó tanulóknak is vonzóvá teszik az iskolát.

Tanulóinkat osztályokba szervezzük, minden osztály saját tanteremmel rendelkezik, felel annak állapotmegőrzéséért. Több tantárgynak van önálló, felszerelt szaktanterme. (Lásd az alábbi táblázatot. Szertárral is rendelkezik a fizika, biológia, kémia, rajz-ének, valamint két informatika szaktanterem.)

Tanulási környezet: Intézményünkben a tantermek, szaktantermek illeszkednek az intézményünkben tanuló diákok korosztályi és egyéni szükségleteihez, nyugodt, biztonságos és támogató légkört biztosítanak. Minden terem rendelkezik hagyományos táblával, internet eléréssel, projektorral, számítógéppel. 9 tanteremben van okos tábla. Így minden pedagógusnak van lehetősége minden tanórán alkalmazni a digitális technológiával támogatott oktatási módszereket is, ami pedagógusaink természetes igénye is.

Férőhely/fő	18-25	26-30	31-36+
Osztályterem	4	9	13
Fizika szaktanterem	-	-	1
Kémia szaktanterem	-	-	1
Biológia sz.t.	-	-	1
Földrajz sz.t	-	-	1
Labor	1		-
Számítástechnika	3	-	-
Rajz-ének	-	-	1
Összesen	8	9	18

Az 1893-ban 4 tanulócsoporthat épült alig 200 m²-es tornaterem mellett az iskola és a kollégium épülete között elhelyezkedő sportudvar biztosítja tanulóink rendszeres testedzésének lehetőségét tiszta, jó levegőn. 2003-tól a minőségi testnevelést és szabadidős sportot szolgálja az 1100 m²-es poliuretán borítású – világítással rendelkező sportpálya.

2006 szeptemberében vehette birtokába diákságunk a XXI. századi követelményeknek is megfelelő, nemzetközi szabványok alapján kivitelezett atlétikai pályát, amely az előző

századforduló meghatározó tanáregyéniségéről – Forberger Lászlóról – kapta nevét, valamint a felújított füves pályát. Régi álmunk vált valóra, amikor 2010 áprilisában felavattuk Magyarország 2. legnagyobb atlétikai csarnokát, ahol a 2000 m² –es küzdőtérén minden igényt kielégítő, rekortán borítású futópálya, távol-, magas- és rúdugró helyek, valamint a labdajátékokra alkalmas pályák kerültek kialakításra. Ezek mellett jól felszerelt konditerem és egy rendezvényterem is várja a diákokat.

A tárgyi feltételek hiányosságaként meg kell említeni, hogy nincs nyelvi laboratóriumunk, ám az osztálytermeink és szaktantermeink felszereltsége évről évre javul. A kísérleti eszközök állaga kielégítő. Oktatási és szemléltető eszközökkel való ellátottságunk jó. A régi eszközök folyamatosan elhasználódtak, törekszünk újak beszerzésére, bár a lehetőségeink korlátozottak. A kémia, a biológia, a földrajz, a fizika, a rajz és a kémiai labor interaktív táblával rendelkezik, a tantermeket, az informatika szaktantermeket és a kollégiumi tanulókat elláttuk lappal és projektorral, az internet hozzáférési lehetőség is adott az intézmény egész területén. Ezen kívül a rendelkezésünkre áll két mobil „zsúrkocsi”.

Intézményegységünk - kollégium

A kollégium az intézmény szerves része, azzal közös igazgatású. A jelenlegi korszerű, többszintes kollégiumi épületet 1996. augusztus 30-án vehették birtokba a tanulók.

A kollégium régi szárnyában a felújítás után modern konyha és 100 fős étterem kapott helyet. Ezt a 2015/16-os tanévre egy alagsori ebédlővel bővítettük, hogy tanulóink ebédeltetését kényelmesebben és gördülékenyebben tudjuk biztosítani. A tetőtérben díszterem nyújt lehetőséget nagyobb közösségi és egyházi rendezvények megtartására.

Az új szárny alagsorában szauna, és 14 asztali számítógéppel felszerelt terem szolgálja a tanulói igényeket.

4.2 Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése

A Magyarországi Evangélikus Egyházban elkötelezettek vagyunk az oktatási-nevelési küldetésünket szolgáló iskolánk fenntartásában és működtetésében. A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskolában csak Krisztusra figyelő Isten-hitünk vezérelhet minket, melynek evangélikus jellegéhez ragaszkodunk. Ennek szellemében az evangélikus iskola legfontosabb egyedi alapjai a következők.

A megközelítés

Az evangélikus iskolában a legfőbb érték az ember, aki Isten teremtménye, kegyelemre szoruló és Krisztusban megmentett egyéniség.

Az evangélikus iskolában alapvetően nem a teljesítmény határozza meg az egyes ember értékét. Személyes elköteleződésünk a ránk bízottak iránt nem függ elért tanulmányi eredményeiktől. Ebben az egyén iránti elköteleződésben látjuk a személyiség kibontakoztatásának, az önálló döntésekre való nevelésnek, az igényes tanulmányi munka magas színvonalának kulcsát.

A döntéshozatal

Jézus tanításának és életpéldájának értelmében az evangélikus iskola szándéka személyes emberi kapcsolatok kialakítása. Nem kíván elszigetelődni nehéz helyzetektől sem. Életfolytatásában elsősorban nem a külső szabályok elsődlegesek, hanem az Isten-közeli aktuális döntésekhez ragaszkodik, melyeket nem akar ettől független törvényté tenni. Ezt csakis a Jézus Krisztusban való bizalmi közösségben tudja elképzelni. Munkájában ezt az egész életre szilárd bázist adó bizalmi közösséget igyekszik felébreszteni tanulóiban.

A Biblia

Az evangélikus iskola a Bibliát alapnak tekinti, mert benne – a múlt- és jelenkor személyes és közösségi tanúságtevői révén – rajzolódik ki Krisztus személye, akin keresztül Isten személyes jelenlétével találkozunk. Emiatt központi kérdésnek tartja az Írással való elmélyült, személyes, bölcs és tudós foglalkozást, a benne olvasottak aktuális megértését, hogy Isten igéje szabjon irányt és mértéket gondolkodásának és cselekedeteinek.

A közösség

Az evangélikus iskola Krisztus lelkiületével működő gyülekezetté kíván formálódni. A benne alakuló közösség tagjai arra hívtak el, hogy Krisztus tanítványaivá, Isten népévé váljanak. Készek legyenek szeretetben elfogadni a sokféle gondolkodást, irgalmas szeretettel vegyenek részt egymás életében, vállalják a világban való jelenlétet, legyenek készek bűnöket megbocsátani, és járja át őket a jó cselekvésének természetes vágya. Ugyanakkor tanítványaink – ha kell – legyenek képesek felmutatni evangélikus hitüket és képviselni keresztény értékeiket a kor kihívásaiban.

4.3 Képzési struktúránk - az iskola jelenlegi szerepe

Az iskola képzési struktúráját a hagyományok, a város és a környék igényei, valamint a XXI. század kihívásai határozzák meg.

Hagyományos struktúra

A négy évfolyamos gimnáziumi képzésnél a tantestület, az iskolavezetés mindig is törekedett az újításra. A felsőoktatási felvételi követelmények magas mércéje elkerülhetetlenül a specializációra kényszeríti a középiskolákat.

A természettudományos tantárgyak iránt érdeklődő tanulók két „reál osztályban” mélyíthetik el tudásukat. A „C” osztály **matematika – fizika - informatikai** profilú, míg az „E” osztály karakterét a **biológia-kémia** adja. Értelemszerűen a felsorolt tárgyakat bontva és megemelt óraszámokban oktatjuk. Ez a képzési forma rugalmas, mégis biztosítja a hatékonyságot. (Az egyes profilok részletes órahálóját lásd az 56. oldalon!) A 11-12. évfolyamon a fakultációs rendszer belépésével a csoportkarakterek megszűnnek, a választás szabad, ezzel széles körű továbbtanulási lehetőséget teremt a humán pályákon is. A reál osztályok hagyományosan kiemelkedő verseny- és felvételi eredményei is igazolják a struktúra létjogosultságát.

Az informatikai – számítástechnikai ismeretek a XXI. században nélkülözhetetlenek. Kettő jól felszerelt számítógépterem áll azon tehetséges diákjaink rendelkezésére, akik vállalják, hogy a délelőtti tanultakat délutáni foglalkozásokon, valamint önállóan készülve egészítik ki. 2004. szeptember 1-jével nemzetközi **ECDL vizsgaközpont** lettünk, így egyre nő azon diákok száma, akik helyben sikeres ECDL vizsgát tesznek. Ezzel a tovább nem tanulók elhelyezkedési esélyeit javítjuk, a felsőoktatásban továbbtanulók pedig biztos informatikai ismeretek birtokában folytathatják tanulmányaikat.

Bonyhád és környéke soknemzetiségű terület, a dél-dunántúli németajkú lakosság egyik központja. Az általános iskolákban jellemzően a német nyelvet oktatják nemzetiségi- illetve idegen nyelvként. Ez a körülmény is közrejátszott az emelt szintű német nyelvi csoport indításában, melyben a humán tárgyak is nagyobb hangsúlyt kapnak. Ezen osztály tanulói magas százalékban tesznek a 12. évfolyamig középfokú (B2) és felsőfokú (C1) komplex nyelvvizsgát. A nyelv magas szintű elsajátítása mellett továbbtanulási lehetőségeik is széleskörűek. A fakultációs rendszernek köszönhetően bármely irányban továbbtanulhatnak.

Az általános iskolák nagy részében az angol nyelv jelenik meg magasabb óraszámokban. Ez a tény, a továbbtanulási igény, az informatikai képzés, az európai integráció ösztönözték az angol nyelv intenzívebb oktatására. Valós igényt elégítünk ki az **emelt szintű angol nyelvi csoport** meghirdetésével, amelyet a 2009-2010-es tanévben indítottunk először. Az angol nyelv intenzív oktatása egyik legfontosabb eleme ennek az osztálynak, hiszen angol nyelvből is jelentősek a nyelvvizsga-eredmények. A humán jelleget itt is erősítjük. A 11. osztálytól a fakultációs rendszer szerint orientálódhatnak.

2018. augusztus 1-jén iskolánk megkapta az engedélyt arra, hogy hivatalosan is **Language CERT nyelvvizsga-helyként** működjön – reményeink szerint ez tovább növeli tanulóink eredményességét.

Az előképzettség szintje alapján sávban tanítjuk valamennyi évfolyamon az angol és a német nyelvet. Magasabb óraszámot az első idegen nyelvből a szülő támogató jóváhagyásával a tanuló

saját választása alapján kap a 11. és a 12. évfolyamon. Arra törekszünk, hogy profiltól függetlenül az idegen nyelvek oktatása prioritást élvezzen.

Öt évfolyamos rendszer

A tehetséggondozásnak iskolánkban jelentős hagyományai vannak. Évtizedek óta a tehetséges, jó képességű tanulóknak kitüntetett figyelem jut a nevelő-oktató munkában. Ennek eredményei bátorították tantestületünket az **Arany János Tehetséggondozó Programban** az öt évfolyamos képzés beindítására. Azok a jó képességű, motivált, továbbtanulni szándékozó tanulók vesznek részt ebben a képzési formában, akik lakóhelyük objektív adottságaiból adódóan vagy egyéni sorsukból eredően hátrányos helyzetűek. Az előkészítő évben heti 5 órában tanulják az angolt/németet, 4 órában az informatikát, foglalkoznak önismerettel, személyiségfejlesztéssel, tanulásmódszertannal.

Hat évfolyamos struktúra

A hat évfolyamos képzési forma indítása mellett több érv szól. 12 éves korban nem jelent nagy törést a gyermek életében a közösségváltás. A gimnáziumi képzés kiterjesztése 6 évfolyamra lehetővé teszi az intenzívebb oktatást. Az osztályba kerülés feltétele sikeres felvételi vizsga. Így jó képességű tanulókból tevődik össze a közösség. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a teljesítmények magasabbak és egyenletesebbek, mint a 8. osztály után gimnáziumba kerülő tanulóknál. Terhelhetőségük is nagyobb.

A profilok indítását a lehetőségek és az igények határozták meg.

Nem szabad a gimnáziumi képzést lefelé - az általános iskola felé - kiterjeszteni, ha a gimnázium nem képes az általános képzésnél többet nyújtani. Az iskola személyi és tárgyi feltételei, valamint hagyományai és a környezet készítették az intézményt az **emelt szintű matematikai** és **emelt szintű humán** képzés bevezetésére. A kerettantervben megfogalmazott mindennapos testnevelés mind a tantestület, mind a szülők részéről teljes megértéssel találkozott, hiszen gimnáziumunkban ennek sok éves gyakorlata van.

A kerettantervben megfogalmazott **mindennapos testnevelés** mind a tantestület, mind a szülők részéről teljes megértéssel találkozott, hiszen gimnáziumunkban ennek 12 éves gyakorlata van.

1+8 évfolyamos rendszer

Az új képzés nem jár jelentős létszámnövekedéssel, ezért az infrastrukturális lehetőségeink adottak.

Az egy plusz nyolc évfolyamos képzésben a diákok az első évben magas óraszámban tanulják az idegen nyelveket, ami egy lehetőség a diákok számára, hogy fejlődjön az idegen nyelvi kompetenciájuk, emiatt hamarabb szereznek nyelvvizsga bizonyítványt. Ezzel biztosítanánk az oktatáspolitikai azon célkitűzését, hogy a tanulók biztosan rendelkezzenek nyelvvizsgával a középiskolai tanulmányok befejezése előtt.

A nyolcosztályos képzés keretében a tananyag eloszlása egyenletesebb, és elkerülhető, hogy ugyanazt kétszer (egyszer alacsonyabb szinten általános iskolában, majd még egyszer, másképp rendszerezve középiskolában) tanulják meg a gyerekek, itt a fogalmak tartalmának fokozatos bővítése a cél.

Ezekben az osztályokban általában nagyobb kulturális/programbéli sokszínűség jellemző, aktív, már „gimis” a társasági élet, az egész éven táborokban, egyéb programokon folyik a közösségépítés, a hosszú távú cél pedig az, hogy sokoldalúan művelt, nyelveket beszélő, tevékeny érettségizők kerüljenek ki az intézmény falai közül – és az elsők között üljenek be az egyetemi pad sorokba.

Az óraszám itt sem magasabb ugyanakkor a tananyag bizonyos átrendezése lehetővé teszi, hogy a gyerekek mélyebb ismereteket szerezzenek, és tehetséggondozó programokban is részt vegyenek. A terhelés kétségtelenül nagyobb, de ez elsősorban abban mutatkozik meg, hogy a gyerekeknek sokkal önállóbbá kell válniuk, mint az általános iskolában.

A keresztény nevelés is jóval előbb megkezdődik, hiszen a kötelező hittan órák miatt hamarabb meg tudjuk szólítani a tanulókat, ezzel nagyobb eséllyel tudjuk egyházunk szándékának

megfelelően a Krisztusi útra terelni őket, biztosítván a gyülekezetek, keresztyén közösségek utánpótlását is.

4.4 Személyi feltételek

A tantestület tagjainak végzettsége megfelel a törvény által előírt normáknak, eleget tudnak tenni az előírt követelményszint teljesítésének.

Jellemző a tanfolyami továbbképzésekben a tantestület tagjainak folyamatos részvétele, illetve egy további egyetemi végzettség pedagógus szakvizsga megszerzése.

4.5 Nevelési program

4.5.1 Alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások

4.5.1.1 Pedagógiai alapelvek

A gyermeknevelés legfontosabb – mással alig pótolható – színtere a család. Iskolánk sajátos eszközeivel kívánja ezt segíteni, támogatni, erősíteni: személyre szóló szeretetteljes bánásmóddal, következetességgel, türelemmel és hitelességgel.

Mint az evangélikus egyház oktatási intézménye a keresztyén értékrend közvetítésével, a lelkiismereti és vallásszabadság tiszteletben tartásával, évszázados eredményes iskoláztatási hagyományokkal valósítja meg nevelési célkitűzéseit. Reményeink szerint tanítványainkból szellemi,- lelki- és testi harmóniával bíró, tiszta, mérlegelő gondolkodású, szilárd erkölcsű felnőttek lesznek, akik tudnak választani a jó és a rossz, az igaz és nem igaz, helyes és helytelen között, akik a keresztyén – protestáns és nemzeti hagyományokat tisztelik, akik az evangélikus egyháznak és hazájuknak értékes, igényes jövőképpel rendelkező, hű polgárai lesznek.

Evangélikus gyermekeink vállalják a felekezeti elkötelezettséget, de – az ökumenizmust szem előtt tartva – nyitottak más keresztyén egyházak felé is.

Az evangélikus nevelés általános célja:

Segíteni az embert, hogy higgyen a Szentháromság Istenben,
aki különös módon Jézus Krisztusban nyilatkozta ki magát.
Ezt a hitet úgy tudja befogadni személyes élete teljességébe,
hogy egész élete során keresse Isten közelségét.

4.5.1.2 Célok

Alapcélok

A Gimnázium alapcélját A Magyarországi Evangélikus Egyház közoktatási intézményeiről rendelkező törvény 19. § (1.) bekezdése határozza meg, mely szerint:

„Az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáráivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezeti tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját az érvényes köznevelési törvényben megfogalmazott oktatási célkitűzésnek megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.”

A köznevelési tv. 11. § 1. bekezdése alapján

„A gimnázium négy, hat vagy nyolc - nyelvi előkészítő évfolyam esetén öt, hét vagy kilenc – évfolyammal működő nevelési-oktatási intézmény, ahol általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik.”

Kiemelt célok

Intézményünk tevékenységét az alábbi célok határozzák meg:

Közvetítjük

- az alapvető, tudományos igényességű ismereteket,

- az erkölcsi, etikai vallási értékeket,
- a helyes normakövető magatartási, viselkedési normákat.

Fejlesztjük tanulóink

- mérlegelő gondolkodását, hogy értelmes, normakövető, kreatív legyen;
- folyamatos igényét az aktív tanulásra,
- fejlesztő értékelését az egyéni fejlődésük érdekében
- döntési készségét,
- kommunikációs kompetenciáit: anyanyelvi és idegen nyelvi
- érdeklődését mások, a világ dolgai iránt,
- egészséges életmódra törekvését,
- akaraterejét.

A fentiek segítségével célunk, hogy

- harmonikusan be tudjanak illeszkedni mikro- és makro környezetükbe,
- társas kapcsolataikat megfelelően kezeljék,
- dönteni tudjanak reális továbbtanulásukról,
- megbízhatóvá váljanak,
- ön-és társ - értékelésük helyes legyen,
- megfelelő önfegyelemmel, szorgalommal, tisztességgel rendelkezzenek,
- pontosak, rendszertők, udvariasak, önállóak legyenek,
- magas műveltség és jó szervezőkészség birtokában legyenek,
- fejlett kreativitásuk és önkifejezésük legyen,
- épüljön kulturális tudatosságuk,
- tudatos munkavállalók és vállalkozók legyenek.

Mindezt jó belső légkörben, a tanulót érő kudarcok számát minimálisra csökkentve, velük és a szülőkkel együttműködve 1+8-, 6-, 5- és 4 évfolyamos gimnáziumi képzés keretében kívánjuk elérni.

4.5.2 A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

Alapvető feladatunk, hogy a tanulóban derűs, magabiztos, keresztyén világszemléletet, életvitelt alakítsunk ki, hogy legyen erejük és bátorságuk új és meglepő nézeteket, élethelyzeteket helyesen, etikusan és szeretettel kezelni.

1. A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: az alapvető erkölcsi értékek, a keresztyén erkölcsiség megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése

Feladat: az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek felső határának megközelítése, elérése. A világ megismerésére való törekvés igényének folyamatos táplálása.

3. A tanulók közösségi nevelése

Feladat: az emberi együttélés szabályainak betartása. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. Toleranciára, a másság elfogadására nevelés. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. Mind ez a tanulói együttműködésen alapuló tanulás módszerét hasznosítva valósítja meg az intézmény.

4. A tanulók érzelmi nevelése

Feladat: A tanulók érzelmi életének gazdagítása az evangélikus vallás sajátos eszközeivel, a spiritualitás iránti érzékenység fejlesztése. Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre, szolidaritásra, aktivitásra készítő érzelmek kialakítása. Az élet és a család tisztelete.

5. A tanulók akarati nevelése

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény folyamatos ében tartása. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. Alaposság, mértékletesség, önfegyelem.

6. A tanulók nemzeti nevelése

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Hazaszeretetre nevelés.

7. A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. A társadalmi jelenségek és problémák iránti érdeklődés felkeltése. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Autonómiára, tehervállalásra való nevelés.

9. Az értékelés a személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai

Feladat: A diagnosztikus mérés a tervező munka fontos része, méri a diákok tudásának kiinduló állapotát. A mérés során figyelembe kell venni a tanulók előzetes tudását, fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és pedagógiai célokat.

4.5.3 A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- Az iskolai élet különféle területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos nevelői tervezése, szervezése, fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a közösségek fejlesztésében.
- Az önkormányzás képességének kialakítása közös célkitűzéssel, összehangolt tevékenységgel és az elvégzett munka értékelésével.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása. Az összetartozás érzését erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák:

- A tanulói fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.
- Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását a később felsorolt tanítási órán kívüli tevékenységek segítik.

4.5.4 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka tartalma:

Az osztályfőnöki óra a pedagógus és osztálya együttlétének óratervben kodifikált intézményes kerete, amelynek jellege alapvetően különbözik a többi tanítási órától.

Ez az órátípus abban az esetben töltheti be jól a szerepét, ha egy nevelési folyamat részévé válik.

Az osztályfőnöki óra tanterve - sajátos jellegéből adódóan - **nem tartalmaz követelményeket**, hiszen ez a foglalkozási forma nem alkalmazható számonkérésre.

Az osztályfőnöki óra tantervében szereplő tartalmak nem válhatnak ki más tantárgyakból elemeket, nem mentesíthetnek tantárgyakat, nem alkalmazhatók hagyományos ismeretközvetítésre.

Az osztályfőnök lehetősége abban áll, hogy építve a szakórákon elsajátítottakra, elmélyítse, aktualizálja, értékmozzanatokkal ruházza fel a meglévő tudásanyagot. Segítse a diákok társas és személyes kapcsolati kompetenciájuk fejlesztésében.

Az osztályfőnök feladatai:

- Céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismeri tanítványai személyiségét.
- Tanév elején elkészíti osztályfőnöki tanmenetét, és egyéb módon is biztosítja nevelőmunkája tervszerűségét. Évente megismerteti osztálya tanulóit az iskolai szabályzatok őket érintő részeivel, azok változásaival. Tanulóit, ezek betartására neveli.
- Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében együttműködik az osztály-diákbizottsággal, a diákkörökkel.
- Látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal és az illetékes kollégiumi nevelőkkel.
- A havi fogadónapokat, szülői értekezleteket és lehetséges családlátogatásokat is kihasználva szoros kapcsolatot tart a tanulók szüleivel. Eleget tesz a rendeletekben foglalt értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek (érdemjegyek havi ellenőrzése, hiányzások alakulásának havi közlése, fegyelmi, meghívók, értesítők, igazolatlan hiányzások.)
- Kellő információval rendelkezik ahhoz, hogy a szükséges esetekben szakszerű, alapos értékelést tudjon készíteni a tanulókról.
- Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához kikéri az osztályban tanító tanárok és az illetékes kollégiumi csoportvezetők véleményét és ezek alapján dönt az értékelésről.
- Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelőmunkájának összehangolására.
- Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket. Közöttük különös figyelmet fordít a hiányzásokkal összefüggő, jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségére. A heti lezárások előtt pótoltatja a hiányzó szaktanári bejegyzéseket.
- Engedélyezi, figyelemmel kíséri és koordinálja osztálya tanulóinak tanórán kívüli és iskolán kívüli elfoglaltságait.
- A szülő kérésére egy-egy - évente összesen három - napra távolmaradást engedélyezhet tanulóinak. Gondosan végzi a hiányzások igazolását.
- Az iskolai szervezéssel összhangban gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról.
- A pedagógia elveinek betartásával - a rendeletekben és működési szabályzatban meghatározott módon - jutalmazhatja, büntetheti tanulóit.
- Osztályára, tanulóira vonatkozó intézkedést csak véleményének meghallgatásával lehet tenni.
- Az igazgató jóváhagyásával osztálya lényeges problémáinak megbeszélésére jogosult összehívni az osztályában tanító tanárok értekezletét.
- Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, mozgósít azok megoldására, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában. Javaslaival, észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Fejleszti a diákok kreativitását, kulturális tudatosságát.

4.5.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok munkakörükben ellátandó feladatainak elvei:

1. A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. A nevelő-oktató munka általános - és az iskola pedagógiai programjában meghatározott - elvei alapján, módszereinek szabad megválasztásával tevékenykedik.
 - Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit az iskola pedagógiai programja, helyi tanterve, pedagógiai és szaktárgyi útmutatók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, a szervezeti és működési szabályzat előírásai és az igazgató útmutatásai alkotják.
 - Közreműködik az iskolaközösség alakításában és fejlesztésében. Felfigyel az iskolai és kollégiumi élet problémáira, segíti a helyes kezdeményezések kibontakozását, a hibák megszüntetését. Érdemben és aktívan vesz részt a nevelőtestület közösségi feladatainak megoldásában. A teamtanítás módszereit alkalmazza a tanítási munkája során, tehát egy-egy órát több pedagógus is tarthat.
 - Hivatásából eredő kötelessége, hogy fejlessze szaktárgyi és pedagógiai műveltségét, képes legyen multidiszciplináris órák megszervezésére (több tudományterület egy foglalkozáson), kihasználja a tanulói együttműködésen alapuló tanulás módszereit. Ennek érdekében felhasználja az önképzés és a szervezett továbbképzés alkalmait Tanártársaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolattartás során érvényesíti a kulturált, pedagógusi hivatást tükröző érintkezési szabályokat.
 - Alkalmazza a digitális technológiával támogatott oktatási módszereket, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg mind a tanuló, mind a pedagógus.

A pedagógusok munkaköri feladatait részletesen az SZMSZ tartalmazza.

4.5.6 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.5.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánkban a tehetséggondozás alapvető színtere a tanóra, melyen fontos szerepet játszi a pedagógus fejlesztő tevékenysége, ennek egyik jellemző formája a differenciált tanulásszervezés. Am számos területe van még a tehetséggondozásnak a tanórákon kívül is.

4.5.6.2 A tehetséggondozás célrendszerének szempontjai

- a tehetséggondozó programnak túl kell lépnie a "normál tanterven",
- be kell építeni, figyelembe kell venni a tanulók speciális érdeklődését, a tanulók által preferált tanulási stílusokat,
- lehetővé kell tenni, hogy a tanulók által választott területeken korlátozás nélkül elmélyülhessenek.

A pedagógiai programban a következő alapelveket határozzuk meg:

- A tehetségesek oktatása szilárd filozófiai, pedagógiai és pszichológiai alapelvekre kell, hogy épüljön.
- A tehetségesek oktatását úgy tervezzük, szervezzük meg, hogy az a helyi társadalmi és a globális igényeket egyaránt figyelembe vegye.
- A tehetséges tanulók fejlesztése befogadó attitűdöt képviseljen, szerves részévé váljon az iskola nevelési-oktatási rendszerének.
- A tehetséggondozás a teljes személyiségre irányuljon.

A tehetséges tanulók kiválasztásánál az alábbi alapvető személyiségjegyek fontos szerepet kapnak:

- gyors felfogás, megértés
- intelligencia,
- logikus, matematikai gondolkodás, indoklás,
- intellektuális kíváncsiság,
- kreativitás
- célszerű információ-felhasználás,
- jó memória,
- a tanulás szeretete,
- eredeti ötletek,
- jó osztályzatok a főbb iskolai tantárgyakban.

Összefoglalva: Az intelligenciának, a kreativitásnak, a feladatvégzésben való kitartásnak a diákok többségénél jelen kell lennie.

A gimnázium minden osztálya egy-egy terület speciális tehetségfejlesztési feladatait kívánja felvállalni. Így iskolánkba várjuk azokat a tehetséges fiatalokat, akik az iskola valamely osztályának nyelvi, matematikai, természettudományos, humán, informatikai profiljában emelt szintű képességfejlesztésben kívánnak részt venni.

Ezen kívül az iskola gondot fordít azon képességek folyamatos fejlesztésére is, amelyek nem speciális osztályokhoz kötődnek. (Pl. ének-zenei, képzőművészeti, sport, színjátszás, stb.) Ezeket minden profilú osztály tanulói részt vehetnek.

4.5.6.3 A tehetségek megkeresése, felkutatása

A tehetséggondozás első lépése a tehetségek azonosítása, megkeresése. Ez egyrészt az általános iskolások felkutatását, tájékoztatását, előkészítését jelenti, másrészt a már gimnáziumunkban tanulók még fel nem derített tehetségének felkutatását.

Ebben a pontban azokat a tevékenységeket soroljuk fel, amelyeket az általános iskolások körében végez gimnáziumunk. Külön kiemeljük a matematikából és a német nyelvből már nagy hagyománnyal rendelkező programjainkat. Ezek messze túlmutatnak a tehetségkeresésen, a tevékenységek jelentős része tehetségfejlesztő munka, és nemcsak azon tanulókra terjed ki, akik már eldöntötték, hogy a mi iskolánkban fognak továbbtanulni, hanem a megye (sőt észak-Baranya) teljes területének tehetséges tanulóira. Ennek főbb formái:

- Versenyeredmények folyamatos figyelemmel kísérése.
- Folyamatos kapcsolat az általános iskolák pedagógusaival.
- A tanév végét követő első héten az adott tanévben Tolna megyében a legjobb teljesítményt nyújtó, 7. évfolyamos gyermekeknek 1 hetes tehetség tábort szervezünk érdekes tantárgyi előadásokkal és feladatokkal, sporttal és játékkal.

Matematikából:

- Általános iskolásoknak megyei szakkört szervezünk a 6., és a 8. évfolyamon.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük az általános iskolai matematikaversenyek eredményeit, a jól szereplő tanulókat személyesen is megszólítjuk.

Német nyelvből:

- Általános iskolásoknak megyei szakkört szervezünk a 6. és a 8. évfolyamon.
- Minden évben német szépkiértési versenyt szervezünk a felső tagozatosoknak.
- Évente meghirdetjük a „Vorwahl0049” – országos német nyelvi, országismereti és kultúrtörténeti versenyt három kategóriában, 7. – 12. évfolyamosoknak. A verseny döntő fordulóját iskolánkba szervezzük, ahová meghívást kapnak a legjobban teljesítő diákok és felkészítő tanáraik.
- Figyelemmel kísérjük az általános iskolai nyelvi és fordítási versenyek eredményeit.

Szakkörök

Az érdeklődő tanulók számára az iskola szakkörökkel biztosítja a témában való elmélyülést. (pl.: informatikából, biológiából, „kreatív írók” köre, Lotz – szakkör, angol nyelv és civilizáció, Csokonai – kör (irodalmi önképzőkör), atlétika, kosárlabda stb.)

Egyéni foglalkozások

Versenyekre, nyelvvizsgákra, ill. a továbbtanulásra készítene fel az egyéni foglalkozások (pl.: történelemből, magyarból, kémiából, németből, angoltól stb.).

Versenyek

A versenyeket több csoportra lehet osztani annak megfelelően, hogy a diákok melyik rétegét célozzák meg:

- a) Tömegversenyek: Ezek a versenyeken minden érdeklődő elindulhat, így lehetőség nyílik a gyengébb képességű tanulóknak is a kiemelkedésre (pl.: Kenguru Verseny matematikából és idegen nyelvből, NAP váltó ügyességi verseny testnevelésből.).
- b) Csapatversenyek: Az utóbbi években váltak egyre népszerűbbé a kooperatív tanulásra ösztönzés nyomán (pl. a Bolyai matematikaverseny, az Apáczai Komplex természettudományos verseny, a Jakucs László Nemzetközi Földrajzverseny stb.).
- c) Levelező versenyek: A folyamatos munkát igénylő versenyek a levelezős versenyek (pl.: Abakusz és KöMaL levelezős verseny matematikából, fizikából, a KöKéL kémiából – idegen nyelven is - a Curie Környezetvédelmi Verseny biológiából stb.).
- d) Verseny: A tömegversenyekkel ellentétben ezeken a versenyeken inkább a jobb képességű tanulók vesznek részt (pl. OKTV minden tantárgyból, Arany Dániel vagy Varga Tamás matematikaversenyek, a Polgár a Demokráciában verseny történelemből, Diákolimpia testnevelésből, megyei versenyek stb.).

A tanulmányi versenyeken való részvétel feltételeit a tantestület az SZMSZ-ben szabályozta.

Egyéb foglalkozások

- A tehetséggondozás speciális területeit felkaroló foglalkozások (pl.: énekkar, néptánc, rajz szakkör, színjátszó - kör stb.).
- „Csillagprogramot” dolgoztunk ki a képességeiket már bizonyító talentumoknak. Egyéni képzési rendszerrel, egyénre szabott órarenddel, „mester-tanítvány” szintű képzéssel. Ennek részletei az SZMSZ-ben olvashatók.
- Angol és német nyelvi tábort szervezünk minden évben a tanévkezdéshez és a szeptemberi nyelvvizsgához közeli időpontban, költségtérítéssel.
- Tanévenként angliai nyelvoktató utazást szervezünk a SOL alapítványi partnerünkkel együttműködésben.
- Tantestületünk két tagja tehetségfejlesztő tanár végzettséget szerzett, hogy ezzel is segítsük tehetséges diákjaink előmenetelét.

4.5.6.4 Együttműködés iskolán kívüli szervezetekkel a tehetségfejlesztésben

Bármennyire is komolyan veszi egy iskola a tehetségfejlesztést, tevékenységével nem fedheti le a tanulók teljes érdeklődési körét. Az iskolának ebben együtt kell működnie a város, a megye, esetleg a régió ilyen jellegű intézményeivel. Gimnáziumunk 2011 óta **Akkreditált Kiváló Tehetségpont**ként is működik, kollégáink közül többen vállaltak mentortanári feladatokat – ezzel az országos érhálózatba is bekapcsolódtunk.

A tehetséggondozó, tehetségfejlesztő tevékenységek igen széles területet fognak át, folyamatosan változnak. A teljes felsorolásra nincs mód, a továbbiakban csak a legfontosabb megnyilvánulásokat soroljuk fel.

Az iskolai tanuláshoz kötődő területeken is célszerű, ha a kiemelkedő tehetségeknek lehetőségük van folyamatosan találkozni a megye, vagy a régió többi azonos érdeklődésű tanulóival. Ezért diákjaink részt vesznek a megyei szakkörökön, regionális **diákolimpiai**

előkészítőkön. Iskolánk is részt vállal e fórumok szervezésében. Matematikából a 11-12. évfolyam tanulói számára (az utóbbi években már a 9 – 10. évfolyamosoknak is) iskolánk matematika munkaközössége szervezi a megyei szakkört. Ebből a tantárgyból iskolánk már regionális szakmai centrumnak tekinthető, és ezt a szerepet a továbbiakban is erősíteni kívánjuk. **Több területen** is (pl. testnevelés, német és angol nyelv, kémia) történtek lépések, hogy **iskolánk regionális szakmai központtá váljon.** Ezt a továbbiakban fontos célnak tekintjük elsősorban azokban a tantárgyakban, ahol emelt szintű képzést nyújtunk.

Az ének-zenei képzésben különösen fontos az iskolán kívüli fórumokkal való kapcsolattartás. **A gimnázium tanulói nagy számban tanulnak a helyi zeneiskolában.** A két intézmény közötti kapcsolat meghatározó fontosságú, ezt folyamatosan fejleszteni kívánjuk. Emellett **több diákunk énekel a városi kórusokban, játszik a város zenekaraiban.** Más művészeti ágakban (**színhátszás, képzőművészeti szakkörök**) is természetes, hogy a gimnázium tanulói állandó résztvevők.

A sport is olyan terület, amelyben a minden irányú igény kielégítését nem vállalhatja az iskola. **Tanulóink részt vesznek lakóhelyük sportköreinek munkájában és iskolán kívüli sportrendezvényeken, versenyeken.** Az új **Atlétikai Centrumunk** átadásával tovább bővültek a lehetőségeink: Regionális és országos fedett pályás versenyeknek adunk otthont. A kollégiummal kiegészítve a téli felkészülési időszakban edzőtáborozási lehetőségeket nyújtunk atlétikai egyesületeknek. Mindezzel a Magyar Atlétikai Szövetség megkülönböztetett figyelmét is elnyertük.

Bonyhád német nemzetiségi terület lévén természetes, hogy a gimnázium is kapcsolatot tart fenn a nemzetiségi intézményekkel, tanulóink részt vesznek a nemzetiségi **rendezvényeken, versenyeken.**

Általános alapelv, hogy a **gimnázium támogatja tanulóinak részvételét minden olyan iskolán kívüli tevékenységben, rendezvényen, amelyek személyiségfejlődésükben, képességeik kibontakoztatásában hasznos.** Iskolánk tanárai is lehetőségeik szerint közreműködnek ezekben a tevékenységekben.

4.5.6.5 Személyi feltételek

Az intézmény tehetséggondozásban, képességfejlesztésben kiemelkedő szerepet vállaló iskola kíván lenni. Ebben az iskolának jelentős hagyományai vannak, ebben találkozik a környezet elvárása és a tantestület szándéka. Nagyon fontos, hogy az iskola rendelkezik a tehetséggondozáshoz, képességfejlesztéshez szükséges személyi feltételekkel. Jelenleg is öt tantárgy (matematika, testnevelés, biológia, ének, angol) szakértője, szaktanácsadója dolgozik iskolánkban, de rajtuk kívül is számos kiváló szakmai tudással, pedagógiai ráteremttséggel rendelkező tanár tanít a gimnáziumban. Az iskola tanárai több területen tehetségek sorát nevelték ki, országosan is elismert eredményeket értek el. (Ennek meghatározó szerepe volt abban, hogy a megyében iskolánk kapott lehetőséget az Arany János Tehetséggondozó Programban való részvételre.)

Szerencsés dolog, hogy az iskolában tanult kiemelkedően tehetséges tanulók közül sokan tanárként tértek vissza alma materükbe. A jelentős tehetséggondozási tapasztalatokkal rendelkező tanárok mellett, igen tehetséges, ambiciózus fiatalok biztosítják hosszú távra a tehetséggondozás személyi feltételeit.

4.5.7 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

- közös szerepvállalás: szoros kapcsolat az általános iskolával, a nevelési tanácsadóval, a családsegítő szolgálattal;
- a teamtanítás módszerének széleskörű alkalmazása
- egyéni képességekhez igazodó személyre szabott tanórai tanulás megszervezése;
- a tanulószoba a kollégiumban;
- a felzárkóztató foglalkozások (matematikából, fizikából, kémiából valamennyi diákunknak kínáljuk, differenciált tanulásszervezési formában);
- a nevelők, a tanárok és a gyermekek személyes kapcsolata;

- a pedagógus fejlesztő tevékenysége
- a szülők és családok nevelési gondjainak segítése, kapcsolatépítés és tartás;
- tantestületünk két tagja mentálhigiénés végzettséget szerzett, hogy ezzel is segítsük a
- rászorult diákjainkat nehéz napjaikban.

4.5.7.1 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

- differenciált tanulásszervezés,
- egyéni fejlesztési terv készítése
- egyénre szabott foglalkozások biztosítása (amennyiben szükséges szakképzett fejlesztőpedagógussal),
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- továbbtanulás irányítása, segítése.

4.5.7.2 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- a diákétkeztetés, kollégiumi ellátás támogatással,
- a nívócsoportos oktatás,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- szolidaritási bizottság működtetése (iskolánk szociális ösztöndíjat alapított, melyhez a pályázatokat e bizottság bírálja el.)
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,
- a továbbtanulás segítése, irányítása,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatalokkal és a családsegítő szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt szenvedő tanulók minél előbb segítségben részesüljenek,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatások.

4.5.8 A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézmény döntési folyamatban

4.5.8.1 Diákkörök

Az iskola, illetve a kollégium tanulói közös tevékenységük megszervezésére – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával – közösségi életük tervezésében, szervezésében, vezetőik megválasztásában. Jogosultak a diákönkormányzatban képviseltetni magukat.

4.5.8.2 Diákönkormányzat

A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

- A diákönkormányzat feladata az iskolai munka segítése és az iskola működésében résztvevők (diákok, tanárok, iskolafenntartó stb.) együttműködésének előmozdítása.
- A diákönkormányzat egyéni és kollektív érdekképviseleti feladata az előzetes egyeztetés, a megoldáskeresés minden kérdésben, mielőtt az esetleg jogi útra terelődne.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat élén a működési rendjében meghatározottak szerint választott vezetőség áll. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt a diákönkormányzat vezetői képviselik. A diákönkormányzat tevékenységét a diákmozgalmat segítő tanár támogatja és fogja össze. A diákönkormányzat a segítő tanáron keresztül is érvényesítheti jogait, fordulhat az iskola vezetőségéhez.

4.5.8.3 Diákközygylés

A diákközygylés az iskola tanulóinak legmagasabb tájékozódó-tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközygylés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközygylés az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze, napirendjét az igazgató és a diákképviselő közösen állapítja meg.

4.5.9 A szülő, a tanuló, a pedagógus intézményi partnerei kapcsolattartásának rendje

A tanulókat az iskolaéletéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatairól az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközygylésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai

A szülői munkaközösség

Az SZMK-t rendszeres találkozásokkal, érdemi beszélgetésekkel, információk közvetlen átadásával működtetjük. A szülői szervezet feladata eljárni annak érdekében, hogy a szülők jogainak érvényesítése, illetve kötelességeik teljesítése teljes körű lehessen.

A szülői szervezet fő tevékenysége lehet a különböző rendezvények, programok szervezése az iskola más szereplőivel közösen. A szülői szervezet kapcsolatba kerül a diákokkal és a pedagógusokkal egyaránt.

Szülői értekezlet

Feladata:

- szülő és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása,
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - a helyi tanterv következményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra

Feladata a szülő és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Tájékoztatói lehetőség a leendő diákok számára. Évente kettőt tartunk.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival és magatartásával összefüggő eseményéről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

A kollégium és a szülők együttműködésének formái

Részletesen lásd a Kollégiumi nevelési programban.

A kollégium és a tantestület együttműködése

A kapcsolattartás folyamatos az osztályfőnökökkel és a tantestület tagjaival.

Az osztályfőnök és a tantestület lehetőség szerint részt vesz a kollégiumi rendezvényeken, együttműködik a magatartás és a szorgalom jegyek megállapításában.

Diákönkormányzat

Részletesen lásd *A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje* című részben.

A jó együttműködés továbbfejlesztése lehetőségeinek érdekében

- a) A gimnázium minden diákjától elvárjuk, hogy
 - hazája, egyháza, iskolája törvényeit és rendelkezéseit, hagyományait, ünnepeit tiszteletben tartsa és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék,
 - képességeit fejlessze és ismereteit legjobb tudása szerint gyarapítsa, ebben a folyamatban ne gátolja társait és nevelőit,
 - tiszteletet, megbecsülést tanúsítson egyháza, nemzete, hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az intézmény valamennyi dolgozója iránt,
 - rendszeresen részt vegyen az intézmény közösségi életében, az iskolai istentiszteleti alkalmakon,
 - óvja környezetét, saját és társai testi épségét.
- b) A gimnázium minden tanárától elvárjuk, hogy
 - a rábízott tanítványokat keresztény szellemben nevelje, fejlődésüket figyelemmel kísérje és elősegítse, ismereteiket gyarapítsa, pozitív erkölcsi vonásaikat fejlessze, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősítse, készítse fel őket önálló keresztény életre,
 - tiszteletben tartsa az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat,
 - az egyházi előírásokat, az intézmény tanulmányi és munkarendjét megtartsa, szakmai és pedagógiai felkészültségét állandóan fejlessze,
 - közvetítse a tisztességes érvényesülés szellemét,
 - a tanulók szüleivel a szükséges kapcsolatot fenntartsa.
- c) A szülőnek biztosítjuk azt a jogot, hogy (39. § (2.) bekezdés)
 - megismerje az intézmény pedagógiai programját, tantervét és házirendjét,
 - rendszeres tájékoztatást kapjon a gyermekét érintő kérdésekről, tanulmányi előmeneteléről,
 - javaslataival segítse az intézmény jobb működését, és részt vegyen a szülői közösség vagy az igazgatótanács munkájában.
- d) A szülő támogatására számítunk abban, hogy
 - biztosítja gyermeke rendszeres iskolába járását, elősegíti szellemi, testi, lelki fejlődését,

- elfogadja az intézmény keresztyén értékrendjét, s gyermeke nevelésével példamutató módon együttműködik az iskolával,
- lehetőségei szerint részt vállal az intézmény feladatainak megoldásában.

4.5.10 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

4.5.10.1 Osztályozó vizsga szabályai

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletnek meghatározza az a tanulmányok alatti vizsgák, az osztályozó vizsgák szervezésének és lebonyolításának körülményeit.

Intézményünkben a rendeletben meghatározott formában szervezzük az osztályozó vizsgákat, melyeknek formái:

- 60 perces írásbeli vizsga (általános iskolában maximum, középiskolában minimum)
- szóbeli vizsga

Az osztályozó vizsga tantárgyi követelményeit az iskola helyi tanterve határozza meg.

Az osztályozó vizsgák vizsgarészei:

A Rendelet 65.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint minden olyan tantárgyból, amelyből a tanulmányok alatti vizsga letételével a tanuló az érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, minimum 60 perces írásbeli, valamint szóbeli vizsgarész letétele kötelező.

Az osztályozó vizsga értékelési szabályai:

Az osztályozó vizsgák értékelése megfelel a tantárgyanként meghatározott értékelési szabályoknak. (témazáró nagydolgozat + szóbeli felelet)

Ha a tanuló jogszabályban meghatározottnál nagyobb arányú hiányzása vezetett az osztályozó vizsgára utasításhoz, akkor a tanulónak az osztályozó vizsgára nem kell jelentkeznie, ahogyan az egyéni tanrendben tanuló diáknak sem, hiszen az osztályozó vizsgán való részvételi kötelezettségük a jogszabályi elrendelésen alapul. Ha azonban egy tanuló egy adott tanévben kíván eleget tenni két vagy több tanév adott tantárgyi követelményeinek, vagy középiskolában előrehozott érettségi vizsgaszándéka miatt korábban kell megszereznie az adott tantárgyból az osztályzatot, akkor az osztályozó vizsgára történő jelentkezését be kell nyújtania az iskola igazgatója számára.

Az osztályozó vizsgára a jelentkezés határidejét a Házirend szabályozza.

4.5.10.2 A belső vizsgák helyi rendje

A belső vizsga vizsgaszabályzata tartalmazza a vizsga követelményeit, eljárási rendjét, a diákokra és a vizsgáztató tanárookra vonatkozó szabályokat.

A belső vizsga célja

Tantestületünk 2006/15. sz. határozata és annak 2015-ös és 2017-es módosítása szerint:

- a) az oktatási-nevelési folyamat *közbeni* tudás mérése,
- b) a tanult anyag rendszerezésére és ismétlésre ösztönzés,
- c) az érettségi vizsga modellezése,
- d) vizsgarutin szerzése.

A belső vizsga tantárgyai

A belső vizsgán a kötelező érettségi tárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, a két tannyelvű németes csoportban földrajzból (német nyelven) a reál osztályainkban fizikából illetve biológiából/kémiából vizsgáztatunk.

A vizsgateljesítményt érdemjeggyel minősítjük, amely háromszoros értékű, az adott tantárgy év végi osztályzatában a következő súllyal szerepel: az év végi osztályzat csak különlegesen indokolt esetben térhet el a vizsgán szerzett érdemjegytől 1-nél többel plusz vagy mínusz irányban.

A belső vizsgán bukás nem lehetséges, így pótvizsga kötelezettség sincs.

A belső vizsga eljárási szabályzata

- Minden tanév október 15-ig minden szaktanár köteles ismertetni a diákokkal a belső vizsga témaköreit, tételeit.
- A vizsga értékeléséhez szükséges pontszámokat – százalékos arányban – a munkaközösségek állapítják meg (az érettségi gyakorlat figyelembevételével), erről a diákok is tájékoztatást kapnak.
- A tantárgyat azonos óraszámú tanuló számára egységes feladatlapokat kell biztosítani. Ha a tantárgyból kétszintű vizsga van, akkor a tantárgyat nem emelt szinten tanuló diák választhatja az emelt szintű vizsgát is.
- A vizsgák időpontját a mindenkori éves munkatervben tantestületi határozattal szabályozzuk.
- A vizsgák beosztását az iskolavezetés legalább két hónappal a meghatározott vizsgaidőpont előtt kiírja.
- A választható idegen nyelvből, ill. a választott emelt szintű tantárgyi vizsgákra a jelentkezési határidő folyó év február 15-e, a szaktanároknál.
- Az írásbeli vizsgatárgyak sorrendje az érettségi vizsgához igazodik.
- A belső vizsga osztályozóívét valamint az értesítőt a belső vizsga eredményeiről a vizsgáztató tanároktól begyűjtött információk alapján az iskolatitkár vezeti.
- Ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni vizsgakötelezettségét, úgy azt a pótlásra kijelölt időpontban teheti meg. Ez alól csak az igazgató adhat felmentést.

Az írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga maximum 90 percig tart. A tanuló a vizsga ideje alatt nem hagyhatja el a termet. A feladatlapon fel kell tüntetni az egyes feladatokból elérhető maximális pontszámot. Az elért összpontszámot, az ennek megfelelő érdemjegyet a szaktanár ráírja a dolgozatra és ellátja a kézjeggyével. A dolgozatokat a szaktanár őrzi a tanév végéig.

A szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgabizottság előtt zajlik, az elnök jelenlétében. A vizsgabizottság legalább két tagból áll. A rendelkezésre álló idő: egy munkanap.

A felelet maximum 10 perces. Felkészülési idő: maximum 20 perc

Az eredményhirdetés

Az adott osztály szóbeli vizsgái után ünnepélyes keretek között, az iskolavezetés képviselője, az osztályfőnök és – lehetőleg – a vizsgáztató szaktanárok jelenlétében kerül sor az értesítők átadására, amit rövid szakmai értékelés előz meg.

A belső vizsgák helyi rendje a hat évfolyamos struktúrában

A hat évfolyamos struktúrában kétévenkénti szakaszolással belső vizsgát szervezünk.

A belső vizsga tantárgyai és formája

Német nyelvi csoport: 8.o.

német – írásban és szóban

magyar nyelv - írásban

magyar irodalom - szóban

történelem vagy matematika - írásban

Idegen nyelvi csoport: 10. o.

német/angol – írásban és szóban

magyar nyelv – írásban

magyar irodalom – szóban

történelem – írásban és szóban

matematika – írásban

A német és angol nyelv vizsgája az emelt szintű érettségi vizsga követelményéhez közelít.

Emelt szintű matematikai csoport 8.o.

matematika – írásban

magyar nyelv – írásban
magyar irodalom – szóban
történelem – írásban
idegen nyelv – szóban
Emelt szintű matematikai csoport 10.o.
matematika - írásban
magyar nyelv - írásban
magyar irodalom - szóban
idegen nyelv – írásban és szóban
történelem – írásban és szóban

A belső vizsgák helyi rendje a négy évfolyamos struktúrában

A négy évfolyamos struktúrában az alapozó, orientáló szakasz után szervezünk belső vizsgákat az alábbi rend szerint:

A belső vizsga tantárgyai és formája a képzési struktúra szerint:

Emelt szintű angolos csoport: 10.b

magyar nyelv – írásban
magyar irodalom – szóban
történelem – írásban és szóban
matematika – írásban
angol nyelv – írásban és szóban

Az angol nyelv vizsgája az emelt szintű érettségit mintázza.

Két tanítási nyelvű németes csoport: 10.b

magyar nyelv – írásban
magyar irodalom – szóban
történelem – írásban és szóban
matematika – írásban
német nyelv – írásban és szóban
földrajz - szóban

A német nyelv vizsgája az emelt szintű érettségit mintázza.

Matematika-fizika-informatika osztály: 10.c

magyar nyelv – írásban
magyar irodalom – szóban
történelem – szóban
fizika - írásban
matematika – írásban
német vagy angol nyelv – írásban és szóban

A matematika tantárgy vizsgája az emelt szintű érettségit mintázza.

Biológia-kémia osztály: 10.e

magyar nyelv – írásban
magyar irodalom – szóban
történelem – szóban
biológia/kémia - írásban
matematika – írásban
német vagy angol nyelv – írásban és szóban

A biológia/kémia tantárgy az emelt szintű érettségit mintázza.

A belső vizsgák helyi rendje az öt évfolyamos struktúrában

Az öt évfolyamos struktúrában a felzárkóztató, alapozó, orientáló szakasz után szervezünk belső vizsgákat az alábbi rend szerint:

10. osztály – Arany János Tehetséggondozó Program
magyar nyelv – írásban

magyar irodalom – szóban
történelem – írásban és szóban
matematika – írásban
német vagy angol nyelv – írásban és szóban

Valamennyi képzési formában a 11. évfolyamon magyar nyelvből szóbeli mérést végzünk. Erre a tavaszi szünetet követő első héten kerül sor.

A belső vizsgák tematikája: A 4. melléklet tartalmazza

4.5.10.3 A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Gimnáziumunkban hagyományosan **három tényezőt** veszünk figyelembe a felvételi eljárásban:

- a gyermek **általános iskolai teljesítményét** a 7. osztály végén és a 8. osztály féléves osztályzatait (a humán osztályunknál: magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika és egy idegen nyelv érdemjegyei számítanak; a reál osztályunknál: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, egy idegen nyelv és egy természettudományos tárgy osztályzataiból számítunk pontot) (25%);
- a **központi írásbeli vizsgákon** elért eredményét (50%) és
- a **szóbeli felvételi vizsgán** nyújtott teljesítményét (25%). (A hat évfolyamos képzésre jelentkezők esetén az általános iskolai teljesítményt természetesen az 5. osztály év végi és a 6. osztály féléves érdemjegyei adják.)

Célunk az esélyegyenlőség biztosítása és a tehetségígéreték felkutatása.

Négy évfolyamos képzés

a) Az emelt szintű angol nyelvi csoport szóbeli témái:

- beszélgetés egy adott témáról kép alapján (család, lakóhely, lakás, évszakok, egészséges életmód, utazás, vásárlás, iskola, ünnepek, szabadidő, hobbi, sport, napirend)
- szövegértés (adott angol nyelvű szöveghez kérdések megválaszolása felkészülési idő biztosítása után)

b) Az emelt szintű német nyelvi csoport szóbeli témái

- beszélgetés egy adott témáról kép alapján (család, lakóhely, lakás, évszakok, egészséges életmód, utazás, vásárlás, iskola, ünnepek, szabadidő, hobbi, sport, napirend)
- szövegértés (adott német nyelvű szöveghez kérdések megválaszolása felkészülési idő biztosítása után)

c) Természettudományos osztály – matematika-fizika-informatikai jelleggel

A tanuló matematikából tesz szóbeli felvételi vizsgát.

Matematika:

Szóbeli matematika tantárgyból:

Logikai feladatok

Számsorozatok

Műveletek előjeles számokkal, törtekkel; összegzési feladatok

Százalékszámítás

Szöveges feladatok

Sorbarendezési és kiválasztási feladatok, skatulyaelv

Oszthatóság

Síkgeometria: háromszögek, négyszögek, sokszögek (tulajdonságok, belső és külső szögek összege, kerület, terület)

Térgeometria feladatok

d) Természettudományos osztály – biológia-kémia karakterrel

A tanuló egy tantárgyból tesz szóbeli vizsgát kémiából vagy biológiából.

Kémia:

Levegő és alkotórészei
Víz
Atom felépítése
Periódusos rendszer
Kovalens kötés (molekulák kialakulása)
Ionos kötés (ionvegyületek)
Redoxireakciók
Sav-bázis reakciók
Hidrogén Kén, kén-oxidok, kénsav
Nitrogén (ammónia)
Szén, szén-oxidok, szénsav

Biológia:

Esőerdők; szavannák; trópusi sivatagok; keménylombú erdők; lombhullató erdők; füves puszták; tajga; tundra; tengerek és tengerpartok élővilága és környezeti tényezői.

A rendszerezés alapjai. A baktériumok; egysejtű eukarióták; gombák; mohák, harasztok; nyitvatermők; zárvatermők; gerinctelen állattörzsek; a gerincesek osztályai; alkalmazkodásuk a környezethez.

Növényi és állati sejtek és szövetek; növények táplálkozása és légzése; ivaros és ivartalan szaporodás.

Az emberi bőr; mozgás-szervrendszer; légzőszervrendszer; tápcsatorna; táplálék és tápanyagok és egészségügyi vonatkozásai.

A jelentkező gyakorlati feladattal (kép/ábra/grafikon elemzésével, élőlények rendszertani besorolásával) szerezheti meg a szóbeli pontjait.

Arany János Tehetséggondozó Program

Az általános iskolából hozott osztályzatokon és a központi írásbeli felvételi vizsgán kívül a Debreceni Egyetem Pedagógiai Pszichológiai Tanszéke által összeállított bevélogatási tesztek eredményét vesszük figyelembe a felvétel elbírálásakor.

Hat évfolyamos képzésben

a) Emelt humán csoport

A magyar történelem mondái (szöveg és háttérismeret):

Isten kardja, A vérszerződés, A szentgalleni kaland, Lehel kürtje, Botond, Szent István koronája, A veszprémi Gizella-kápolna, Vértes, Zotmund, Korona és kard, Tatárvilág Magyarországon, Szent László legyőzi a tatárokat. (Lázár Ervin: Magyar mondák)

b) Emelt szintű matematika csoport

Szóbeli matematika tantárgyból:

Logikai feladatok
Számsorozatok
Számok és műveletek (előjeles számokkal és törtekkel, prímszámokkal, összegzési feladatok)
Sorbarendezési feladatok, skatulyaelv
Nyitott mondatok (egyenlőtlenségek)
Szöveges feladatok
Háromszögek, négyszögek, sokszögek (kerület, terület, belső szögek összege, külső szögek; tulajdonságok)
Térgeometriai feladatok

4.5.11 A felvétel és az átvétel helyi szabályai (Nkt. keretei között)

A középfokú felvételi eljárást meghatározó jogszabályi helyek:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

- 31. § (2) bekezdése;
- 38. § (9) bekezdése
- 47. § (1)-(2) bekezdése;
- 50 - 51. §;
- 79. § (6) bekezdése;
- 92. § (9)-(10) bekezdése.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

- 7. § (1) és (3) bekezdései;
- 22. § (5) bekezdése;
- 23. § (3), (4), (6), (7), (9) és (10) bekezdései
- 26 – 45. §;
- 46. §;
- 83. § (3);
- 136. § (2);
- 137. § (3);
- 180 – 182. §;

Minden évben az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet mellékleteként jelenik meg A középfokú iskolai és a Köznevelési Hídprogramba történő felvételi eljárás lebonyolításának ütemezése az adott tanévben. Ebben a feladatokat és a határidőket rögzítik.

A felvételi és átvételi eljárás:

A tanulók hatodik, ill. nyolcadik osztály után jelentkeznek a felvételi eljárásra.

Iskolánk felvételi eljárása megfelel a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 13. pont 27.§ 2. c. pontjának. A középfokú iskolai felvételi kérelem (jelentkezési lap és tanulói adatlap) iskolába és a Felvételi Központba történő leadása után kerül sor a felvételi eljárásra. A felvételi kérelmekről döntés az általános iskolai tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei alapján születik.

Intézményünk a központi írásbeli vizsga mellett, szóbeli vizsgát is szervez. (Nkt. 50 § (4) bekezdés]). Szóbeli vizsgát matematika, angol/német, biológia/kémia tantárgyakból szervezzük. A szóbeli vizsga tartalmi szabályait az érintett munkaközösségek évente felülvizsgálják és a „Várunk” kiadványunkban (elektronikus formában) az intézmény közzéteszi. Felelős a mindenkori Igazgató.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei külön pontban: 4.4.10.3

A szóbeli felvételi vizsgán szereshető vizsgapont: maximum 50

Felvétel a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába

A Programba jelentkező tanulók a beválogatás után a jelentkezési lapjukat elküldik iskolánkba. A programba jelentkező tanuló az adatlapján, első helyen rangsorolja iskolánk „Arany János” tanulmányi területét. A tanulónak jogában áll más iskolát, vagy tanulmányi területet megjelölni, vagy a programba való jelentkezésével kapcsolatos döntését módosítani.

(20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, 14. pont 46.§)

Átvétel:

Felvételi eljáráson kívül tanulói jogviszony csak különleges esetekben létesülhet. Ha a tanuló középiskolai tanulmányai megkezdése után kéri átvételét iskolánkba, előzetes tanulmányi eredménye és egy elbeszélgetés alapján a mindenkori igazgató dönti el, hogy létesül-e az adott tanulónak jogviszonya iskolánkban.

4.6 Helyi tanterv

4.6.1 Általános elvek

Az intézmény nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó érettségi vizsgára és felsőoktatási tanulmányokra felkészítő képzést folytat. Az intézmény helyi tantervében biztosítja a NAT-ra és a kerettantervre épülő tantárgyi követelmények elsajátítását.

A képzés szerkezete: 1+8, 6, 5 és 4 évfolyamú képzés.

Gimnáziumunk a hagyományokból adódóan az 1+8 struktúrában 1, a hat évfolyamos struktúrában évfolyamonként 1, az öt évfolyamos képzésben 1, a négy évfolyamos struktúrában évfolyamonként 3 osztályt kíván működtetni.

Az 1+8 képzés egy éves, 4 éves, majd kettő két éves ciklusra bontható:

- Első szakasz 4. osztályt követő 1 év idegen nyelvi előkészítő évfolyam.
- Második szakasz (5.-8. évf.) előkészítő szakasz
- Harmadik szakasz (9.-10. évf.) orientáló szakasz
- Negyedik szakasz (11.-12. évf.) intenzív felkészítő szakasz

A hat évfolyamos képzés 2 éves ciklusokra bontható:

- Első szakasz (7 - 8. évf.) - szintre hozó, előkészítő szakasz
- Második szakasz (9 -10. évf.) - orientáló szakasz
- Harmadik szakasz (11 - 12. évf.) - intenzív felkészítő szakasz.

Az öt évfolyamos képzés egyéves, majd kétéves ciklusokra bontható.

- Első szakasz: előkészítő év
- Második szakasz (9 - 10. évfolyam) – alapozó, orientáló szakasz
- Harmadik szakasz (11 - 12. évfolyam) – intenzív felkészítő szakasz

A négyéves képzés ugyancsak 2 éves ciklusokra bontható.

- Első szakasz (9 - 10. évf.) - felzárkóztató, alapozó, orientáló szakasz
- Második szakasz (11 - 12. évf.) - intenzív felkészítő szakasz.

Ezen szakaszok között – a 8. és a 10. évfolyam végén – a tantestület határozata értelmében belső vizsgákat szervezünk az érettségi tantárgyakból. (lásd: Belső vizsga szabályzat)

4.6.2 A hitoktatás alapelvei

Az egyházi iskolában a hitoktatás nem független tárgyként van jelen, hanem szintézisben a többi tárggyal.

Az egyházi iskolában a hitoktatásnak hiteles teológiai-tudományos alapokon kell nyugodnia. A teológia, mint tudomány, ugyanúgy tanulható, mint bármely más tárgy. A hittani és vallási ismereteket éppen ezért nem világnézeti kategóriának tartjuk, hanem a humán nevelés elmaradhatatlan információrendszereként értelmezzük.

Világosan körülhatárolható az az ismeretanyag, amit tanítunk, számonkérünk és ugyanúgy, mint más tárgyakat, osztályozunk is.

4.6.3 A választott kerettantervek megnevezése

Az 51/2012.(XII.21.) számú EMMI rendelet alapján:

1. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára (2023-ig)
2. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára (2024-ig)
3. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára (2024-ig)
4. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyama számára (2025-ig)
7. melléklet – A miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek (2025-ig)

Kerettanterv az Arany János Tehetséggondozó Program 9. évfolyamának tantárgyai és a 9-12. évfolyam önismeret és tanulásmódszertan/kommunikáció tantárgyak oktatásához (2024-ig)

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók

A Kormány 5/2020.(1.31.) Kormányrendelete; a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormány rendelet módosításáról.

A 2020-as NAT által meghatározott kerettanterveket alkalmazza iskolánk a 2020/2021 – tanévtől felmenő rendszerben az intézmény képzési struktúráiban.

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Kerettanterv a gimnáziumok 9-12.évfolyamára

Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyamára

Nyelvi előkészítő évfolyamok tantervei

Arany János Tehetséggondozó Program Kerettanterve

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatására

Kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz.

4.6.4 Az iskola órahálója

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 7–12. évfolyamon

EMELT MATEMATIKA

A-matematika		7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza					
2	Magyar nyelv és irodalom						
3	magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4
4	Matematika						
5	matematika	5	5	5	5	5	5
6	Történelem és állampolgári ismeretek						
7	történelem	2	2	2	2	4	3
8	állampolgári ismeretek		1				1
9	hon- és népismeret						
10	Hit és erkölcsan	2	2	2	2	2	2
11	Természettudomány és földrajz						
12	környezetismeret						
13	természettudomány					2	
14	kémia	1	2	1	2		
15	fizika	1	2	2	3		
16	biológia	2	1	3	2		
17	földrajz	2	1	2	1		
18	Idegen nyelv						
19	első idegen nyelv	4	4	3	3	5	5
20	második idegen nyelv			3	3	3	3
21	Művészetek					1	
22	ének-zene	1	1	1	1		
23	vizuális kultúra	1	1	1	1		
24	dráma és színház	1					
25	mozgókép-kultúra és médiaismeret						1
26	Technológia						
27	technika és tervezés	1					
28	digitális kultúra	1	1	2	1	2	
29	Testnevelés és egészségfejlesztés						
30	testnevelés	5	5	5	5	5	5
31	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
32	kötött célú órakeret					4	4
33	Kötelező alapóraszám	34	33	37	36	38	34
34	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	5
35	Maximális órakeret	36	35	39	38	42	39

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 7–12. évfolyamon**EMELT SZINTŰ HUMÁN**

A-humán		7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza					
2	Magyar nyelv és irodalom						
3	magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4
4	Matematika						
5	matematika	4	4	3	3	3	3
6	Történelem és állampolgári ismeretek						
7	történelem	3	3	3	3	4	3
8	állampolgári ismeretek		1				1
9	hon- és népismeret						
10	Hit és erkölcsan	1	1				
11	Természettudomány és földrajz						
12	környezetismeret						
13	természettudomány					2	
14	kémia	1	2	1	2		
15	fizika	1	2	2	3		
16	biológia	2	2	3	2		
17	földrajz	2	1	2	1		
18	Idegen nyelv						
19	első idegen nyelv	3	3	3	3	4	4
20	második idegen nyelv			3	3	3	3
21	Művészetek					1	
22	ének-zene	1	1	1	1		
23	vizuális kultúra	1	1	1	1		
24	dráma és színház	1					
25	mozgóképkultúra és médiaismeret						1
26	Technológia						
27	technika és tervezés	1					
28	digitális kultúra	1	1	2	1	2	
29	Testnevelés és egészségfejlesztés						
30	testnevelés	5	5	5	5	5	5
31	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
32	kötött célú órakeret					4	4
33	Kötelező alapóraszám	32	32	34	33	33	29
34	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	5
35	Maximális órakeret	34	34	36	35	37	34

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 9–12. évfolyamon**EMELT NYELVI CSOPORT**

B		9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
2	Magyar nyelv és irodalom				
3	magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4
4	Matematika				
5	matematika	4	3	3	4
6	Történelem és állampolgári ismeretek				
7	történelem	2	2	4	3
8	állampolgári ismeretek				1
9	hon- és népismeret				
10	Hit és erkölcsan	2	2	2	2
11	Természettudomány és földrajz				
12	környezetismeret				
13	természettudomány			2	
14	kémia	1	2		
15	fizika	2	3		
16	biológia	3	2		
17	földrajz	2	1		
18	Idegen nyelv				
19	első idegen nyelv	5	5	5	5
20	második idegen nyelv	3	3	3	3
21	Művészetek			1	
22	ének-zene	1	1		
23	vizuális kultúra	1	1		
24	dráma és színház				
25	mozgóképkultúra és médiaismeret				1
26	Technológia				
27	technika és tervezés				
28	digitális kultúra	2	1	2	
29	Testnevelés és egészségfejlesztés				
30	testnevelés	5	5	5	5
31	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
32	kötött célú órakeret			4	4
33	Kötelező alapóraszám	38	37	36	33
34	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
35	Maximális órakeret	40	39	40	38

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 9–12. évfolyamon**EMELT MATEMATIKA-FIZIKA-INFORMATIKA**

C		9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
2	Magyar nyelv és irodalom				
3	magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
4	Matematika				
5	matematika	5	5	5	5
6	Történelem és állampolgári ismeretek				
7	történelem	2	2	4	3
8	állampolgári ismeretek				1
9	hon- és népismeret				
10	Hit és erkölcsan				
11	Természettudomány és földrajz				
12	környezetismeret				
13	természettudomány			2	
14	kémia	1	2		
15	fizika	3	3		
16	biológia	3	2		
17	földrajz	2	1		
18	Idegen nyelv				
19	első idegen nyelv	3	3	5	5
20	második idegen nyelv	3	3	3	3
21	Művészetek			1	
22	ének-zene	1	1		
23	vizuális kultúra	1	1		
24	dráma és színház				
25	mozgóképkultúra és médiaismeret				1
26	Technológia				
27	technika és tervezés				
28	digitális kultúra	2	1	2	
29	Testnevelés és egészségfejlesztés				
30	testnevelés	5	5	5	5
31	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
32	kötött célú órakeret			4	4
33	Kötelező alapóraszám	36	34	36	32
34	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
35	Maximális órakeret	38	36	40	37

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 9–12. évfolyamon**EMELT BIOLÓGIA-KÉMIA**

E		9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
2	Magyar nyelv és irodalom				
3	magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
4	Matematika				
5	matematika	4	3	3	4
6	Történelem és állampolgári ismeretek				
7	történelem	2	2	4	3
8	állampolgári ismeretek				1
9	hon- és népismeret				
10	Hit és erkölcsan				
11	Természettudomány és földrajz				
12	környezetismeret				
13	természettudomány			2	
14	kémia	3	3		
15	fizika	2	3		
16	biológia	3	3		
17	földrajz	2	1		
18	Idegen nyelv				
19	első idegen nyelv	3	3	5	5
20	második idegen nyelv	3	3	3	3
21	Művészetek			1	
22	ének-zene	1	1		
23	vizuális kultúra	1	1		
24	dráma és színház				
25	mozgóképkultúra és médiaismeret				1
26	Technológia				
27	technika és tervezés				
28	digitális kultúra	2	1	2	
29	Testnevelés és egészségfejlesztés				
30	testnevelés	5	5	5	5
31	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
32	kötött célú órakeret			4	4
33	Kötelező alapóraszám	36	34	34	31
34	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
35	Maximális órakeret	38	36	38	36

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 9/AJTP és 9 – 12. évfolyamon**AJTP program**

F (D)		9.	9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Előkészítő év	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
2	Magyar nyelv és irodalom					
3	magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4
4	Matematika					
5	matematika	4	4	3	3	4
6	Történelem és állampolgári ismeretek					
7	történelem		2	2	3	3
8	állampolgári ismeretek					1
9	hon- és népismeret					
10	komplex humán ismeretek	2				
11	Hit és erkölcstan	2	2	2	2	2
12	Természettudomány és földrajz					
13	környezetismeret					
14	természettudomány				2	
15	kémia	1	1	2		
16	fizika		2	3		
17	biológia	1	3	2		
18	természettudományi alapismeretek/ földrajz	1	2	1		
19	Idegen nyelv					
20	első idegen nyelv	5	3	3	5	5
21	második idegen nyelv		3	3	3	3
22	Művészetek				1	
23	ének-zene		1	1		
24	vizuális kultúra	1	1	1		
25	dráma és színház					
26	mozgóképkultúra és médiaismeret					1
27	tanulásmódszertan/kommunikáció	2	2	2	2	2
28	önismeret	2	2	2	2	2
29	Technológia					
30	technika és tervezés					
31	digitális kultúra	3	2	1	2	
32	Testnevelés és egészségfejlesztés					
33	testnevelés	5	5	5	5	5
34	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1
35	kötött célú órakeret				4	4
36	Kötelező alapóraszám	34	40	38	39	37
37	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	4	5
38	Választható humán ismeretek	2				
39	Maximális órakeret	36	42	40	43	42

Kötelező tantárgyak és óraszámok az előkészítő és 5 – 12. évfolyamon**1+8 évfolyamos képzés**

NY (G)		5.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Nyelvi előkészítő	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza							
2	Magyar nyelv és irodalom									
3	magyar nyelv és irodalom	1,5	4	4	3	4	4	4	4	4
4	Matematika									
5	matematika	1,5	4	4	3	4	4	3	3	4
6	Történelem és állampolgári ismeretek									
7	történelem		2	2	2	2	2	2	4	3
8	állampolgári ismeretek					1				1
9	hon- és népismeret			1						
10	Hit és erkölcsan	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	Természettudomány és földrajz									
12	környezetismeret									
13	természettudomány		2	2					2	
14	kémia				1	2	1	2		
15	fizika				1	2	2	3		
16	biológia				2	2	3	2		
17	földrajz				2	1	2	1		
18	Idegen nyelv									
19	első idegen nyelv	18	5	5	5	5	5	5	5	5
20	második idegen nyelv						3	3	3	3
21	Művészetek								1	
22	ének-zene		2	1	1	1	1	1		
23	vizuális kultúra		1	1	1	1	1	1		
24	dráma és színház				1					
25	mozgóképkultúra és médiaismeret									1
26	Technológia									
27	technika és tervezés		1	1	1					
28	digitális kultúra	3	1	1	1	1	2	1	2	
29	Testnevelés és egészségfejlesztés									
30	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5
31	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	kötött célú órakeret								4	4
33	Kötelező alapóraszám		30	30	32	34	38	36	36	33
34	Szabadon tervezhető órakeret		1	2	2	2	2	2	4	5
35	Maximális órakeret		31	32	34	36	40	38	40	38

4.6.5 Tantárgyi helyi tantervek

A tantárgyi helyi tanterveket az **1. sz. melléklet** tartalmazza.

4.6.6 Tankönyv, taneszközök kiválasztásának elvei

4.6.6.1 Általános elv

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a pedagógusok szakmai munkaközösségei (illetve ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) a hivatalos, közoktatási tankönyvjegyzékből – megfelelő tankönyvkínálat hiányában a kiadók ajánlatából – kiválasztják, és a szülők támogatásával a tankönyvfelelősnél (könyvtáros) megrendelik.

4.6.6.2 A szülő tájékoztatása

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév februárjában, szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközöket a tanév kezdetére a szülők szerzik be.

4.6.6.3 A taneszközök kiválasztásának szempontjai

A szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában többnyire állandóságra és folyamatosságra törekszünk.

4.6.6.4 Taneszköz beszerzése

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

4.6.6.5 A tankönyvellátás szabályozása

Ennek ütemezését lásd az SZMSZ-ben!

4.7 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok és kompetenciák helyi megvalósításának részletes szabályai

- Nemzeti öntudat
- Családi nevelés
- Önismeret
- Pályaorientáció
- Médiatudatosság
- Gazdasági nevelés

A NAT-ban meghatározott pedagógiai kompetenciáknak meghatározó szerepük van a tanulók tanítás-tanulás folyamatában, folyamatosan fejlődnek és nem köthetők egyetlen tanulás területéhez sem kizárólagosan. Ezek a kompetenciák az Európai Unió által fontosnak tartott, az egész életen át tartó tanulás kulcskompetenciái.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A fenti pedagógiai feladatok és tanulói kompetenciák a következőképpen érvényesülnek a helyi tanterveinkben:

1. Beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba; *(ld.: helyi tantervek)*
2. A tantárgyak részterületeivé válnak vagy önálló tantárgyként jelennek meg az iskola helyi tanterve szerint.
3. Az osztályfőnöki órák témaköreiben jelennek meg
4. Témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára. *(Pl.: kötelező közösségi szolgálat egyes területei)*

A kulcskompetenciák fejlesztését a diákok aktív tanulásba bevonásával igyekszünk elérni, hiszen a tanulók a tanulási tevékenységekben aktív részvétele a megszerzett információ különböző helyzetben kreatív alkalmazását eredményezi. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredményeket segítik a differenciáló módszerek. A pedagógusok együttműködnek más pedagógusokkal a diákok tudásának integrálása érdekében. Intézményünk több multidiszciplináris óra tervezését tervezi. Lehetőség szerint minden foglalkozáson használjanak a diákok és pedagógusok IKT eszközöket, ehhez intézményünk minden teremben internetelérést és számítástechnikai eszközöket biztosít.

Az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében intézményünkben a diákokat a diagnosztikus mérést követően névcsoportokba bontjuk és így fejlesztjük tudásukat. Anyanyelvből is ahol szükséges csoportbontásban tanítjuk a magyar nyelvet és irodalmat, a tanórákon a szóbeliséget kiemelten fontosnak tartjuk.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák fontossága mindig is nyilvánvaló volt iskolánkban, amihez a magas óraszám és differenciált oktatás, tehetséggondozás is hozzájárul.

Ahhoz, hogy diákjaink munkavállalói, innovációs kompetenciái fejlődjenek a választott foglalkozásokról, hivatásokról több információhoz jussanak, segítséget nyújtunk, hogy a jövőben a sikeres pályaválasztás kevesebb konfliktushoz és nagyobb sikerekhez jussanak.

Médiatudatosságra nevelés

Cél:

A tanulók a mediatisált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.

Feladat

A tanulók ismerkedjenek meg a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Tanórai keretek:

- Média ismeret
- Magyar irodalom és nyelvtan
- Osztályfőnöki óra

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél:

A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Feladat:

Intézményünkben biztosítani a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Tanórai keretek:

- Történelem és társadalomismeret
- Osztályfőnöki óra

A családi életre nevelés

Cél:

Megértetni a tanulókkal a család kiemelkedő jelentőségét, a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

Feladat:

Kiemelt feladata intézményünknek a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére. Foglalkozni kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

Tanórai keretek:

- Magyar irodalom
- Történelem
- Biológia
- Osztályfőnöki óra

Pályaorientáció

Cél:

A tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest átfogó képet kell nyújtani a munka világról.

Feladat:

Olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Tanórai keretek:

- Minden tanóra
- Kötelező közösségi szolgálat

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Cél és feladat:

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

Tanórai keretek:

- Minden tanóra
- Osztályfőnöki óra

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Cél:

Tudatosítani a tanulóknál, hogy az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja.

Feladat:

Elő kell segíteni a tanulók kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Tanórai keretek:

- Minden tanóra
- Önismeret órák
- Osztályfőnöki óra

4.7.1 Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.

Iskolánkban már a korábbi években bevezetésre került a mindennapos testnevelés. Ezt jelenlegi formában az Nkt.27.§ (11) bekezdése szerint látjuk el.

4.7.2 A választható tantárgyakkal összefüggésben a pedagógusválasztás szabályai.

Alapelvként fogalmazható meg, hogy lehetőség szerint az a tanár irányítsa a fakultációs csoport munkáját, aki alapórában az adott évfolyamon a legtöbb tanulót tanítja. (Ez természetesen csupán a magas óraszámú tantárgyakra nézve igaz.) Minden más esetben a tantárgyfelosztásban a mindenkorai igazgató bízta meg egy-egy fakultációs csoport vezetésével a pedagógust.

4.7.3 Választható érettségi vizsgatárgyak

Gimnáziumunk a következő tárgyakból készíti fel tanulóit közép- illetve emelt szintű érettségi vizsgára:

- a) magyar nyelv és irodalom
- b) történelem
- c) matematika
- d) angol nyelv
- e) német nyelv
- f) német célnyelvi civilizáció
- g) hittan
- h) fizika
- i) biológia
- j) kémia
- k) földrajz (magyar és német nyelven)
- l) informatika
- m) digitális kultúra
- n) vizuális kultúra
- o) ének – zene
- p) testnevelés

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze: –100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról, –40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

Az iskola kötelezően vállalja, hogy azokat a diákokat, akik a 2020 módosított NAT előtt kezdték meg tanulmányaikat, felkészíti közép vagy emelt szintű digitális kultúra érettségi vizsgára és a helyi tantervi követelményeket ebből a tantárgyból a diákok teljesítik.

Ha a tanuló egy, az intézményünkben nem tanított tantárgyból vendégtanulóként másik intézményben tesz érettségi vizsgát, az adott vizsgatárgyból rá a fogadó intézményben megadott témakörök vonatkoznak.

A sikeres vizsgára készüléshöz a témakörök ismerete önmagában nem elegendő. A részletes érettségi vizsgakövetelmények és a vizsgaleírások a 40/2002. (V.24) OM rendeletben tanulmányozhatóak. A rendelet 2017. január 1-től hatályos változata intézményünk honlapjáról is elérhető, az érettségi menüpontban.

4.7.4 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

4.7.4.1 A csoportbontások elvei tanítási órákon

Azokban az osztályokban, amelyeket két eltérő profilú csoport alkot, a csoportszerveződés az érintett tantárgyak mentén történik. Rendkívül magas osztálylétszám esetén is indokolt csoportokra bontani az osztályokat főként az érettségi tárgyakból.

Az emelt szintű érettségire felkészítő csoport indításának feltétele: 8 fő.

Kisebbségi létszámú jelentkezés esetén a csoport indításáról a tantestület dönt. A csoport maximális létszáma: 18 fő.

Középszintű érettségire felkészítő csoport minimális létszáma: 8 fő, maximális létszáma: 30 fő.

Differenciált tanulásszervezés alapjait figyelembe véve sávós nívócsoportos oktatásban tanítjuk (valamennyi osztálynak egy időben van egy bizonyos órája) az adott évfolyamon a fakultációs tárgyakat valamint a matematikát és az idegen nyelvet. A csoportokat az előzetes tudás diagnosztikus mérésével alakítjuk ki. Ez lehetővé teszi a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált céljelölést, a többszintű tervezést és tananyag alkalmazást, a fejlesztő, tanulást támogató értékelést

4.7.4.2 Egyéb foglalkozások indításának elvei

A **délutáni foglalkozások** esetén különböző osztályok tanulói is csoportokba szerveződhetnek.

- Egy-egy **szakkör** indításának minimális létszáma 12 fő. A szakkör tematikáját a diákok választása határozza meg. A szakkörbe való jelentkezésről értesítjük a szülőket. Mind a szülő, mind a tanuló aláírásával vállalja, hogy fél évig elkötelezi magát a szakkör látogatására. Ezen kötelezvényeket a szaktanár őrzi. A szakkörrel való hiányzást a délelőtti hiányzásoknak megfelelően kell a diáknak igazolnia. A kórus, mint szakkör, próbáinak idejét rögzíti az intézmény először szeptemberben, a többi szakkör lehetőség szerint ehhez igazodik. A szakköröket indokolt esetben a tanár tömbösítheti is.
- A „**Csillagprogram**” délután is szerveződhet egyéni jelleggel, egyénre szabott tanulási lehetőséget biztosítva, vagy igen kis létszámú csoportok (2-3 fő) együttműködésével.
- A **korrepetálás**ok látogatása lehet önkéntes, de a tanulmányi teljesítmény függvényében a szülő, a szaktanár vagy a kollégiumi nevelő kötelezheti rá a tanulót. Korrepetálásokat a matematikából és a fizikából szervezünk. A tanulókkal való foglalkozás történhet kiscsoportban vagy egyénien, egyénre és személyre szabott tanulási formákban..
- **Fejlesztő** pedagógusunk szintén délutánra szervezi segítő **foglalkozásait**, melyeken egyénileg vesznek részt a diákok.
- A **délelőtti tanrendbe** illeszthetően csupán a „**Csillagprogramban**” részt vevő diákok egyéni tehetségfejlesztő foglalkozása folyik. (Ennek részletei az SZMSZ-ben olvashatók.)

4.7.5 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére iskolánk a következő lehetőségeket kínálja ahhoz, hogy a városunkban jelenlévő nemzetiségek kultúráját megismerjék.

A városunkban élő kisebbségek:

- Német
- Roma (mint etnikai csoport)

A megismertetés elsődleges” szinterei” a tantárgyak tananyagai.

Az alábbi tantárgyak helyi tanterveiben részletesen (ld. helyi tantervek) benne vannak azok a tartalmak és követelmények, amelyeket a nemzetiségek kultúrájának ismeretével kapcsolatban a NAT is elvár.

- Német Célnyelvi civilizáció
- Német nyelv
- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem és állampolgári ismeret
- Média ismeret
- Művészetek
- Testnevelés (tánc)
- Osztályfőnöki

4.8 Az egészségnevelés és környezeti nevelési elvek

4.8.1 Helyi egészségfejlesztési program

Iskolai nevelésünk alapértékei között szerepel: ” Legfőbb érték az ember” – ez azt is jelenti egyben, hogy kiemelten kezeljük az egészséges életmódra nevelést.

Az egészség a testi, lelki és szociális harmónia állapota. Fontos, hogy a fiatalság felismerje: az egészség érték, amelyet az egyénnek és a közösségnek egyaránt óvnia, ápolnia kell. E cél csak akkor érhető el, ha kialakítjuk a diákokban az önmagukért és másokért érzett felelősség tudatát, ezért az egészséges életmódra nevelés erkölcsi nevelés is. Az egészséges életmód mintáinak a tanításakor az életvitelt szolgáló optimális feltételekre, illetve az ezek hiányából származó rizikófaktorokra helyezük a hangsúlyt. Ebben az életkorban tanulóink még egészségesek, tehát ennek az egészségnek a megőrzésére kell megtanítanunk őket. A prevenció lényege az egészséges életvitelhez szükséges komplex ismeretek átadása tanulóink számára. Az életmód és az egészség fogalmának összekapcsolódásától eredményeket várunk. Az egészségi állapot meghatározásakor az életmód felelősségét hangsúlyozzuk, s majdnem mindig az egyéni felelősséget (bár nem szabad figyelmen kívül hagyni a társadalom felelősségét sem.)

Így napjainkban az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye a tanulókat arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek ez egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Az egészségmegőrzés a mindennapi élet része kell, hogy legyen, amely messzemenően figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását.

4.8.1.1 Egészségnevelési célok

Az előbbieknél megfelelően fő céljaink az alábbiak:

- tegyük képessé a tanulókat arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját testi és lelki egészségük felett;
- fejlődjön a tanulók önértékelése, kommunikációs készsége, kapcsolatépítési képessége;
- emelkedjen a veszélyérzet a diákokban az élvezeti és kábítószerrel szemben, tudjanak nemet mondani;
- készüljenek fel a felnőttkorra, a családi életre, alapozzák meg a jövőjüket, legyenek szilárd erkölcsi alapjaik, értékrendszerük, ami meghatározza jellemüket.

Mindezen célok elérése, megközelítése csak tudatos, átgondolt, a mindennapokat és szinte valamennyi tevékenységünket befolyásoló egészségfejlesztésre irányuló tevékenységgel biztosítható.

4.8.1.2 *A mindennapos testnevelés biztosítása*

Iskolánkban a mindennapos testedzést – az egészségnevelési program részeként – a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek keretében biztosítjuk. Az óratervek tartalmazzák az egyes szakirányokon a heti négy testnevelési órát. A fenti lehetőségeket a diákjaink számára kibővül délutáni sportfoglalkozásokkal is, illetve uszodahasználattal is.

4.8.2 **Környezeti nevelési program**

A környezeti válság jeleit minden településen tetten érhetjük. Pótolhatatlan értékeink vesznek el, mert megváltozott az emberek értékmezője. A környezet esztétikumája, harmóniájának értéke helyett a fogyasztás került előtérbe. Az életminőség azonban nem csupán a megszerezhető javak mennyiségétől függ. E szemléletet közvetíteni, az értékvesztést megállítani képes, új szemléletű környezetpedagógiára van szükség.

A környezeti nevelés jellemzően tevékenységorientált műfaj, igazán sikeres csak élményekbe, cselekedetekbe ágyazott pedagógiai módszerek alkalmazásával válhat. A környezeti nevelésre különösen igaz, hogy „az iskola akkor is tanít, ha nem tanít”. Komoly attitűdformáló, értékközvetítő erő lehet az iskola egészének működése, üzemelése, atmoszférája, miliója, a benne dolgozók környezeti értékrendje, harmóniája. A környezetkultúra megalapozásához szükséges ismeretek és kompetenciák az alpműveltség deklarált – NAT –elemeivé váltak. A környezetre vonatkozó ismeretek elsajátítása az alaptanterv szerint a közeli, megtapasztalható valóság tevékeny megismerésétől vezet az elvont ökológiai fogalmak, környezettani kapcsolatok bemutatásán át a sokféle ismeret szintetizálását megkívánó globális problémák megértéséig.

Iskolánkban kiemelt fejlesztési területként kezeljük a környezeti nevelést.

4.8.2.1 *A környezeti nevelés céljai*

A környezeti nevelés pedagógiai célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. A természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza.

- A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, fejlesztésre és a mentálhigiénés nevelésre is. Az iskola dolgozói példamutatóan, következetesen képviselik a fenntarthatóságra nevelés elveit, napi munkájukat igyekeznek környezetbarát technikákkal megvalósítani.
- Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben, mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.
- A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze. Nagyon fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértve legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.
- Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

4.8.3 **Az egészségnevelés és a környezeti nevelés színterei**

4.8.3.1 *Tanórai keretek*

Egészségnevelési tevékenység és környezeti nevelés tanórai kereteken belül meghatározó az osztályfőnöki órák jelentősége. Az egészséges életre nevelés, illetve egészségvédelmet szolgáló

tananyag időkerete az 9 –12. évfolyamon nem lehet kevesebb tanévenként 10 tanórai foglalkozásnál.

Iskolai gyakorlatunkban az egészségnevelés a természettudományi és a társadalomtudományi tárgyak oktatása során is megvalósul. A koncentrációs lehetőségek kidolgozása, ill. átgondolása, helyi tantervbe illesztése fontos feladatunk. Az a törekvésünk, hogy az egészségnevelés és a környezeti nevelés minden pedagógus munkájában nyilvánuljon meg.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása. A tanórákon mindez többnyire integráltan jelenik meg.

Valamennyi tantárgy oktatása során lehetőség van a környezettudatos szemlélet alakítására, bővítésére. Az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal beszélje meg a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket. Az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelés kezdő lépése lehet egy iskolai program elindításának. Ez az oktatási forma lehetőséget ad arra is, hogy a különböző korosztályokban az életkornak és a diákok meglévő ismereteinek megfelelő szinten és módszerekkel foglalkozzon a tanár egy témával.

4.8.3.2 Tanórán kívüli lehetőségek

Intézményünk, mint közvetlen környezet is hatást gyakorol a tanulók személyiségének formálódására. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk az iskolaudvar parkosítására, gondozására, az iskola tárgyi világának esztétikusságára, a takarékosagra.

A tanórán kívüli tevékenység során ezért az ún. részvételen alapuló oktatási technikák (projektmunka, csoport munka, témanap, témahét, akciók, programok stb.) minél szélesebb körű alkalmazását tartjuk szerencsésnek, hiszen ezek révén alakulhat ki a saját élmény, fejlődhetnek az életvezetés, a testi-lelki jóllét szempontjából valóban fontos készségek és jártasságok (kommunikációs készségek, kooperációs technikák, stb.). Mindez jórészt tanórán kívüli tevékenységek során valósítható meg. Mik lehetnek ezek?

- Szakkörök: a természettudományi szakkör, gyógynövény szakkör hagyományainak ápolása stb.
- Projektek, átfogó iskolai környezetvédelmi programok
- Tanulmányi, ill. osztálykirándulásokba építve: nemzeti parkok, tanösvények, természetvédelmi területek, vadas parkok, botanikus kertek, múzeumok, drogambulancia stb.
- Szelektív hulladékgyűjtés: az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtés megszervezése legalább a papírhulladék, a szárazelem és a szerves hulladék vonatkozásában
- Szakmai dolgozat: pályázatokra, versenyekre
- Vetélkedők, tanulmányi versenyek: részvétel helyi (pl. környezetvédelmi vetélkedő a Föld Napján), regionális és országos (Kitaibel Pál Tanulmányi Verseny) versenyeken
- Kiadványok, média: kapcsolat a helyi médiával, beszámoló az iskolai Évkönyvben
- Kiállítások: jeles napok alkalmával
- Művészeti tevékenységek: irodalmi műsor (pl. a víz világnapján), rajzpályázat
- Nyári táborok a szabadban: Mecsek, Gemenc tájvédelmi központokban, cserkészek táborozása
- Erdei iskola: népszerűsítés, lehetőségek keresése középiskolásoknak, anyagi források keresése.
- Akciók, amelyek: jeles napokhoz vagy helyi környezeti probléma megoldására irányulnak vagy a helyi, egészséggel, életmóddal kapcsolatos probléma megoldására irányulnak.

- Jeles napok megünneplése. A „formális” megemlékezés helyett ezeken az alkalmakon építsünk a tanulók aktív tevékenységére (pl. faültetés, virágosítás, szemégyűjtés, vetélkedők, irodalmi és rajzpályázatok, szemégyűjtés stb.). Nem szükséges valamennyit minden tanév munkatervében szerepeltetni, de hosszabb távon valamennyi kapjon teret. Ezek a következők: A Vizes Élőhelyek Világnapja (Február 2.), Víz Világnapja (Március 23.), Meteorológiai Világnap (Március 23.), a Föld Napja (Április 22.), Madarak és Fák Napja (Május 10.), Környezetvédelmi Világnap (Június 5.), az Ózon Világnapja (Szeptember 16.), Európai Autómentes Világnap (Szeptember 22.), Az Állatok Világnapja (Október 5.). Az egészségneveléssel kapcsolatos világnapok: AIDS világnap (december 1.), Rákellenes Világnap (február 4.), Egészségügyi Világnap (április 7.), Füstmentes Nap (november 17.), A Véradók Napja (November 27.), Kábítószer-fogyasztás Elleni Küzdelem Napja (június 26.), A Lelki Egészség Napja (október 10.), fogászati hónap (november).

4.8.3.3 Külső kapcsolatok

Az iskola az egészségnevelési és környezet nevelési programját eredményesen csak más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban tudja végezni.

A meglévő kapcsolatok ápolása, erősítése, esetlegesen cselekvési terv kidolgozása válik szükségessé: a helyi iskola-egészségügyi szolgálattal, a Vöröskereszttel, ÁNTSZ-szel, különféle szakemberekkel és szakértőkkel (védőnő, szociológus, pszichológus, mentőorvos, körzeti orvos, iskolaorvos, jogász, rendőr, természetgyógyász, drogszakértő, táplálkozás szakértő, szaktréner, stb.).

4.8.3.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.

„A nevelési- oktatási intézményekben olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására...” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet).

Ahhoz, hogy ez minél hatékonyabban tudjon megvalósulni, szükség van egészségügyi szakember(ek) bevonására is.

Az iskolavédőnői tevékenység az egészségügy, ezen belül a védőnői szolgáltatás egy olyan speciális területe, melynek során a 3-18 évesek egészségének megőrzése, fejlesztése, az ahhoz kapcsolódó problémák megelőzése, korai felismerése, kiküszöbölése és gyógyítása történik. A 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet, mely az iskola- egészségügyi ellátásról szól, mellékletekben határozta meg az iskola- egészségügyi munkát végzők feladatait. A rendelet 3. sz. mellékletében a védőnő által (önállóan) ellátandó feladatok szerepelnek. Az iskolavédőnő feladatai (és az oktatási intézmény feladatai) közé is tartozik többek között, hogy egészségnevelő előadások/foglalkozások keretében megismertesse a tanulókat az elsősegélynyújtás alapjaival: gyakorlati és elméleti ismereteket adjon át a balesetek megelőzésével, a közúti közlekedési balesetek, mérgezések, fulladás, égés, áramütés, esések kapcsán előforduló helyszíni teendőkkel kapcsolatosan. A foglalkozások, elsősegélynyújtással kapcsolatos szakkörök során fejleszteni kell a gyermekek, tanulók biztonságra törekvő viselkedését.

4.9 Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Gimnáziumunk esélyegyenlőséget szolgáló intézkedési terve részletesen megtalálható a Magyarországi Evangélikus Egyház Közoktatási Esélyegyenlőségi tervében.

(2010. október -5.3.6.)

Ebben részletes helyzetleírást írtunk le, majd ezt követően megfogalmaztuk a fejlesztési stratégiát

4.10 A tanulók értékelése

4.10.1 A tanulói teljesítmények értékelése

Az egyes tantárgyak követelményszintje alkalmazkodik a NAT, a kerettanterv és a kétszintű érettségi vizsga követelményszintjéhez. A tanulók fejlesztő értékelése az egyéni fejlődésük és sikeres tanulmányi teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és méltányosság alapelveit szem előtt tartva valósítjuk meg.

A tanulói értékelés célja az objektív tájékoztatás, és hogy a pedagógus meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról.

Az említett dokumentumok alapján az egyes tantárgyak minimális követelményének - az elégségesnek - szintjét a tantárgy tanterve határozza meg évfolyamonként – ez a helyi tanterv mellékleteként szerepel.

Ellenőrzés, értékelés formáinak szempontjai, eljárások:

a) Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését, értékelését. A tervező munka fontos része a diákok előzetes tudásának mérése (diagnosztikus értékelés), a tanulás-tanítás folyamán a pedagógus több alakkal végez tájékozódó jellegű információgyűjtést, mellyel folyamatosan tudja követni a tanulók fejlődését. Az értékelés lehet összegző, mely megállapítja a tanuló tudásának szintje milyen mértékben felel meg a kitűzött célnak

Az előírt követelmények teljesítését a pedagógusok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tananyag elsajátításában az iskolán kívüli tevékenységek segítenek. Az iskola – lehetőségeihez mérten – segíti ezeket (központi szakkörök, versenyek).

A speciális osztályokba járó tanulóktól elvárjuk, hogy a profiljuknak megfelelő levelezős versenyeken részt vegyenek.

A versenyeken való eredményes szereplést a tanulók értékelésénél figyelembe vesszük.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez (lásd a mellékletben!); emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

Az értékelés nem lezárt, megbélyegző, hanem előremutató legyen.

b) A tanulókat félévente minimum három érdemjegy alapján osztályozzuk.

Az érdemjegyszerzés módjai:

- szóbeli felelet,
- írásbeli munka (dolgozat, házi dolgozat, házi feladat),
- önálló kiselőadás,
- órai munka,
- részvétel versenyeken, tantárggyal kapcsolatos egyéb tevékenységben,
- gyakorlati tevékenység.

c) A tanulók tudásának értékelésénél az osztályzatok a következők:

1. jeles (5); jó (4); közepes (3); elégséges (2); elégtelen (1)
2. AJTP önismeret, és tanulásmódszertan/kommunikáció tantárgyaknál szöveges értékelés. (részvett)

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti MOZANAPLÓN keresztül; a jegyek beírását az osztályfőnök havonta ellenőrzi. Amennyiben a hónap folyamán nem került érdemjegy beírásra, jelzi a vezetőség felé.

Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a nevelőtestület értekezleten áttekinti, és a szaktanár által megállapított osztályzatot az intézményi irányelv, - mely szerint a tanév végi osztályzat az egész éves munkát tükrözi - figyelembevételével módosítja vagy jóváhagyja.

4.10.2 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az EMMI által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
- A pedagógusok a követelmények teljesítését a tanulók évközi tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
- Ha a tanuló tanév végén egy, két, vagy három tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozó vizsgát** kell tennie, ha:
 - a) az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - b) az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
 - c) magántanuló volt.
 - d) a tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
 - e) egy adott tantárgyból az évi kötelező óraszám 30 %-át mulasztotta.

Az utóbbi két esetben a tantestület méltányossági alapon történő támogató határozata szükséges.

Az osztályozó- vagy javítóvizsgára kötelezettek az egyes tantárgyakból olyan formában vizsgáznak, ami szinkronban van az érettségi vizsga formáival.

4.10.3 A beszámoltatás követelményei és formái

Matematika

Az írásbeli és szóbeli házi feladatok elvei és korlátai:

- A matematika az érettségi vizsgán elsősorban írásbeli jellegű tárgy, csak az emelt szinten érettségizőknek és a sikertelen írásbelit íróknak van szóbeli vizsgája, ezért a 4, 5, ill. 6 év alatt is elsősorban az írásbeli értékelés dominál.
- Kétfajta írásbeli dolgozatot részesítünk előnyben:
 - rövidebb anyagrészt (1-2 óra tananyaga), ill.
 - témazáró dolgozatot.

Értékelése (százalékban):	0-32	1
	33-49	2
	50-66	3
	67-83	4
	84-100	5

Más jegyszerzési módok: szóbeli felelet, írásbeli házi feladat, versenyeken elért jó eredmény.

Házi feladatok:

A házi feladatok megoldása a tantervi követelmény része – ezért osztályozható, arra törekszünk, hogy az otthon ráfordított idő ne haladja meg a 30 percet.

Belső vizsga, kísérettségi és próbaérettségi értékelése (százalékban):

Középszint:	0-24	1
	25-39	2
	40-59	3
	60-79	4
	80-100	5
Emelt szint:	0-24	1
	25-32	2
	33-46	3

47-59	4
60-100	5

Magyar nyelv és irodalom

Az értékelés formái szóban és írásban a következők:

a) Szóbeli:

- Egy rövidebb téma szóbeli kifejtése
- Szóbeli feladat és annak kiegészítése
- Kérdésekre adott válaszok
- Összefüggő felelet (5-10 perc)
- Fogalommagyarázatok
- Kiselőadás (5-20 perc)
- Képzőművészeti alkotások elemzése
- Összehasonlító elemzés
- Versenyek eredményeinek beszámítása (pl. retorika)
- Belső vizsgák szóbeli része

b) Írásbeli:

- Vázlat és feleletterv készítése
- Házi feladat
- Röp- és kisdolgozatok
- Esszéfeladatok
- Néhány anyagrészt felölelő dolgozat
- Témazáró feladatlap
- Tesztfeladatok
- Versenyek írásbeli eredményének értékelése
- Belső vizsgák írásbeli része
- Próbaérettségi írásbeli része
- Digitális tananyagok feldolgozása

c) Egyéb formái:

- Projektek (pl. tablók, házi dolgozatok, prezentációk, iskolai kiadványok, makettek, kisfilmek, egyéb digitális anyagok stb.) egyéni vagy csoportos elkészítése
- Tanórán kívüli információszerzés (pl. kutató- és gyűjtőmunka produktumainak bemutatása)
- Tanórán kívüli tevékenységekről szóló beszámolók tartása (pl. színházi előadásról szóló kritika)
- Egyéni és csoportos képességfejlesztő feladatok (pl. szöveg, kép, film, színházi előadás elemzése) megoldása

Érdemjegyek

A számonkérés rendszeres, változatos, folyamatos, a szaktanár figyelembe veszi az életkori sajátosságokat és az oktatási-nevelési célkitűzéseket. Arra törekszünk, hogy a jegyek egyaránt tükrözzék a teljesítményeket és az esetleges hiányosságokat. A szaktanár kompetenciája annak megítélése, hogy milyen súlyú osztályzattal értékeli az elért eredményeket, valamint mindez a Mozanapló értékelési kategóriái alapján történik. A tanulócsoporthoz esetében a képzési forma egyéb sajátosságai is szerepet játszhatnak.

A belső vizsga és a próbaérettségi dolgozatok esetében az értékelés:

0-24%	elégtelen
25-39%	elégséges
40-59%	közepes
60-79%	jó
80-100%	jeles

Más írásbeli számonkérési formák esetében a szaktanár előre megbeszéli a tanulókkal, hogy milyen értékelési szinteket alkalmaz a tanulási folyamat függvényében.

A fakultációs csoportok értékelése a kétszintű érettségi követelményei alapján történik. Egyéb esetekben a pedagógiai program általános meghatározásai az irányadók.

Történelem

Az iskolai írásbeli értékelés:

- a) formái:
 - témazáró dolgozat (nagytemazáró dolgozat),
 - normál dolgozat, kisdolgozat, röpdolgozat,
 - belső vizsgák, átfogó, két tanév anyagát felölelő dolgozat
 - házi dolgozatok, projektek készítése
 - érettségi típusú feladatok
 - érettségi kompetenciákra épülő feladatok
 - személyre és csoportra szabott kooperatív feladatok.
- b) rendje, korlátai:
 - nagyobb témák lezárását követően témazáró (nagytemazáró) dolgozat,
 - alkalomszerűen röpdolgozat, kisdolgozat, normál dolgozat,
 - a belső vizsgák része az írásbeli dolgozat;
- c) A tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:
 - képes legyen a megtanultakat írásban pontosan, szabatosan, összefüggően és közérthetően kifejezni
 - képes legyen egy felvett probléma megértésére, megadott forrásokból anyaggyűjtésre,
 - ok - okozati kapcsolatok feltárására, a szükséges szakszókincs alkalmazására, térbeli és időbeli tájékozódásra
 - érettségi kompetenciák fejlesztése

Az írásbeli tehát részletes és több szempontú értékelést jelent, a tanulók munkájának félévi és év végi minősítésében – elsősorban a témazárók révén – nagyobb súllyal veendő figyelembe. A belső vizsgák írásbelijének eredménye a vizsgaszabályzat alapján számítandó be a tanulók tudásának minősítésébe.

Az iskolai szóbeli beszámoltatás formái:

- önálló, összefüggő felelet az előző óra anyagából, kiegészítve ismétlő kérdésekkel
- érettségi típusú szóbeli felelet
- kiselőadások, ppt-k, projektek, bemutatók
- belső vizsgák
- versenyeredmények beszámítása, jutalmazása (megyei, regionális, országos fordulók)
- személyre és csoportra szabott kooperatív feladatok
- órai munka

Naplójegyzések: a MozaNapló értékelési kategóriáit és színeit használjuk.

A házi feladatok, házi dolgozatok adásának elvei:

- a házi feladat szerves folytatása az iskolai tanórán végzett munkának;
- célja: a tanult anyag gyakoroltatása, önálló munkával való elmélyítése;
- a házi feladat adása folyamatos, igazodik a tantárgy heti óraszámához.

A házi feladatok típusai:

1. Írásbeli:
 - vázlatkészítés ill. vázlatok befejezése
 - források (szöveges, képi, grafikonok, térképek) irányított kérdések alapján történő feldolgozása
 - személyre szabott, tematikus feladatok → kiselőadások gyűjtőmunkával
 - illusztrációk önálló készítése
 - érettségi típusú feladatok

- érettségi kompetenciákra épülő feladatok
 - személyre és csoportra szabott kooperatív feladatok.
2. Szóbeli:

- önálló, összefüggő felelet (5-10 perc)
- érettségi típusú szóbeli felelet
- kiselőadás, ppt, bemutató, projekt
- frontális csoport ill. osztálymunkában való aktív részvétel
- személyre és csoportra szabott kooperatív feladatok.

A történelem munkaközösség egységes értékelési rendszerének alapelvei:

- Írásbeli témazáró esetén: az érettségi százalékok elve alapján értékelünk:

5	100-80%
4	79-60%
3	59-40%
2	39-25%
1	24-0%

A fakultáción az emelt szintű százalékok alapján értékeljük a témazárót:

5	100-60%
4	59-47%
3	46-33%
2	32-25%
1	24-0%

- A többi írásbeli és a szóbeli számonkérés esetében a szaktanár dönti el a feladatok jellege és a tananyag alapján az értékelés alapelveit és százalékos határait. Ezeket az értékelési elveket a dolgozat előtt ismerteti a tanulókkal vagy rávezeti a dolgozatra a pont- vagy százalékos határokat.

Földrajz

Az írásbeli beszámoltatás formái és rendje

1. Röpdolgozat, írásbeli felelet. A szaktanár dönti el a gyakoriságát. A tanulók nap mint nap találkozhatnak röpdolgozattal, amelyeket – ha témájuk egyetlen leckét ölel fel – nem vagyunk kötelesek előre bejelenteni. Amennyiben több leckét magába foglaló tananyagból számoltatunk be, kötelességünk a tanulókkal legkésőbb az előző órán a dolgozatírás tényét ismertetni.
2. Témazáró dolgozat: egy-egy téma befejezése után. Így ellenőrizhető az is, hogy a tanuló mennyire rendelkezik átfogó ismeretekkel a témából, látja-e az összefüggéseket, tud-e következtetéseket levonni, felismeri-e a jelenségek közötti hasonlóságokat, különbségeket, képes-e a kölcsönhatások meglátására. A témazáró dolgozat írását egy héttel előbb be kell jelenteni. Ezen megmérettetések esetében a kétszintű érettségi követelményeinek megfelelő feladatokat állítunk össze.
3. Házi dolgozat: lehetőséget nyújt a tanulónak a szakirodalom tanulmányozása alapján önálló dolgozat készítésére.

Az írásbeli ellenőrzés teszt formájában történik, mivel az érettségi vizsga írásbeli részében nem szerepelnek esszéfeladatok. A feleletválasztásos feladatokat kombináljuk a nyílt végű kérdésekkel vagy problémamegoldó feladatokkal, így valós képet kaphatunk a tanuló tudásáról. Mindemellett a topográfiai ismereteket is folyamatosan ellenőrizzük. A kép- és ábraelemzést, valamint az alapvető számításos feladatokat is ellenőrizhetjük.

A tanulók tudásának értékelése

Tanítási órán:

1. szóbeli értékelés (egyéni és közös),
2. írásbeli értékelés (munkalapokkal, feladatlapokkal),
3. tanórai munka, kisjegyek,

4. önálló tanulói tevékenységek értékelése: munkafüzet, segédkönyvek használata, kiselőadások stb.

Tanítási órán kívüli tevékenységek alapján:

1. adott téma szakirodalmi feldolgozása,
2. felkészülés kiselőadásra,
3. kísérlet, terepi megfigyelés otthoni elvégzése,
4. beszámoló a látottakról, a változások értelmezése (pl. időjárási, vízrajzi folyamatok, változások),
5. házi feladat, szorgalmi feladatok stb. Földrajz tantárgyból a diákok elsősorban szóbeli házi feladatokat kapnak. Vonatkozik ez különösen a négy évfolyamos képzésben részt vevőkre. Kivételt képeznek az olyan esetek, amikor számításos feladatokkal foglalkozunk, illetve a térképekkel való foglalkozás rejtelseibe mélyedünk. A hat évfolyamos képzésben részt vevők a 7. osztályban a tankönyv mellé munkafüzetet is kapnak, amelynek feladatait döntően otthon oldják meg. A házi feladatok mennyisége maximum egy tankönyvi lecke tananyagát öleli fel.

Jegyek

- 0-24% elégtelen
- 25-39 % elégséges
- 40-59% közepes
- 60-79% jó
- 80-100% jeles.

Amennyiben egyes témák hossza, jelentősége stb. megköveteli, a fenti százalékos értékeléstől a tanár eltérhet, de ennek tényét előre be kell jelentenie!

A jegyek súlyozásában továbbra is az egyszeres, kétszeres, ritka esetben a háromszoros jegyeket használjuk!

- „normál” jegy 1x-es szorzóval (általában kisdolgozatra, órai munkára, házi feladatra, rövid feleletre stb.)
- „kétszeres jegy” (témazáró dolgozat, beszámoló, több leckéből történő ellenőrzés stb.)
- „háromszoros jegy” (nagyon ritkán fordul elő olyan témáknál, amelyek a továbbhaladás, érettségi vizsga szempontjából elengedhetetlenek, pl. tudáspróba írása természeti földrajzból stb.)

A legeredményesebb, s a versenyeken megyei dobogós, regionális, országos, illetve nemzetközi döntőbe jutott diákok esetében a szaktanár kötelessége, hogy jeles érdemjeggyel/-jegyekkel (akár félévi vagy év végi dicsérettel) jutalmazza és motiválja diákjait.

Angol

A munkaközösség tagjai a tanulók teljesítményét folyamatosan mérik – szóbeli és írásbeli számonkéréssel. A számonkérés formája sokszínű a lecke záró, témazáró, szódolgozat és szóbeli felelet mellett a tanulóknak van lehetőségük prezentációk készítésére és egyszerűsített olvasmányok önálló feldolgozására is, melyek a szaktanárokkal egyeztetve kerülnek értékelésre. Emellett projektmunkákban, versenyfeladatokban is részt vehetnek, amelyek egyben értékelés tárgyai is lehetnek. Így a differenciálás és a differenciált értékelés is megvalósulhat.

A lecke záró/ témazáró dolgozatok ütemezése az adott kurzuskönyv tematikájából és a tanórák haladási üteméből adódik.

A munkaközösségen belül egységes értékelési rendszer működik:

Lecke záró dolgozat:	0-50%	1
	51-64%	2
	65-79%	3
	80-90%	4
	91-100%	5
Témazáró dolgozat:	0-40%	1

41-54%	2
55-67%	3
68-80%	4
81-100%	5

Szóbeli feleletek és írásbeli munkák értékelésénél az érettségi vizsgák (közép és emelt szint) és a CEFR- KER (nyelvvizsgák) adott szintjének megfelelő értékelési szempontok a meghatározóak.

Ezek a következők:

1. feladat kivitelezés- tartalom/ szempontok kivitelezése
2. szókészlet
3. nyelvtan
4. struktúrák - logikus felépítés/ szövegkohézió/ stilisztika
5. Szóbeli feleletkor - kiejtés/ hangsúly

A jegyek minden esetben a MozaNaplóban található színskálának és magyarázatuknak megfelelően kerülnek rögzítésre.

Házi feladatok írásos és szóbeli feladatainak elvei és korlátai:

Elv: mindig a tanórán feldolgozott anyag gyakorlását szolgálja. A házi feladatok ellenőrzése közös, esetenként érdemjeggyel értékeljük. A házi feladatok folyamatos hiánya is értékelhető érdemjeggyel.

Német

Ellenőrzés, értékelés, házi feladatok

Az értékelés alapelvei:

- folyamatos
- kiszámítható
- tárgyyszerű
- személyre szóló
- az esélyegyenlőséget segíti
- az egyenlő bánásmód mentén
- barátságos légkörben
- a Házi rendet követve, nem lehet távol a tanulói teljesítéstől

Amit értékelünk (az érdemjegyszerzés lehetőségei)

- házi feladat
- házi dolgozat
- szóbeli felelet
- órai munka
- prezentáció
- projektmunka
- dolgozat (szódolgozat, röpdolgozat, témazáró dolgozat)
- a tanórán kívüli tanulói tevékenységek (versenyszereplés, versenyeredmény)

A szóbeli és írásbeli értékelés szempontjai követik a középszintű és emelt szintű érettségi és a nyelvvizsgák szempontjait.

A dolgozatok értékelése a feladatkörtől függően változik, a munkaközösségen belül egységesen történik. Ennek értelmében a lecke záró, kisebb egységek számonkérésére irányuló dolgozatok esetén az értékelés százalékban:

	91-100%	5
	80-90%	4
	65-79%	3
	51-64%	2
	0-50%	1
Témazáró nagydolgozat:	81-100%	5
	68-80%	4
	55-67%	3

41-54%	2
0-40%	1

A dolgozatok az adott kurzuskönyv tematikáját és a tanórai haladás ütemét követik. Az írásbeli házi feladat mindenkor a tanórai munka folytatása, a tanórán feldolgozott tananyag begyakorlását szolgálja. Akkor jutalmazzuk, ha rendkívüli munka, jól sikerült, átfogó feladat, pl. házi dolgozat a formája. A házi feladat sorozatos elmulasztása esetén figyelmeztető jelleggel egyest adunk. A témazáró dolgozatok eredménye nagymértékben befolyásolja az év végi osztályzatot.

Német nyelvből kétszintű belső vizsga létezik a 10. évfolyamon. A normál tanterv szerint tanulók vizsgája a középszintű érettségi követelményeit modellezi, az emelt szintű németes csoporté az emelt szintű érettségi követelményeihez igazodik.

A jegyek minden esetben a MozaNaplóban található színskálának és magyarázatuknak megfelelően kerülnek rögzítésre.

Kémia

Az írásbeli beszámoltatás formái és rendje:

- 1) Röpdolgozat, írásbeli felelet. Szaktanár dönti el a gyakoriságát.
- 2) Témazáró dolgozat: egy téma befejezése után. Így ellenőrizhető az is, hogy a tanuló mennyire rendelkezik átfogó ismeretekkel a témából, látja-e az összefüggéseket, tud-e következtetéseket levonni, felismeri-e a jelenségek közötti hasonlóságot, különbséget, képes-e dialektikus kölcsönhatások meglátására. A témazáró dolgozat írását egy héttel előbb be kell jelenteni.
- 3) Házi dolgozat: lehetőséget nyújt a tanulónak a szakirodalom tanulmányozása alapján önálló dolgozat készítésére.

Az írásbeli számonkérés történhet esszé-kérdés formájában és teszt formájában. A teszt lehetőséget ad találgatásra is. Ezért a feleletválasztásos feladatokat kombináljuk a nyílt végű kérdésekkel, vagy problémafeladatokkal, így valós képet kapunk a tanuló tudásáról.

A tanulók tudásának értékelése:

Tanítási órán:

1. szóbeli értékelés (egyéni és közös)
2. írásbeli értékelés (munkalapokkal, feladatlapokkal, esszé-kérdésekkel)
3. tanórai munka, kisjegyek
4. önálló tanulói tevékenységek értékelése: munkafüzet, segédkönyvek használata
5. anyagok tulajdonságainak vizsgálata, kísérletek önálló elvégzése, értelmezése. Tanulói jegyzőkönyvek értékelése, kiselőadás bírálata stb.

Tanítási órán kívüli tevékenységek alapján:

1. adott téma szakirodalmi feldolgozása
2. felkészülés kiselőadásra
3. kísérlet otthoni elvégzése
4. beszámoló a látottakról, a változások értelmezése
5. házi feladat, szorgalmi feladatok stb.

Jegyek

A jegyek határainak százalékos megállapítása általában az érettségi vizsgát modellezi. Amennyiben a téma megköveteli, jogában áll a tanárnak ettől eltérni.

Háromféle súlyozású jeggyel dolgozunk:

- „kisjegy” 1/2-es szorzóval (általában órai munkára, házi feladatra)
- „normál” jegy 1x-es szorzóval (felelésre, kisdolgozatra)
- „témazáró nagydolgozat” jegy 2x-es szorzóval

Fizika

A beszámoltatás formái és rendje

A fizikaoktatás egészére vonatkozóan, de ezen belül is kiemelten az orientáló szakaszra, a tanulók teljesítményének mérésére nagy gondot kell fordítani. Az írásbeli számonkérésen kívül, a helyes szakkifejezések gyakoroltatásáért szükséges a szóbeli ellenőrzés is. Az ötfokozatú osztályozás alkalmazási területei:

- szóbeli felelet,
- írásbeli munka,
- önálló kiselőadás,
- órai munka,
- részvétel versenyeken.

Minden tanulónak félévenként legalább a heti óraszám és még egy jeggyel kell rendelkeznie. Törekedni kell arra, hogy minden órán legalább egy tanuló szóbeli felelési lehetőséget kapjon. Az elvégzett tananyagot témazáró követi.

Értékelése százalékban:

80-100%	5
60-79%	4
40-59%	3
25-39%	2
0-24%	1

Házi feladatok milyenségének és mennyiségének szabályozása:

- 1) A fizika tantárgy igen alacsony heti óraszama, az órák közötti nagy időhözágok indokoltá teszik a fizika házi feladatok folyamatos feladását.
- 2) A házi feladatok ne legyenek az új anyag tanórai feldolgozását helyettesítő tevékenységek, hanem gyakoroltató jellegűek. Tanórai munkát elmélyítő feladatokat célozzanak meg.
- 3) Törekedni kell arra, hogy a házi feladat időtartama ne haladja meg a fél órát.
- 4) A tanulókkal és a szülőkkel való egyeztetés után célszerű a házi feladat elvégzését úgy ütemezni, hogy a két tanóra közötti közbülső napra már elkészüljön, ezzel támogatva a fizikaoktatás folyamatosságát.
- 5) A házi feladatok egyszeri számolási feladatok legyenek vagy a tanultak alkalmazásra vonatkozó elméleti kérdések.
- 6) A házi feladatokat ellenőrizzük, az esetleges problémákat megbeszéljük.

Biológia

Az írásbeli beszámoltatás formái és rendje

1. Röpdolgozat: írásbeli felelet. Szaktanár dönti el a gyakoriságát.
2. Témazáró dolgozat: egy téma befejezése után. Így ellenőrizhető az is, hogy a tanuló mennyire rendelkezik átfogó ismeretekkel a témából, látja-e az összefüggéseket, tud-e következtetéseket levonni, felismeri-e a jelenségek közötti hasonlóságot, különbséget, képes-e dialektikus kölcsönhatások meglátására. A témazáró dolgozat írását egy héttel előbb be kell jelenteni.
3. Házi dolgozat: lehetőséget nyújt a tanulónak a szakirodalom tanulmányozása alapján önálló dolgozat készítésére.

Az írásbeli számonkérés történhet esszé-kérdés formájában és teszt formájában. A teszt lehetőséget ad találgatásra is. Ezért a feleletválasztásos feladatokat kombináljuk a nyílt végű kérdésekkel, vagy problémafeladatokkal, így valós képet kapunk a tanuló tudásáról.

A tanulók tudásának értékelése:

Tanítási órán:

1. szóbeli értékelés (egyéni és közös),
2. írásbeli értékelés (munkalapokkal, feladatlapokkal, esszé-kérdésekkel),

3. tanórai munka, kisjegyek,
4. önálló tanulói tevékenységek értékelése: munkafüzet, segédkönyvek használata,
5. anyagok tulajdonságainak vizsgálata, kísérletek önálló elvégzése, értelmezése. Tanulói jegyzőkönyvek értékelése, kiselőadás bírálata stb.

Tanítási órán kívüli tevékenységek alapján:

1. adott téma szakirodalmi feldolgozása,
2. felkészülés kiselőadásra,
3. kísérlet otthoni elvégzése,
4. beszámoló a látottakról, a változások értelmezése,
5. házi feladat, szorgalmi feladatok stb.

Jegyek

- 0-34% elégtelen
- 35-49% elégséges
- 50-64% közepes
- 65-79% jó
- 80-100% jeles

Háromféle súlyozású jegy kerül bejegyzésre a naplóba:

- „kisjegy” 1/2-es szorzóval (általában órai munkára, házi feladatra)
- „normál” jegy 1x-es szorzóval (felelésre, kisdolgozatra)
- „témazáró nagydolgozat” jegy 2x-es szorzóval

Digitális kultúra

Házi feladat és iskolai beszámoltatás:

1. Házi feladat:

A tantárgy gyakorlati jellegéből adódóan a házi feladat szintén a tananyaghoz kapcsolódó gyakorlati feladat megoldása. Ez általában egy egyszerűbb munka elkészítését jelenti, ami a tanuló valamilyen háttértárolón hoz magával, vagy drótpostán küld el a tanárnak. A megoldás egy-egy tanóra 20-25 percet vesz igénybe. Ezen kívül a tanulók számára időbeli korlátozás nélkül rendelkezésre áll az iskolai szerveren egy adatbázis, amely minden témához tartalmaz elméleti ismereteket és gyakorlásra szánt feladatokat is.

2. Az iskolai beszámoltatás:

Jórészt gyakorlati feladat számítógépes megoldását jelenti, ebben alkalmazkodik az ECDL vizsgakövetelményekhez, hiszen iskolánk ECDL vizsgaközpont is, és tanulóink jelentős része ECDL vizsgára is készül. A beszámoltatásra általában a témakörök egy-egy nagyobb fejezete, ill. a témakör lezárása után kerül sor, heti 1 óra esetében 2-3, heti 2 óra esetében 3-4, heti 4 óra esetében 5-6 alkalommal félévenként.

Értékelése százalékban:

- 80-100% 5
- 60-79% 4
- 40-59% 3
- 25-39% 2
- 0-24% 1

A rendszerező, összefoglaló szóbeli feleletekre általában a tanulmányok végén, a 11. és a 12. évfolyamon kerül sor, elsősorban az érettségire készülő csoportokban. A beszámoltatás során szerzett érdemjegyek alapvetően meghatározzák a tanulók értékelését, de emellett a kiemelkedő tanórai tevékenység, a szorgalmi feladatok jó megoldása, az ECDL vizsgákon, versenyeken való sikeres szereplés is pozitívan befolyásolja az osztályzatok kialakulását.

Testnevelés

Általános követelmények:

- a testnevelés órán testnevelési felszerelésben kell részt venni,
- az óra alóli felmentés mértékéről iskolai orvosi javaslat alapján a szaktanár dönt,
- teljes felmentésről az igazgató dönt,
- a természeti hatások fejlesztő hatását kihasználva a tanév során november 15-ig és március 15-től a szabadban szervezzük az órákat,
- megfelelő időjárás esetén szabadban űzhető téli sportokat is szervezünk,
- elvárjuk tanulóinktól, hogy jó adottságaikat, képességeiket szervezett tehetséggondozás keretében fejlesszék,
- a tehetséggondozás fontos területe a versenyzés, ahol elvárjuk, hogy a legtehetségesebb tanulói képviseljék iskolánkat,
- a csapatban történő versenyzés során kialakítjuk az egyén és közösség helyes viszonyát, ahol az egyéni érdekek érvényesülése nem lehet a közösség kárára,
- minden tanulónkra nézve kötelezőnek tartjuk a sportszerű, fair magatartást még akkor is, ha ez pillanatnyi érdekeit sérti,
- a tanórán kívüli sporteredményeket megfelelő mértékben az érdemjegyekben és osztályzatokban is kifejezésre juttatjuk,
- a felkészülésben lemaradóknak minden délután lehetőséget biztosítunk a szakszerű gyakorlásra, pótlásra.
- Az egyik leghasznosabb szabadidős tevékenység a sport. Tárgyi és személyi lehetőségeinket kihasználva 15 órától 20 óráig foglalkozásokat szervezünk, amelyeken elvárjuk tanulóink érdeklődés szerinti részvételét.
- A tanórákon tanulóink mozgáskultúráját, sportbeli tájékozottságát érdemjegyekkel mérjük. A szervezet teljesítőképeségét kondicionális gyakorlatokkal fejlesztjük, amikben elvárjuk a szaktanár által meghatározott intenzitás elérését.

Az értékelés:

Az értékelés folyamatosan, érdemjegyekkel történik, és félév végén és év végén osztályzattal zárul. A félévi osztályzat tájékoztató jellegű a tanuló addig előmeneteléről. Az év végi eredmény az egész évet veszi figyelembe.

Az érdemjegyek megállapításánál nem a fizikai mutatók játsszák a meghatározó szerepet. Az előre ismertetett gyakorlati követelmények órai ismeretátadást követően folyamatosan kerülnek gyakorlásra testnevelés órákon. Amennyiben további gyakorlásra van szüksége a tanulónak, megteheti tanári segédlettel a délutáni sportfoglalkozásokon.

A tanulók érdemjegyet szereznek a tanórán megismert sportági szakanyagból is. Ennek formái:

- sporteseményekkel vagy sporttörténettel kapcsolatos önálló kutatómunka,
- önként vállalt szervezői, rendezői tevékenység,
- szabadidejében versenyszerűen végzett sporttevékenység,
- szabadidejében rendszeresen végzett sporttevékenység,
- tanórán mutatott kiemelkedő teljesítmény.

Az érdemjegyszerzés formái:

- tanórai bemutatás
- szóbeli beszámoló
- írásbeli beszámoló
 - házi dolgozat
 - órai dolgozat

Az értékelés fokozatai:

- Jeles – a gyakorlat végrehajtása pontos, lendületes.
- Jó – ismeretanyaga teljes, a végrehajtásban apróbb hibák, vagy töredezettség fedezhető fel.
- Közepes – ismeretanyaga kielégítő, mozgásban több hibát vét vagy egy vezetőmozdulatban jelentőset hibázik.

- Elégséges – rendelkezik némi ismeretanyaggal, végrehajtás a vezető mozgásokban pontatlan.
- Elégtelen – nem tudja bemutatni a gyakorlatot, ismeretanyaga hiányzik, és nem tudja igazolni hiányosságának okát.

A tantárgy speciális jellegéből fakadóan a bemutatások elmaradása esetén a szaktanár által meghatározott időkereten belül pótlásra illetve javításra van lehetőség, erre kijelölt időpontban.

Év végi osztályzás:

Az év végi jegy kialakításában a megszerzett jegyek a mérvadóak. Amennyiben nem egyértelműen eldönthető a jegy, úgy a szaktanár mérlegeli a tanuló végeredményét. Itt figyelembe kell venni a tanuló órai munkáját, esetleges délutáni sporttevékenységét, egyéb vállalt feladatait.

Az évközben végzett önként vállalt feladatok érdemjeggyel jutalmazhatók. Ugyanígy a szakosztályokban végzett rendszeres sporttevékenység, valamint a kiemelkedő sporteredmények.

Hittan

Az írásbeli beszámoltatás formái és rendje:

A munkaközösség tagjai havi rendszerességgel dolgozat formájában számoltatják be a diákokat.

Minden nagy témakör után témazáró dolgozatot írnak a tanulók.

Az értékelési rendszer a munkaközösségen belül egységes:

Témazáró dolgozat:

0-24%	1
25-40%	2
41-60%	3
61-80%	4
81-100%	5

A munkaközösség tagjai a MozaNaplóban jegyzik az eredményeket.

A házi feladatok írásos és szóbeli feladatainak elvei és korlátai:

A házi feladatok célja: a tanórán feldolgozott anyag elsajátítása, a benne való elmélyülés.

A házi feladatok ellenőrzése közös, esetenként érdemjeggyel értékelhető.

4.11 Magatartás és szorgalom értékelésének követelményei

Iskolánkban a **magatartás** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- a feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.

Az iskolában a **szorgalom** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad a képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitaró, feladatait nem mindig teljesíti;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, rendszertelen.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

4.11.1 A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét tanulmányi, sport és kulturális tevékenységgel öregbítő tanulókat dicséretben részesítjük. Ennek formái:

- kiemelkedő tantárgyi teljesítményért - írásbeli vagy szóbeli szaktanári dicséret
- iskolai szintű kiemelkedő teljesítmény esetén - osztályfőnöki írásbeli dicséret
- megyei és országos szintű kiemelkedő teljesítmény esetén - igazgatói írásbeli dicséret
- több tárgyból kiemelkedő teljesítményért, országos versenyeredményért - nevelőtestületi írásbeli dicséret.

- A tanulmányi és sportversenyekben az országos döntőbe jutott és ott eredményt elért tanulókat, valamint a kitűnő tanulmányi és érettségi eredményt elért tanulókat a ballagási ünnepélyen (12. évfolyam), illetve a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt könyvtalvánnyal és oklevéllel jutalmazzuk.
- 2000 óta a tantestület döntése alapján az OKTV döntőbe jutott tanulóknak „**Magister**” címet adományozunk.
- 2001-től a **Lotz János-érdemérem arany-, ezüst- ill. bronz** fokozatában részesítjük azokat, akik tanulói teljesítményükkel iskolánk jó hírét öregbítik. A tantestület által alapított díjak odaítélésének szabályozását lásd a Szervezeti és Működési Szabályzatban.
- Egész éves, kiemelkedő tanulmányi-, művészeti- vagy sporteredményeiért iskolánk legjobb 70 – 80 tanulóját, szüleiket és felkészítő tanárukat igazgatói állófogadásra

hívjuk minden év májusának 3. csütörtökjén. Ennek részletes szabályozását lásd a Szervezeti és Működési Szabályzatban.

- 2004-től a tantestület döntése értelmében a 11. évfolyam négy párhuzamos osztályából a 10-10 legkiemelkedőbb diák (tanulmányi-, verseny- és sport eredmények, közösségi munka alapján) a tanév végén **jutalomkirándulás**on vehet részt. Ennek részletes szabályozását lásd a Szervezeti és Működési Szabályzatban.
- 2006-tól az adott félévben kitűnő ill. jeles tanulmányi eredményt elért diákokat egy napos jutalomkirándulásban részesítjük. Ennek részletes szabályozását lásd a Szervezeti és Működési Szabályzatban.

A tanulmányi- és egyéb versenyek eredményeiről az iskolarádióon és a faliújságokon keresztül folyamatosan tájékoztatjuk a tanulókat.

4.11.2 A tanulók elmarasztalásának elvei

Az a tanuló, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének, elmarasztalható.

A kötelezettségek megszegése fegyelmi vétségnek számít, mely büntetést von maga után.

Fegyelmi vétség

Fegyelmi vétség esetén kiszabható büntetési fokozatok:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából

A fegyelmi vétség súlyossága indokolhatja a fokozatosság elvének módosítását. Nem lehet példás magatartású az a tanuló, aki a 4. számú büntetési fokozatban részesült.

Nem lehet jó magatartású az a tanuló, aki az 5-7. számú büntetési fokozatban részesült.

Csak rossz érdemjegyet kaphat magatartásból, aki a 8-9. sz. büntetési fokozatban vagy súlyosabb büntetésben részesült.

Kirívóan súlyos fegyelmi vétség fegyelmi eljárást von maga után. Ezt a Köznevelési törvény 58.§-a szabályozza (A tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége, a nevelési-oktatási intézmény kártérítési felelőssége)

Az intézményünkben működő **fegyelmi bizottság** felállása az alábbi elvek szerint működik:

A nevelőtestület a tanulók kirívóan súlyos fegyelmi vétségeivel kapcsolatos eljárások lefolytatására fegyelmi bizottságot hozott létre. A fegyelmi bizottság a fegyelmi eljárás végeztével határozatot hoz. A tanulói jogviszonyt érintő határozatról a nevelőtestület dönt.

A fegyelmi bizottság tagjai: az elnök, egy állandó tag, az igazgató vagy megbízottja, a tanuló osztályfőnöke, az iskolalelkész és az iskola egy a tanuló által felkért pedagógusa.

Kollégista tanuló esetén a bizottság kiegészül a kollégium vezetőjével és a tanuló kollégiumi nevelőjével. AJTP

A fegyelmi tárgyalást megelőzően az osztály, ill. a kollégiumi diákönkormányzat véleményét alkot, és a tárgyaláson ezt elmondja.

4.12 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

4.12.1 Mérési és értékelési szempontok:

A köznevelési törvény ide vonatkozó jogszabályának értelmében a tanév kezdetén és végén a tanulók fizikai állapotát felmérő tesztekkel rögzítjük.

A mérések célja a mindennapi egészséges élethez szükséges fizikai állapot mérése és visszajelzése a tanuló és a szülő számára. Emellett szándékunk a tárgyi és személyi feltételeknek megfelelő tehetséggondozásra történő kiválasztás.

Az eredmények alapján az alábbi kategóriákban soroljuk a tanulókat, erről tájékoztatjuk őket illetve szüleiket.

1. fejlesztésre szorul
2. megfelelő
3. kiváló

5. Az intézmény önértékelési rendszere

Az önértékelést a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendeletben rögzítettek szerint kell elvégezni.

Az intézményi átfogó önértékelés célja, hogy a pedagógusra, vezetőre, valamint intézményre vonatkozó intézményi elvárások teljesülésének értékelése alapján a pedagógus és a vezető önmagára, valamint a vezető a tantestület bevonásával az intézményre vonatkozóan meghatározza a kiemelkedő és a fejleszhető területeket, majd erre építve fejlesztéseket tervezzen. A fejlesztés feladatait 5 éves - majd ezt lebontva évente megfogalmazott - Intézkedési Tervben rögzítse, szervezeti és egyéni tanulási, önfejlesztési programokat indítson, hogy azután az újabb önértékelés keretében vizsgálja a programok megvalósításának eredményességét. Mindezt az intézményvezető által kijelölt és jóváhagyott önértékelési csoport koordinálja.

Az intézmény értékelésében és az ott dolgozó pedagógusok minősítésében és a gyakornokok minősítő vizsgájában a külső értékelés mellett kötelező jelleggel figyelembe kell venni az iskola önértékelési dokumentumait.

6. Kollégiumi nevelési program

6.1 Szabályozási környezet

A. Jogszabályok;

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. évi EMMI rendelet
- A közoktatásról szóló,- többször módosított- 1993.évi LXXIX. törvény (A korábbi és a 2006.éviLXXI törvény 20.§() (2), Kt.1sz.mellékletének módosításával)
- A fenti törvény végrehajtási rendeletei
- A Zsinati Tv. ide vonatkozó paragrafusai
- A fenti törvény végrehajtási rendeletei
- A kollégiumi nevelés országos alapprogramja (46/2001.(XII.22.) OM rendelet

B. Dokumentumok;

- A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium;
 - Pedagógiai programja
 - Minőségirányítási programja
 - Szervezeti és működési szabályzata

C. Egyéb tényezők:

- A fenntartó elvárásai
- Az intézményhasználók (szülők, tanulók) elvárásai, igényei
- A kollégium személyi és tárgyi feltételei

6.2 A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

6.2.1 Alapelvek

Az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Ennek megfelelően kell szervezni életrendjüket, tanulásukat és szabadidejüket.

Kollégiumunkban biblikus alapokon, a lutheri tanítások szerint és az évszázados líceumi hagyományokhoz híven neveljük a tanulókat, figyelembe véve napjaink társadalmi elvárásait. A gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi és hitéleti fejlődéséért való felelősségnek kiemelt figyelmet kell kapnia a kollégiumban. A kollégiumi nevelés és oktatás nemcsak a közoktatási rendszerbe tartozó feladatok ellátását jelenti, hanem a szülői felügyelet körébe tartozó nevelő tevékenységben való részvételt is.

A kollégium felelőssége kiterjed arra is, hogy szinte a szülői házat pótolva, a szülői nevelést felváltva, de lehetőség szerint a szülőkkel szorosan együttműködve biztosítsa a tanuló személyiségének kibontakozását, egészséges fejlődését.

A kollégium élet minden mozzanatában érvényesülni kell az alábbi alapelveknek:

- a keresztyén világnézet és értékrend kialakítása és megerősítése.
- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- a tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat;
- intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- az alapvető erkölcsi normák betartása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele;
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére;

- a szülőkkal, a gimnáziummal való konstruktív együttműködés.

6.2.2 Célok

- A ránk bízott tanulókat evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgárává, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjává, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére neveljük.
- Tanulóink ismerjék meg egyházunk hagyományait és szokásait, váljon természetessé számukra a gyülekezeti közösség és az Istennel való közösség megélése.
- Tanulóink ökumenikus szellemben ismerjék meg más keresztyén felekezetek életét.
- A kollégisták személyiségének fejlesztése, adottságaik, képességeik kibontakoztatása, optimális szintre emelése, műveltségük gyarapítása, az önművelésre való igény kialakítása.

6.2.3 Értérendszer

1. A kollégiumi nevelést meghatározó értékek:

- a) szeretet
- b) tisztelet
- c) önismeret
- d) segítőkészség,
- e) megértés,
- f) türelem,
- g) empátia
- h) magyarság, európaiság
- i) műveltség, tudás és intelligencia,
- j) konfliktustűrés, konfliktusok megoldására való képesség
- k) céltudatosság, következetesség, kitartás, erős akarat.

1. A kollégista segítése a választott, a reális életpályára való felkészülésben.
2. Kollégistáink felkészítése a közösséggel való pozitív viszony, a harmonikus társas kapcsolatok, az együttműködés és a társadalmi aktivitás kialakítására.
3. A kollégiumi nevelés a demokrácia működtetésének szabályaival, az érdekeltségek, érdeklődöttesek, az önkormányzó képesség kialakításával, a felelős döntési helyzetekbe való hozással felkészíti a növendékeket a társadalmi élet gyakorlatára.
4. Hozzásegíteni a kollégistákat a testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakításához. A kollégisták a kollégium falai között olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítsanak el, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.
5. A kollégiumi értékrend alapelveit, a mindennapi viselkedés legfontosabb erkölcsi szabályait részletesen a nevelőtestület és a diákönkormányzat által megfogalmazott és elfogadott „Kollégiumi etikai kódex” tartalmazza.

6.3 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A személyiség elsősorban tevékenységben fejlődik, tehát ennek megfelelően a nevelési folyamatban hangsúlyozottan a tevékenységi formákat kell meghatároznunk.

Mivel a kollégium a szocializációs folyamat aktív színtere, ezért alapvetően fontos az általánosan elfogadott társadalmi értékek és normák közvetítése.

A kollégistáink számára olyan kollégiumi életrendet kell kialakítani, működtetni, amelyben a tanulók biztonságban és jól érzik magukat, a tanulásra, szabadidő szervezésre vonatkozó szabályok átláthatóak és kiszámíthatóak.

Olyan tevékenységet kell kezdeményezni, szervezni, amelyek hozzájárulnak érdeklődésük elmélyítéséhez, képességeik megszilárdulásához, önismeretükhöz, a helyes pályaválasztási döntéshez, illetve a döntés sikeres megvalósulásához.

Ha a kollégiumi élet egészét, s magát a kollégiumot szocializáló tényezőnek fogjuk fel, akkor az egész kollégiumi élet, minden kollégiumi tevékenység "tanulás" a kollégisták számára.

Számunkra mégis az iskolai tanulás és annak segítése, ennek megszervezése, ösztönzése, a hatékony önálló tanulás, az önművelés kialakítása, a rendszeres és folyamatos készülés begyakoroltatása a legfontosabb.

Alapvető fontosságúak a következők:

- a) a kollégiumi tanulmányi tevékenység megszervezése
- b) a kollégiumi hatékony önálló tanulás módszereinek, jellegzetességeinek ismerete, ennek bemutatása, megtanítása a kollégistákkal,
- c) kiemelt foglalkozás és törődés az újonnan érkezett elsősökkel,
- d) kapcsolattartás a tanulók szaktanáraival,
- e) a hátrányos helyzetű, gyengén tanuló kollégisták felzárkóztatásának és korrepetálásának megszervezése,
- f) a tehetségek gondozásának kollégiumi megszervezése,
- g) az önművelés szükségletének kialakítása, felkészítés a permanens önművelésre,
- h) a hatékony önálló tanulás egyénekenként, közösségekenként, szobánként, évfolyamonként való ellenőrzése, értékelése.

A kollégiumi nevelésben a **szabadidő** eltöltésének optimális megtervezése alapvető fontosságú. E szűkre szabott időkeretben zajlik a tanulmányi munkát kiegészítő "tudományos tájékoztatás", a tehetséggondozás, a hiányok pótlása, a művészetekre nevelés, az ünnepélyek, a hagyományos kollégiumi összejövetelek, a sportversenyek, a csoportfoglalkozások, az egyéni beszélgetések és sok egyéb.

A szabadidős tevékenységek szervezésénél át kell gondolni, mit vállalhat magára a kollégium, mi az, ami az iskolában jobban megoldható. Mi az, amit a környezetben megtalálható kulturális intézményekkel karöltve, hatékonyabban tudunk megszervezni.

- Végig kell gondolni, melyek azok a feladatok, amelyeket a kollégisták teljesen önállóan meg tudnak oldani, melyek azok, amelyeknél nélkülözhetetlen a tanári segítség, esetleg irányítás.

- Alaposan meg kell fontolni, hogy e tevékenységrendszerben milyen programok lehetnek kötelezőek, mikor alkalmazható a kötelezően választhatóság elve.

A szabadidős elfoglaltságokat úgy kell megszervezni, hogy bőségesen teremtsen olyan lehetőségeket, programokat, amelyből tudjon választani minden kollégista. Az is, aki művészkedni szeret, az is, aki versenyezni, az is, aki elmélyülni egy-egy esztétikai témában, s az is, aki csak egyszerűen szórakozni szeretne.

6.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A testi egészség fejlesztésének feladatai, színterei

- A kollégium otthonpótló funkciójából adódóan a legalapvetőbb feladatunk a diákok testi épségének és egészségének megőrzése, fejlesztése. Ennek érdekében nem válhat formálissá a baleset- és tűzvédelmi szabályok évenkénti precíz megismertetése és következetes, folyamatos betartatása.

- Diákjaink egészségének megóvása érdekében intézményünkben rendszeres védőnői illetve orvosi szűrés történik. Jó kapcsolatot ápolunk az iskola házi orvosával. Ugyanakkor törekszünk arra (a szülőkkel való egyeztetést követően), hogy a beteg tanuló minél előbb otthonába jusson, hiszen csak így biztosított számára a megfelelő ápolás, a közösség számára pedig az esetleges fertőzés terjedésének megakadályozása.

- Lehetőségeinkhez mérten törekszünk a kollégium tárgyi feltételeit, felszereltségét úgy gyarapítani, hogy az diákjaink egészséges életvitelét szolgálja. (Pl. higiénikus, praktikus berendezett szobák és közösségi terek kialakítása illetve fenntartása, szauna, tornaszoba... működtetése)

- Az egészséges életvitel fontos része a mindennapi sport. Kollégistáinkat arra biztatjuk, hogy a korlátozott kollégiumon belüli lehetőségek mellett vegyék igénybe az iskola által kínált kiemelkedően gazdag szabadtéri és termi sportolási lehetőségeket, tevékenykedjenek városi sportkörökben.

- Kollégiumunkban saját főzőkonyha üzemel, amely minden kollégista számára napi háromszori étkezést biztosít. Az étrend kialakításánál a lehetőségek és a jogszabályok figyelembevétele mellett maximálisan törekszünk az egészséges táplálkozás elveinek érvényesítésére.

A lelki egészség fejlesztése

-A serdülőkor a személyiség fejlődésének fontos szakasza, a felnőtt jellemvonások kialakulásának ideje minden ember életében. Ugyanakkor a kollégista lét új kihívásokat is jelent tanulóink számára (szülőktől, megszokott környezettől való elszakadás, kisebb és nagyobb közösségekhez való alkalmazkodás, az elfogadás és az érdekérvényesítés megfelelő arányának kialakítása...). Sajnos egyre nagyobb arányban vannak jelen a társadalomban és így a mi közösségünkben is a csonka családban élő vagy súlyos konfliktusokkal küzdő családból érkező diákok. Ezért az általános, életkori sajátosságokra építő személyiségfejlesztés mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap az egyéni törődés, a lelki segítségnyújtás. Feladata ez a kollégiumban dolgozó mentálhigiénés szakembereknek, lelkészeknek, de minden csoportvezetőnek, pedagógusnak is. Színtere lehet a csoportfoglalkozás, áhitat, kiscsoportos összejevetel, segítő beszélgetés.

6.5 A tanulók fejlődését, tehetség gondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A tanulmányi munka két egymástól eléggé távol eső, de azonos súllyal szereplő alappólusa a felzárkóztatás és a tehetség gondozás. Mindkettő esetén összetett feladatok várnak kollégiumunkra. Az egyik a lemaradókat védi a lemorzsolódástól, a kimaradástól, a másik a kreatívakat, tehetségeket kívánja minél nagyobb sikerek elérésére serkenteni.

A felzárkóztatás alapelvei

- A felzárkóztatás célja, hogy a kezdetben hátránnyal küzdő fiatalokat olyan szintre juttassuk, ahol a tanulást a diákok a sikerélmény elérésének forrásaként, az iskolai követelményeket pedig a képességeikhez mért reális elvárásként értelmezzék.
- A kollégiumba beérkező hetedikeseket, kilencedikeseket célszerű együtt tartani a tanulószobában az első félévben. A második félévtől, amikor már tudjuk az eredményeket, megismertük a tanulók tanulási szokásait, kapacitását, adhatjuk meg az egyéni tanulás választásának lehetőségét.
- Lényeges, hogy a csoportvezető nevelő jó kapcsolatot építsen ki a tanulók szaktanáraival, kérje ki véleményüket, s a gyengébben tanulók esetében közösen tudják kialakítani a tanulási, felzárkóztatási, segítő rendszerüket.
- Fontos a tanulás feltételének, helyének optimális megteremtése. A kollégiumban a napi kb. három órás tanulási időben (szilencium) nyugodt, derűs légkört, csendet kell kialakítani.
- A délután igazoltan hiányzó kollégisták számára pótszilencium keretében kell nyugodt tanulási körülményeket biztosítani.
- A hatékony önálló tanulás módszereinek elsajátíttatása folyamatos nevelői tevékenység, mely szilencium, csoportfoglalkozás, korrepetálás, egyéni törődés, egyes tanulócsoportok esetében a tanulásmódszertan óra keretében történik.

A tehetség gondozás elvei

- a) Feladatunk az iskolai tanulmányi munka, a szakkörök, tehetség gondozó körök elvi támogatása, kollégistáink szakköri munkájának segítése, szervezése.
- b) Az általános műveltség - amit a tehetség teljes kibontakozási alapjának tartunk - fejlesztése érdekében érdeklődési köröket, önképző és kollégiumi köröket indítunk.

- c) Törekszünk a folyamatos motivációra: elkötelezettség a feladataik, munkájuk, tanulásuk, kiválasztott tudományuk, értelmiségi pályájuk szerepeinek, feladatainak megoldása iránt, mert ez a teljesítmény alapja.
- d) A tehetségnek kell a közeg, amelyben kibontakozhat, kell az inger-dús környezet, kellenek a tehetséges társak; szükséges az egyén tehetségének, viszonylagos másságának elfogadása, a teljesítmény elismerése; kell a kreatív, tehetséges tanár, aki segít utat törni. Kell egy stabil, jól működő kapcsolatrendszer a szülő, a család, az iskolavezetés, a szaktanárral és a kollégium között.

A pályaválasztás segítésének elvei

A pályaaorientálás során törekednünk kell arra, hogy a diákok döntésében egyaránt érvényesüljön a reális önismeret (képessegek felmérése), az érdeklődési kör, a társadalmi lehetőségek és szükségletek valós ismerete.

Feladataink a pályaválasztás segítésében:

- alapos pályaaorientálás és pályaválasztás az iskolával közösen
- a választott pályára, pályairányokra való folyamatos felkészítés szakkörökkel, előkészítőkkal
- a nyelvtanulás ösztönzése
- folyamatos kapcsolattartás az osztályfőnökkel és a szaktanárokkal

Az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

Kollégiumunk érték közvetítő szerepének alkalmasnak kell arra lenni, hogy megjelenítsen társadalmilag hasznos, egyénileg értékes életmód modelleket. A tolerancia, a versenyképesség, a megmérettetés képessége, a keresett munkaerő-piaci pozíció megszerzése ma mind konstruktív életvezetési technikákat igényel az életpályára készülő fiattól. A kollégiumi nevelés specifikumai ezen készségek és képességek kialakítását segítik, kell, hogy segítsék.

6.6 A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetség-gondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A hátrányos helyzetű kollégistáinkat lehetőségeink szerint segíteni kell problémáik megoldásában.

E területen első és egyik legfontosabb feladat e helyzet felderítése. Kollégiumunkban is nevelkednek olyan gyerekek, akiknél - a hátrányok jellegétől függően - a szocializáció elmarad az életkoruknak megfelelő színvonalról. Az is előfordul, hogy értelmiségi szülők gyermekei - a személyes kötődés és az érzelmi kapcsolat hiánya miatt - hátrányos helyzetűnek tekinthetők. Egyes települések iskolái között rendkívül nagy a színvonalbeli különbség, így tanulóink egy jelentős része eleve hátrányos helyzetből startol.

A kollégium intellektuális, műveltségi, kulturális és mentális hátrányokat pótol. E tevékenységével az esélykülönbségek mérséklését segíti. Az állandó fejlesztő pedagógiai környezet a tanulási módszerek elsajátításával növeli a tanulási, iskolai teljesítményben és kommunikációs készségben megjelenő sikereket. Az elért és megerősített siker stabilizálja a személyes motivációt. A kollégiumnak jól kell feltérképeznie a hozott hátrányok jellemzőit, összetevőit. Ennek ismeretében lehet a pedagógiai és foglalkozási tevékenységszerkezet megalkotni. A felzárkóztató foglalkozásokon lehetőleg kiscsoportos, akár személyes foglalkozás vezet csak eredményre. A felzárkóztatás frontális és főleg egyöntetű módszerekkel nem lehet eredményes.

Az állandó, irányított, inger-gazdag pedagógiai környezet felismerése, előhívja a tehetséget, amely értő kezekben, állandó és tartós motiváció mellett kiegyensúlyozottan, nagy megrázkódtatás nélkül bontakozhat ki.

A kollégiumban valamennyiünk számára az egyik legnagyobb siker, ha a hátrányos helyzetből indulókban is felismerjük a tehetséget, tehetség-gondozó foglalkozásaink révén segítjük őket képességeik maximumának kibontására.

Mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás terén törekszünk arra, hogy az egyén számára legmegfelelőbb megoldást találjuk meg. Ezért a kollégiumban szervezett foglalkozások (korrepetálás, szakkör, érdeklődési kör...) mellett buzdítjuk diákjainkat az iskolai, olykor a városi művelődési intézmények által kínált lehetőségek kihasználására is.

A tehetségek felkarolását hivatott szolgálni iskolánkban az **Arany János Tehetséggondozó Program**

Az Arany János Tehetséggondozó Program nem egy egyszerű iskolaválasztás, hanem olyan személyiségfejlesztés, és tartalmi munka, amellyel azok a kistérségekben, falvakban, tanyákon élők is eljuthatnak az egyetemekre és főiskolákra, akik nem bíznak önmagukban, de környezetük által elismertek és támogatottak. Ennek az útnak a megtételéhez kíván segítséget nyújtani az iskolánkban és kollégiumunkban működő program.

A tanulók az előkészítő évben emelt szintű anyanyelvi és idegen nyelvi képzésben, matematika és informatikaoktatásban, személyiség- és képességfejlesztő, kommunikációs és tanulásmódszertani képzésekben vesznek részt.

Az oktató-nevelő munka a délután folyamán a kollégiumban folytatódik, egységet alkotva a délelőtti gimnáziumi programokkal.

6.7 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kollégium - mint közösségi helyszín - a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Kiemelt közösségformáló erő a kollégiumban a kulturális és sportolási tevékenység szervezésének színvonala.

Nevelőmunkánkban azokat a művészeti, esztétikai, műveltségi értékeket célozzuk meg, amelyek a mindennapi életben éppúgy jelen vannak, mint a kultúrált szórakozásban, vagy az irodalom, művészeti értékek létrehozásában.

A jól szervezett **kulturális tevékenységrendszer** sajátos hangulatot, jó közérzetet, pozitív stílust tud kialakítani a kollégiumban, azt az attitűdöt, amely a kollégistasághoz, a kollégiumhoz való szeretettel, jó viszonyban, a pozitív értékekhez való vonzódásban is megmutatkozik.

A színvonalas kulturális életet jól szolgálja többek között a

⇒ könyvtár hatékony használata

⇒ kulturális események látogatása, a tapasztalatok megbeszélése (pl. kiállítások, színház, mozi)

⇒ igényesen megszervezett kollégiumi rendezvények (évfordulók, ünnepek, ünnepélyek...: okt. 23., márc. 15., karácsony, farsang...)

⇒ a kollégiumi hagyományok ápolása mellett új programok szervezése, rugalmasság, a diákok részéről felmerülő ötletek, kezdeményezések megvalósítása

A **kollégiumi sportrendezvények** ugyancsak a kollégiumnak, mint közösségnek nélkülözhetetlen jellemzői.

(Az intézmény sportudvara, atlétikai csarnoka különösen gazdag sportélet megszervezését teszi lehetővé – élnünk kell ezzel a lehetőséggel.)

A kollégiumi sportélet legfőbb területe az egyes sportágakban a házbajnokságok megszervezése, megyei kollégiumi sportmozgalomban való részvétel. Ezekben tanulóink nemcsak magukért, hanem kollégiumukért, iskolájukért is küzdenek. Komoly érdeklődést válthat ki bizonyos technikai sportok életben tartása, pl. lövészet, melynek nagy hagyománya van intézményünkben.

Lehetőséget kell teremteni a mostanában divatos testépítés művelésére, kollégiumunkban adottak ennek feltételei (tornaszoba, szauna, konditerem, testnevelő tanári segítség). Kollégiumunkban van érdeklődés és lehetőség az aerobic, a torna és a tánc gyakorlására. Népszerű diákjaink körében a jóga. Törekednünk kell arra, hogy a tárgyi és személyi adottságok

figyelembevételével minél gazdagabb sportolási kínálatot biztosítsunk diákjaink számára, hozzájárulva ezzel az egészséges életvitelük kialakításához.

Diákönkormányzat

A kollégium közösségi életének minőségére, szervezetségére meghatározó hatással tud lenni a kollégiumi diákönkormányzat.

Az önkormányozó képesség, a demokrácia működési elvének megtanulásával, gyakorlásával a kollégiumi közélet is gazdagodik, ezért a diákönkormányzat segítése alapvető érdekeinkkel esik egybe.

A diákönkormányzatot segítő tanár nem főnöke a diákönkormányzatnak, hanem segítője, ösztönzője, sugalmazója, támogatója. A diákönkormányzat részt vesz a kollégium mindennapi életének szervezésében, ötletekkel, kezdeményezésekkel gazdagítja sport- és kulturális tevékenységek körét, segít a hagyományos rendezvények lebonyolításában, érdekképviselési feladatokat lát el. A diákönkormányzat a csoportok által delegált képviselőkől áll, akik maguk közül választanak elnököt és elnökhelyettest a DÖK számára.

6.8 A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A kollégiumunkban egyre több olyan gyermek található, aki hátrányos helyzetű, vagy veszélyeztetett, akinek szülei munkanélküliek, elváltak, valamelyik vagy mindkét szülő elhunyt.

Kiemelt feladatunk közé tartozik a hátrányos helyzetű tanuló felkutatása, közbenjárás az ügyben, hogy hátrányuk csökkenjen, helyzetük javuljon.

Kollégiumunkban számba kell venni a

- szociális, anyagi,
- a kulturális, műveltségi és a

El kell fogadnunk, mint tényt, hogy nem minden kollégista egyformán talpraesett, vannak, akiknek sem a család, sem a baráti környezet nem tud segíteni, hogy az élet és a kollégistaság nehézségeivel meg tudjanak birkózni. Számukra nekünk kell a segítséget megadnunk, ha nem vagyunk minden kérdésben kellően felkészültek, a külső szakemberek segítségét is igénybe kell vennünk.

Kiemelt szerepe van ezen feladatok ellátásában az intézmény gyermekvédelmi felelősének.

Rendkívül fontos, hogy a gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógus elérje, hogy anyagiak miatt egyetlen növendéknek se kelljen elhagyni a kollégiumot. A szülőkkel, az önkormányzattal, a tanulóval, az igazgatósággal összefogva, a pályázati lehetőségeket figyelve kell megteremteni a kollégiumi tagság, a kollégiumban lakás, étkezés, tanulás és létezés feltételeit.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekvédelmi felelősnek a következő veszélyforrásokra

- szabados életformák,
- dohányzás, italozás,
- drogárusítás, drogfogyasztás,
- különböző szélsőséges politikai csoportok, azok ifjúsági lecsapódásai,
- a kisvallások és szekták esetleges negatív hatása.

E munka hatékonysága érdekében szorosan össze kell fogni a gyermekvédelmi intézményekkel, a rendőrséggel, az orvossal, a védőnővel, aki e területen segíteni tud.

A kollégiumnak helyet és időt kell biztosítani a megelőző munka végzéséhez, mozgósítani a kollégistákat a felvilágosító, megelőző előadásra, foglalkozásra.

6.9 A kollégium hagyományai

A közösségek életében a hétköznapi sorát ünnepeknek kell megszakítani, hogy biztosítható legyen a feltöltődés, a pillanatnyi megállás. Az ünnepek emelkedettsége erősíti az összetartozás érzését.

Kiemelt helyet foglalnak el a kollégium programjaiban a keresztyéni élettel összefüggő tevékenységi formák, szokások, hagyományok;

- heti áhitatok,
- keresztyén ünnepek méltó megtartása
- gyülekezetekkel való rendszeres találkozások

Ezek tanulói öntevékenységen alapuló események, amelyeket egy-egy új elemmel, ötlettel érdemes továbbfejleszteni. A műsorok, szereplések sok-sok lehetőséget adnak az önkifejezésre.

Kollégiumunkban is élnek egyéb hagyományok, hagyományos rendezvények:

- ◇ Szüreti mulatság
- ◇ Őszi party
- ◇ Mikulás,
- ◇ Advent, Karácsony,
- ◇ Kollégiumi farsang,
- ◇ Húsvéti tojásfestés
- ◇ Tavaszi party
- ◇ Kollégiumi hétvége,
- ◇ Ballagás.

Az elmúlt évek során sikeressé vált rendezvénysorozat a „Vacsora Másként”, melynek során alkalmanként egy-egy csoport kap lehetőséget arra, hogy bemutatkozzék, s a vacsora mellett ötletes műsorral lássa vendégül a többiekét.

6.10 Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők tájékoztatása a kollégium céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- a házirendről, nevelési funkcióiról,
- a tanulók fejlődését segítő tehetséggondozásról;
- a beilleszkedés segítése,
- a szabadidő helyes eltöltése.

Fogadóóra

Az iskolai fogadóórai napokon a kollégium is fogadóórát tart.

Feladata: személyes kapcsolat a szülővel, a gyermek egyéni problémáinak megbeszélése.

Kapcsolatfelvétel a leendő gyerekeinkkel és szüleikkel

Formája:

- Beiskolázási körutak során a kollégiumi élet színes, de valóságghű ábrázolása
- Az iskolai nyílt napok alkalmával a kollégium bemutatása
- A beiskolázási szülői értekezleteken a szülők tájékoztatása a kollégiumi életről, az itt folyó munkáról
- 2 napos ismerkedés a kollégiumban az iskolai tevékenységgel, a kollégiumi élettel. (AJTP-s diákok részére)

Tájékoztatási formák

- Írásbeli értesítés,
- telefonbeszélgetés a gyerekek tanulmányi munkájáról, kollégiumi problémáiról.

A szülők részvétele a kollégiumi szabadidő eltöltésében:

Lehetőségek:

- kiránduláson, kollégiumi programokon való részvétel (A szülők bevonhatók a szervezés minden fázisába az ötletadástól a lebonyolításig)
- ünnepélyen való részvétel,
- érdekes foglalkozású szülő bemutatkozása.

A kollégium és a tantestület együttműködése:

- Folyamatos kapcsolattartás az osztályfőnökökkel és a tantestület tagjaival.
- Hospitálások
- Az osztályfőnök és a tantestület részvétele a kollégiumi rendezvényeken.
- A magatartás, szorgalom jegy megbeszélése

6.11 Egészségnevelési, környezeti nevelési elvek

Kollégiumunkban kiemelten fontos pedagógiai feladatnak tekintjük, hogy kialakítsuk diákjainkban az egészséges életvitel igényét.

Ennek legfontosabb területei:

- Az egészség, mint érték, az egészségmegőrzés fontosságának felismertetése, odafigyelés saját testük működésére, az esetleges problémák korai felismerése
- Az egészségügy által kínált egészség-megőrzési lehetőségek (szűrővizsgálatok, védőoltások) bemutatása
- Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése és elfogadtatása
- A rendszeres testmozgás szokásának kialakítása
- Életmódjukban a tudatosság érvényesítése, a régi rossz beidegződések és az értelmetlen divat-filozófiák kerülése
- A káros szenvedélyek (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás...) veszélyeinek nyílt, őszinte bemutatása
- A helyes életritmus kialakításával a tanulás, pihenés, szórakozás megfelelő arányának biztosítása

Az esztétikus, higiénikus környezet iránti igény kialakítása csak ilyen környezetben lehetséges, ezért a kollégiumban törekszünk lehetőségeinkhez mérten ennek megvalósítására. Fontos nevelési feladatnak tartjuk a környezettudatos magatartás erősítését, hangsúlyozva, hogy mindannyian felelősek vagyunk mikro- és makro-környezetünk megóvásáért.

7. Alapfokú Művészeti Iskola

7.1 Alapfokú művészeti iskolai csoportok

A különböző általános iskolai osztályokból érkező növendékeket egységes csoporttá formálni. Egyes művészeti ágak elfogadására nevelni. A művészeti fellépések során az iskola arculatának formálása, hagyományok ápolása, mélyítése.

Tehetséggondozás

Intézményünk kiemelten fontos feladatnak tekinti a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított tehetségjegyeinek feltárását, fejlesztését. A tehetséges és érdeklődő tanulók alapfokú művészetoktatás foglalkozásain, a köznevelési típusú sportiskolai programban, szakkörökön, önképző körökön kapnak lehetőséget egyéni képességeik minél eredményesebb kibontakoztatásához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Az alapfokú művészetoktatás keretében tánc, képző- és iparművészet, valamint színjáték területén van lehetőségük a tanulóknak a tehetségük kibontakoztatására.

Az iskolánkban folyó köznevelési típusú sportiskolai program és az alapfokú művészetoktatás kiemelt területei a tehetséggondozásnak.

A Szülői Munkaközösség az alapfokú művészeti oktatásban érintett szülők érdekeit is képviseli. Az SZMK választmányi tagjainak megválasztásakor figyelmet fordítanak arra, hogy legalább két olyan szülőnek is lennie kell, akiknek a gyermeke részesül alapfokú művészeti oktatásban, így érdekképviselőjük eredményesebb, hatékonyabb.

Az alapfokú művészeti oktatásban a tanszaki tanárok év elején tartanak szülői értekezletet.

Az alapfokú művészeti oktatásban résztvevő diákok szintén jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Az osztály diákküldöttei közül legalább egy olyan tanulót is választanak, aki alapfokú művészeti iskolába is jár, hogy azok érdekei is képviselve legyenek. Ezért nem kell külön tanulót választani a művészeti iskolai közösségből.

7.2 Az alapfokú művészetoktatás

7.2.1 Általános rendelkezések

7.2.1.1 Az alapprogram szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján az alapfokú művészeti iskola feladata a tanuló képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelés és oktatás biztosítása, mely lehetővé teszi, hogy a tanuló képességeinek kibontakoztatása, személyiségének fejlesztése, tehetségének felismerése és kibontakoztatása érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (továbbiakban Alapprogram) a művészeti-kulturális műveltség azon részeit, tovább építhető elemeit tartalmazza, amelyeket az alapfokú művészeti iskolákban elsajátíthatnak a tanulók.

Az Alapprogram a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, népművészet, a színművészet és bábművészet iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását.

Az Alapprogram részét képező tantervi programok és követelmények (a továbbiakban: tantervi program és követelmény) tartalmazzák azokat a képességfejlesztő célokat és feladatokat, követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell, és amelyek az adott művészeti ágon belül az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot biztosítják. Az Alapprogram lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek, digitális tananyagtartalmak és taneszközök alkalmazását.

A művészetoktatás tantervi programja az oktatás szerkezetéhez igazodva előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokból álló, legfeljebb 12 éves program.

A követelmény és tantervi program különböző életkorban teljesíthető, a tananyagtartalom mélységét a pedagógus a csoport életkor szerinti összetételének megfelelően határozza meg. A tananyagtartalmat a tantervben meghatározott kereteket és a pedagógiai program előírásait figyelembe véve az iskola, a tanszaki munkaközösségek és a pedagógusok határozzák meg, amelyeket a tematikus tervekben, vagy tanmenetekben rögzítenek.

A tantervi program lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez, a tehetséggondozás feladatainak megvalósításához megfelelő tanulmányi idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

Az alapfokú művészetoktatás megalapozza a művészi kifejezőkészséget, elősegíti a szakmai orientációt, a szakirányú továbbtanulást. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

Az alapfokú művészeti iskolák a követelményeket és tantárgyi programokat alapul véve készítik el az iskola pedagógiai programját, azon belül a helyi tantervét, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével hoznak létre, és amelyben rögzítik az iskolák sajátos arculatának jellemzőit, és keretet biztosítanak a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenységéhez. A helyi szabályozás lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére.

Az alapfokú művészeti iskola jelentős esélyteremtő szerepet vállal a végzettség nélküli korai iskolaelhagyás csökkentésében, az integráció támogatásában, a tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésében. Színteret, és a művészeti ágak megfelelő szakmai környezetet biztosít a tanulók továbbtanulási esélyeinek növeléséhez, életminőségük javulásához.

A művészetoktatás a köznevelés feladatkörén belül lehetőséget teremt a művészeti ágak és a partnerintézmények közötti együttműködésre (konstruktív pedagógia a projekt módszer, kooperatív és a kollaboratív munkaforma, tematikus közösségi alkalom révén), valamint kulturális és pedagógiai együttműködést biztosít más intézményekkel, településekkel, önkormányzatokkal, annak érdekében, hogy a művészeti nevelés minél több gyermek, tanuló számára elérhető legyen, valamint a művészetoktatás eredményei minél szélesebb körben hasznosuljanak. A művészeti iskola kultúrák közvetítő szerepvállalása, társadalmi felelősségvállalása és jó gyakorlatainak átadása révén hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók minél eredményesebben vegyenek részt ismereteik megszerzésében, gyarapításában, tudásuk és tehetségük komplex kibontásában.

7.2.1.2 Alapelvek

A magyar művészetoktatás olyan érték közvetítő pedagógiát képvisel, amely a személyiség sokoldalú fejlesztésére, az egyéni képességek feltárására és differenciált fejlesztésére irányul. Az érték közvetítéshez kreatív alkotói folyamat társul, amely új értékek létrehozását eredményezi.

A művészetoktatás tantervi programja a művészeti nevelés és oktatás tapasztalataira, az új szaktudományos és módszertani ismeretekre, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára,

valamint a korszerű pedagógiai elvárások rendszerére épül. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztéséhez, a személyiség sokoldalú fejlesztéséhez.

A tantervi programok megvalósítására a holisztikus szemlélet és az élménypedagógiai irányultság, valamint a gyakorlatorientáltság a jellemző.

A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretek és tapasztalatok gazdagítását a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a tanuló életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, a színművészeti és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez. A tananyag feldolgozását a kompetenciafejlesztő szemlélet jellemzi, amely négy kulcsterületre fókuszál: ismeretre (kognitív kompetencia), képességre (személyes kompetencia) és attitűdre (társas-szociális kompetencia) és mindezek fejlesztését megvalósító módszerkompetenciára.

A tantervi szabályozás rugalmassága lehetővé teszi az integrált oktatás-nevelés megvalósítását, továbbá hozzájárul a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák fejlesztéséhez, de különösen a kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kulcskompetenciájának fejlesztése kerül a képzés középpontjába. A magyar alapfokú művészetoktatás a Nat által meghatározott nevelési célok megvalósítását támogató, iskolarendszerű képzési forma.

A tanulási folyamatok megújításának érdekében az információs és kommunikációs technika használata lehetőséget ad arra, hogy a pedagógiai innovációk transzfer hatása érvényesüljön. Ezzel lehetőséget biztosít az egyéni nevelésre, a differenciált fejlesztésre, mely a komplex személyiségfejlesztés alapja.

A digitális pedagógia alkalmazásának lehetősége új utat teremt az egymással való együttműködésre, a tudásmegosztásra, szem előtt tartva a digitalizáció mentális és egészségi hatásait is.

A magyar művészetoktatás tevékenységrendszere kortárs közösségek létrehozását generálja, amelyek kulturális szerepvállalásuk révén jelentős értéket képviselnek, és elősegítik a társadalmi együttműködést.

7.2.1.3 Az alapfokú művészetoktatás célja a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, a színművészet és bábművészet valamint a cirkuszművészet területein

Az alapfokú művészetoktatás célja:

- képességfejlesztés (a személyiséget alkotó- és szakspecifikus képességek kompetencia alapú fejlesztése) a művészeti ág eszközrendszerével és formanyelvével, az élménypedagógia módszereivel
- a tanuló megismerése, a személyiség integrációjának támogatása, a kulcskompetenciák fejlesztése
- értékközvetítés, értékmegőrzés, új értékek létrehozása, művészeti tudatosság kialakítása
- a tanulói tevékenység középpontba állítása, a felfedező tanulás támogatása
- az önkifejezés, a kreatív alkotóképesség és a kommunikáció fejlesztése
- a mérlegelő gondolkodás képességének alakítása
- a magyar és egyetemes kulturális hagyományok átörökítése, a nemzeti identitás erősítése
- kortárs közösségek létrehozása, a társas együttműködés, az érzelmi intelligencia és az empátia fejlesztése, a különböző nemzeti vagy etnikai kisebbség kulturális értékeinek elismerése
- a tehetségek azonosítása, fejlesztése és gondozása, a pályaeorientáció segítése
- a tehetségek bemutatása szakmai fórumokon, rendezvényeken, versenyeken
- esélyteremtés, a szociokulturális hátrányok csökkentése

- egészséges életmód igényének kialakítása, fenntarthatóságra nevelés
- művészeti irányzatok és stílusok és a kortárs művészet megismertetése
- alkotói és előadóművészeti tevékenységek színvonalas megvalósítása, közzététele
- a digitális térben rejlő lehetőségek kihasználása, a tanulók felelősségteljes közreműködésével.

7.2.1.4 Az alapfokú művészeti oktatás - nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, a személyiség integrációjának segítségét, támogatja a képességek aktiválását, fejleszti a tehetség kibontakoztatásának képességét is.

A rendszeresen átélt pozitív, cselekvő élmények alakítják ki azon emberi személyiségtulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészeti tevékenységek során, vagy a munkában az eredményesség összetevői.

A művészeti tevékenységek hozzájárulnak az érzékelés és észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját, melynek során a tanulók közvetlenül átélhetik a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, a színművészetben és bábművészetben ötvöződnek.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség. Megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét.

Az egyéni és a csoportos foglalkozások segítik a szociális érzékenység, az együttműködési készség kialakulását, a felmerülő problémákra való rugalmas reagálás képességét és előmozdítják az infokommunikációs eszközök célszerű használatát.

A nemzetiséghez tartozókat segíti abban, hogy megtalálják és vállalják identitásukat, őrizzék hagyományaikat, jelenítsék meg értékeiket, erősítve ezzel is a közösséghez való kötődésüket.

7.2.1.5 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A tanuló az alapfokú és továbbképző tanulmányi szakaszok végén művészeti alap- és záróvizsgát tehet. A továbbképző évfolyamain az a tanuló tanulhat tovább, aki sikeres művészeti alapvizsgát tett. A vizsga eljárásrendjét, módját, a vizsga tételsorait az iskola határozza meg önálló szabályzatban, vagy a helyi tanterv részeként.

7.2.1.6 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett. Az alapfokú művészeti vizsga, záróvizsga az adott tanév végi vizsgával összevontan is megszervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, az erre épülő konkrét vizsgafeladatokat az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. Amennyiben elméleti tantárgyból is kötelező vizsgát tenni, az iskola a helyi szabályozása szerint határozza meg, hogy az írásban, vagy szóban történik. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja. A vizsga tantárgyait a

művészeti ágak és ezen belül tanszakok - főtárgyai és kötelezően választható, vagy választható tárgyai alkotják.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

7.2.1.7 Az Alapprogram tartalmi szabályozásának fogalmi rendszere

A tantervi program és követelmény

A tantervi program és követelmény a pedagógiai programon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapidokumentuma, mely együttesen határozza meg a nevelő-oktató munka közös céljait. Művészeti áganként tartalmazza a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló, közös, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat, a tananyag-tartalmat és az elérendő tudásszintet.

Digitális pedagógia

A hagyományos és a konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási mód, módszer. Alkalmazása során a gyerekek számítógép, okostelefon, vagy más digitális eszköz használatával jutnak információhoz, annak feldolgozásával, egymással együttműködve keresik a válaszokat, értékelik a megszerzett információkat és alkalmazzák azokat.

E-learning (elektronikus tanulás)

A jelenléti tanítási-tanulási folyamat kiegészítője, vagy időszakosan használható eszközrendszer. Olyan oktatási szemlélet, amely magába foglalja a tanítási-tanulási folyamat információs és kommunikációs eszközökkel támogatott formailag és tartalmilag is újszerű formáját.

A hagyományos tananyag egy részét alkalmassá teheti a távolléti tanulásra.

Információs és kommunikációs technológia (IKT)

Minden olyan számítógépes-informatikai eszköz, alkalmazás, amely alkalmas, arra, hogy a tanítás-tanulás folyamatába felhasználják.

IKT-val támogatott óra

Olyan óra, foglalkozás, melyen alkalmazásra kerülnek az IKT- alapú módszerek, taneszközök.

IKT-alapú eszközök

Számítógép, számítógéphez kapcsolódó audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök

(pl. projektor, hangosítás, kamera, digitális fényképezőgép, különféle digitális adathordozók), aktív tábla, szavazógép, számítógéphez kapcsolt mérési eszközök, hordozható eszközök: kézi számítógép, mini audio-vizuális eszközök).

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, (nevelés, közösségfejlesztés, személyiségfejlesztés, szakspecifikus képességek) a személyiséget alkotó képességek (személyes, szociális) és a speciális művészeti ágakra jellemző képességek kompetencia alapú (ismeret, képesség, attitűd, módszer) fejlesztését. Kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztését teszi lehetővé az adott művészeti tevékenység. A művészeti oktatásban a pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

A helyi tanterv az Alapprogram alapján készül, amelyet az iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően készít el.

Holisztikus szemléletű pedagógia

A holisztikus szemléletű pedagógia olyan nevelés, fejlesztés és oktatás, amely az embert a maga teljességében: testi, lelki, szellemi és szociális egységében szemléli.

Holisztikus értékelés

A holisztikus értékelési szemléletű értékelés figyelembe veszi a tanulás elméleti, viselkedési, szociális és érzelmi vonatkozásait, a tanuló körülményeit, meghatározza a tanulási folyamat következő lépéseit, a tovább haladás útját.

Jó gyakorlat

A jó gyakorlat a köznevelés különböző területein alkalmazott, egyéni vagy intézményi szinten megjelenő, szemléletében és gyakorlatában innovatív és/vagy hiánypótló eljárás, módszer, tevékenység, eszközhasználat, pedagógiai vagy szervezetfejlesztési gyakorlat, vagy ezek együttese. A jó gyakorlat a köznevelési intézmény működését és az intézmény nevelési-oktatási feladatainak ellátását pozitívan befolyásolja. Megfelel a köznevelés fejlesztésére vonatkozó szakmai kritériumoknak, az ágazati és intézményi szabályozó dokumentumoknak. Jogtiszt, alkalmazása dokumentált, eredménye és hatása mérhető, működése fenntartható.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

- Személyes kompetenciák: érzelmi és kognitív tényezők
- Szociális kompetenciák: együttműködés, kommunikáció, konfliktuskezelés, szabálykövetés, felelősségvállalás, kezdeményezés
- Szakmai kompetenciák: a művészeti ág tevékenységrendszeréhez kapcsolódó szakmaspecifikus képességek
- Módszerkompetenciák: mérlegelő gondolkodás, problémamegoldás, munkamódszer, munkastílus

Követelmény

A tanulói teljesítmény és tovább haladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer. A tantervi program és követelmény a művészeti ismeretek felfedezésére és ezzel párhuzamosan azok gyakorlati alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulók készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni.

Kulcskompetenciák

Az Európai Unió ajánlása szerinti és a hazai sajátosságokat figyelembe vevő, a NAT által meghatározott, és a tanulási területeken átívelő kulcskompetenciák:

- a tanulás kompetenciái
- kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi, idegen nyelvi
- digitális kompetenciák
- matematikai gondolkodási kompetenciák

- személyes és társas kompetenciák
- kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság
- munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A művészetoktatás kiemelten foglalkozik a kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetencia fejlesztésével, és jelentős szerepet tölt be a többi kompetenciaterület fejlesztésében.

Projektpedagógia

A projekt közösen végzett tevékenységek sorozata, melynek középpontjában egy komplex jellegű problémafelvetés áll, melyet a diákok és tanárok közösen, több szempontból elemezve komplex módon dolgoznak fel. Az egyéni és a csoportos munkaforma egyaránt jellemzi. A munkafolyamat eredménye a produktum. A módszer a tanulók érdeklődésére, szükségleteire és közös tevékenységére épít. Fő jellegzetessége a szabadság és önállóság. Kilép a hagyományos időbeosztásból és a tantárgyi keretből, valamint az iskolai környezetből. Az ismeretszerzés alkotó módon történik, az ismereteket a tanulók szerzik meg, a pedagógus facilitátorként segíti a munkát.

Tehetséggondozó program

Az óraterv keretében megvalósítható, a helyi tantervhez kapcsolódó tematika alapján működő fejlesztés, amely egyéni, páros, kis- és nagycsoportos formában szerveződik. A művészeti ágának megfelelő tehetségkonceptió alapján kerülnek a tehetségígéretesek a programba, a speciális képességmérésre épülő beválogatást pszichológiai mérés is támogathatja. A program éves munkaterv alapján működik, amelyben több pedagógus és külső szakember is részt vehet. Célja a tehetségígéretesek fejlesztése, a tananyag gazdagítása, dúsítása, új tartalmak beépítése. A program kimenete valamilyen alkotás, produktum nyilvános bemutatása. A program megvalósítását tehetséggondozó naplóban rögzíti a pedagógus.

Tanmenet

Tananyagközpontú tervezés, amelyben a pedagógus a tananyagtartalmat időrendben, a tanév egészére határozza meg.

Tematikus terv

Folyamatközpontú tervezés, a pedagógus az adott tanév komplex tananyagának elemzését (tartalmi, nevelésközpontú, didaktikai) követően, a tananyagot tematikai egységekre bontja, amelyhez óraszámokat rendel. A tematikai egység a csoportösszetétel (életkor, összevont évfolyam, egyéni igények szükségletek, egyéni és közösségi jellemzők) figyelembevételével készül, tartalmazza a célokat (nevelési, szakmai, fejlesztési), a tananyag kompetencia alapú feldolgozását, a pedagógiai és szakmai módszertani eljárásokat, tanulásszervezési technikákat, a tanulói tevékenységek, a motiváció megtervezését, az elérendő tudásszintet, az ellenőrzés és értékelés módját, valamint a tovább haladás útjának kijelölését. A tematikai egységek résztemára bontása eredményei a tematikai egység tanórai lebontását. Olyan korszerű tervezés, amely adaptivitást, rendszerszemléletet és reflektív szemléletet követel.

Tematikus közösségi alkalom

Az informális, non formális tanulást elősegítő tanórán kívüli, élményközpontú tevékenység, amely során egy választott témakört dolgoznak fel a tanulók a pedagógus, vagy pedagógusok által kidolgozott tematika szerint. Középpontban a tanulói tevékenység, a felfedezés és a tanulói alkotótevékenység áll. A projekthez hasonlóan a pedagógus facilitátorként vesz részt a megvalósítási folyamatban.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.

A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer.

Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális szakmai kompetenciáit, valamint módszerkompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom, az adott művészeti ág sajátosságai alapján össze-rendezett, egyedi szakmai tananyagot tartalmazó tantárgycsoport.

Tantárgy

A művészeti ág tantervi programjában meghatározott tananyag egysége.

Az intézménytípusra jellemző tantárgyi csoportosítás:

- Főtárgy - a művészeti ág tantervi programjában elsődlegesenként megjelölt tantárgy,
- Kötelező tárgy - Kötelezően választható tantárgy - a főtárgy tananyagának feldolgozásához, elmélyítéséhez szükséges tantárgy,
- Választható tantárgy - a főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy

Tantervi program

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom

A tantervi tananyagtartalom részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy évfolyamokra bontott legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit.

Óraterv

A tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat, lehetőséget teremtve a csoportos, kiscsoportos, vagy egyéni tehetséggondozásnak, esélyteremtő felzárkóztató foglalkozásoknak, vagy a tananyag tartalmi gazdagításának.

Taneszköz

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy vagy digitális oktatási segédanyag. A taneszközök lehetnek hangszerek, tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök, nyomtatott vagy digitális tanári és tanulói segédletek, oktatástechnikai taneszközök, az online oktatást támogató digitális eszközök, anyagok és egyéb eszközök.

Tanév végi vizsga

A művészeti ágnak és a művészeti iskolai gyakorlatnak megfelelő nyilvános bemutató, melyen a tanuló az adott tanév szakmai eredményeiről ad számot. A megvalósításához szükséges helyszíni körülményeket, eszközöket, installációt, hangszereket, jelmezeket, viseletet az iskola biztosítja.

Vizsgakövetelmények

A tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatás szakaszainak határain. A sikeres alapfokú művészeti vizsga a tovább haladás feltétele, a művészeti záróvizsga a 12 éves képzés ünnepélyes záróeseménye. Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga a tanév végi vizsgával együtt is megszervezhető.

7.3 Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei

7.3.1 Képző és iparművészeti ág

7.3.1.1 A képző- és iparművészet műfajának célrendszere és funkciói

Az alapfokú képző- és iparművészet oktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a látás és a képzelet finomításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja és követelménye lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek finomítják a kezűgyességet, technikai érzékenységet, valamint erős motivációs bázist teremtenek, melyek fejlesztik az érzelmek, gondolatok, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, alakítja készségeiket. A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott tanszak sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megismertesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a főtárgy órakeretéhez közvetlenül kapcsolódhasson valamely kötelező tantárgy tananyagának elsajátítása, feldolgozása. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, és a helyi tantervben rögzített feladatok szerint tehet művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát

7.3.1.2 A képző- és iparművészet műfaj oktatás fejlesztési követelményei

Bemeneti kompetenciák

- Iskolai előképzettség nem szükséges

Kiemelt kompetenciák az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás területén

- A kiemelt kompetenciaterületek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik. Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a problémafelismerést, a problémamegoldást.

Szakmai kompetenciák

- A környezet által közvetített üzenetek befogadása
- A környezet által közvetített üzenetek értelmezése
- Tervezési-alkotási készség
- Kreativitás
- Vizuális gondolkodás és kifejezőkészség
- Manuális és digitális eszközhasználati készség
- Anyaghasználati készség
- Komplex szemlélet
- Az esztétikum iránti igény
- Problémaérzékenység
- Biztonságos munkavégzés képessége

Személyes kompetenciák

- Nyitottság

- Fejlődőképesség
- Önállóság
- Önkifejezés
- Rugalmasság
- Érzékenység
- Kísérletező kedv
- Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció)

Társas kompetenciák

- Motiválhatóság
- Empatikus készség
- Kezdeményezőkézség
- Együttműködési készség

Módszerkompetenciák

- Figyelem összpontosítás
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Ismeretek helyén való alkalmazása
- Ötletgazdagság
- Módszeres munkavégzés
- A munkakörnyezet tisztántartása

7.3.1.3 A képző- és iparművészet műfaj oktatásának sajátosságai

- *Tevékenységek központúság* - a tanulók a vizuális tananyag tartalmakat, feladatokat különböző gyakorlati tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját.
- *Feladattudatosság* - egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését.
- *Alkotói magatartás* - amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége.
- *Komplexitás* - amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között.
- *Folyamatszerűség* az egyes feladatok végigvitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben.
- *Kreatív cselekvőképesség* - melynek fontos részterülete a kísérletezőkedv, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás.
- *Interaktivitás* és együttműködési készség - mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt.

7.3.1.4 A képző- és iparművészet műfaj tantárgyainak tartalma

A vizuális alapozó gyakorlatok tantárgy az előképző két évfolyamának komplex művészeti tantárgya, mely sokszínű alkotó játékra ad lehetőséget. A legkülönfélébb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a tanulók kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

Az alapfok és a továbbképző kötelező tárgya: a vizuális alkotó gyakorlat tantárgy, a főtárgy: az alapfok 1-3. évfolyamáig a grafika és festészet alapjai tantárgy, majd az alapfok 4. évfolyamától a tanszakonként különböző szakmai műhelygyakorlat tantárgy.

Szabadon választható tantárgyak: népművészet; művészettörténet.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy a képző- és iparművészet, a kézműves tárgyformálás és a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális

eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A tanszakonként különböző műhelygyakorlat tantárgy lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek megismerését, elsajátítását. A tanuló a helyi intézményi lehetőségektől függően, a tanszaki műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

7.3.1.5 A képző- és iparművészet műfaj képzési szerkezete

TANSZAKOK

A Képző- és iparművészet műfaj közös tanszaka az előképző évfolyamokon és az alapfok 1-3. évfolyamain:

KÉPZŐMŰVÉSZETI TANSZAK

A Képző- és iparművészet műfaj hat egyedi szakmai tanszaka az alapfok 4. évfolyamától a továbbképző 10. évfolyamáig:

FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES TANSZAK

FOTÓ ÉS FILM TANSZAK

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET TANSZAK

KÖRNYEZET- ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA TANSZAK

SZOBRÁSZAT ÉS KERÁMIA TANSZAK

TEXTIL- ÉS BŐRMŰVES TANSZAK

7.3.1.6 Az előképző, az alapfok és a továbbképző évfolyamok tantárgyi felépítése

Főtárgyak

Előkészítő 1-2. évfolyam - *Vizuális alapozó gyakorlatok*

Alapfok 1-3. évfolyam - *Grafika és festészet alapjai*

Kötelező tárgy

Alapfok 1-6. és a továbbképző 7-10. évfolyam - *Vizuális alkotó gyakorlat*

Főtárgyak az egyedi tanszakokon az alapfok 4-6. és a továbbképző 10. évfolyamáig

- Fém- és zománcműves tanszak - *Fém- és zománcműves műhelygyakorlat*
- Fotó és film tanszak - *Fotó és film műhelygyakorlat*
- Grafika és festészet tanszak - *Grafika és festészet műhelygyakorlat*
- Környezet- és kézműves kultúra tanszak - *Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat*
- Szobrászat és kerámia tanszak - *Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat*
- Textil- és bőrműves tanszak - *Textil- és bőrműves műhelygyakorlat*

Választható tantárgyak:

Alapfok 1-6. és továbbképző 7-10. évfolyam - *Népművészet*

Alapfok 3-6. és továbbképző 7-10. évfolyam - *Művészettörténet*

7.3.1.7 Óraterv - Képző- és iparművészet műfaj

Tanszakok		Képzőművészeti tanszak				Egyedi szakmai tanszakok							
Évfolyamok		Előkészítő (E)		Alapfok évfolyamok (A)						Továbbképző évfolyamok (T)			
		(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgyak	Vizuális alapozó gyakorlatok	2-4	2-4										
	Grafika és festészet alapjai			2	2	2							
	Tanszaki műhelygyakorlat						2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	Vizuális alkotó gyakorlat			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgyak	Népművészet			(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)
	Művészettörténet					(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)
Összes óra:		2-(4)	2-(4)	4 -(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)

Az összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált órászervezés lehetőségét figyelembe véve a tanéven belül a tantárgyi óraszámok átcsoportosíthatók.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

7.3.1.8 A Képző- és iparművészet műfaj művészeti alapvizsga és záróvizsga tantárgyai

A művészeti alap- és záróvizsga követelményeit az egyes tantárgyi programok záró szakasza tartalmazza.

Az alapfokú művészeti vizsga és záróvizsga tantárgyak a Képző- és iparművészet oktatásban:

Vizuális alkotó gyakorlat

Tanszaki műhelygyakorlat:

- Fém- és zománcműves tanszak: Fém- és zománcműves műhelygyakorlat
- Fotó és film tanszak: Fotó és film műhelygyakorlat
- Grafika és festészet tanszak: Grafika és festészet műhelygyakorlat
- Környezet- és kézműves kultúra tanszak: Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
- Szobrászat és kerámia tanszak: Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat
- Textil- és bőrműves tanszak: Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

A fentiek felül szabadon választható vizsgatantárgyak:

- Művészettörténet

- Népművészet

7.3.2 Színművészeti – bábművészeti ág

7.3.2.1 Színművészeti-Bábművészeti ág célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi-bábszínházi nevelés - figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait - lehetőséget biztosít a színművészet-bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára

A képzés lehetővé teszi mindkét területen

- A tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését
- Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére és azok színházi (bábszínházi) munka során történő alkalmazására
- Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének megtapasztalását
- Az élet más területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök színjátékban való alkalmazását
- Drámával és színházzal (bábszínházzal) kapcsolatos tanulói aktív szókinccs bővítését
- A verbális megnyilvánulások tisztaságát
- Színházi (bábszínházi) előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését
- Az infokommunikációs eszközök adta lehetősége tükrében valamint a kibővült módszertani eszköztár felhasználásának segítségével egyes tananyagtartalmak újszerű megismerését, megvalósítását
- A hasznos gyakorlati tudás megszerzését, az elméleti ismeretek integrálásával gyakorlatorientált feldolgozás során

A színművészet területén kiemelten

- Változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- Az alapvető dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban
- A színházi-dramai formával való kísérletezést, a színpadi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A színjáték kulturális hagyományainak megismerését
- A színjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását

7.3.2.2 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Színjáték tanszak

Főtárgy: Dráma és színjáték

Kötelezően választható tantárgyak:

- Beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
- Mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
- Zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
- Színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)

Választható tantárgyak: a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya

7.3.2.3 Óraterv - Színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok							Továbbképző		
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgyak	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tanéven belül a tantárgyi óraszámok átcsoportosíthatók. Előképző évfolyam Választható tantárgyi órája a Főtárgy tantárgyból választható.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A dráma és színjáték tantárgy heti óraszámja a helyi tantervekben heti 2 óra is lehet, ha a beszéd és vers, valamint a mozgás és tánc tantárgyakat minimálisan heti 1-1 órában önálló tantárgyként is oktatja az iskola.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

7.3.2.4 A színművészeti-bábművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Bemeneti kompetenciák:

- Iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

- Színházi alapfogalmak/szakkifejezések alkalmazása
- Drámai/színházi konvenciók alkalmazása
- Meghatározó történeti és kortárs színházi stílusok felismerése
- A színházi műfajok felismerése
- A szöveg- és előadáselemzés meghatározó szempontjainak, a színészi alkotómunka fázisainak, főbb összetevőinek megismerése, alkalmazása
- Drámai szövegek értő - színészi szempontokat figyelembe vevő - olvasása
- Különböző színészi technikák megismerése és alkalmazása
- Színházi improvizáció
- Karakterábrázolás nyelvi, beszédtechnikai, illetve mozgásos eszközökkel
- Előadásban (játékban) szerepek megformálása (nonverbális: testbeszéd, szereplés, mimika, vokális jelek; jól értelmezhető verbális kommunikáció használata)
- A verbális megnyilvánulások tisztasága
- A rendezői instrukciók mentén végzett munka
- Más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazása a szerepalkotás során
- Színházi előadások elemzése, értékelése
- Digitális alkotáselemzés

Személyes kompetenciák

- Helyzetmeghatározás és döntéshozatal
- Empátia (érzelmelek megértése, elfogadása)
- Mozgáskoordináció (térérzékelés)
- Műveltség és információszerzés
- Önállóság
- Önismeret (önkifejezés, önértékelés, érzelmi kontroll, attitűd formálás)
- Rendszerezés (lényegkiemelés)

Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtés
- Kommunikáció és együttműködés (vitakultúra, kooperáció, több nézőpont érvényesítése, konstruktív alkalmazkodás)
- Kompromisszum és tolerancia
- Konfliktuskezelés
- Nyitottság (másokra történő odafigyelés)
- Szociális interakció
- Tanulói együttműködésen alapuló tanulás

Módszerkompetenciák

- Figyelem összpontosítás
- Felhasználható digitális tartalmak
- Helyzetfelismerés
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Memória (rövid távú, hosszú távú)
- Mérlegelő gondolkodás
- Problémamegoldás

7.3.2.5 *A művészeti alapvizsga és záróvizsga*

Színháték tanszak

A művészeti alapvizsga tantárgyai:

1. Dráma és színháték (főtárgy) valamint
2. Egy a kötelezően választott tantárgyak közül
 - Beszéd és vers
 - Mozgás és tánc
 - Zene és ének
 - Színházismeret

A művészeti záróvizsga tantárgyai:

1. Dráma és színháték (főtárgy), valamint
2. egy a kötelezően választott tantárgy közül
 - Beszéd és vers
 - Mozgás és tánc
 - Zene és ének
 - Színházismeret

Színháték tanszakon a fent megjelölt választható tantárgyak közül vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Ha a tanuló már rendelkezik a színhátészeti és bábművészeti ág valamelyik tanszakán beszéd és vers, mozgás és tánc, zene és ének, színházismeret tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga vagy záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A színjáték sajátágosan extrovertált, közönség felé forduló műfajok. A művészeti alapvizsgán és záróvizsgán, ezért a tanulótól a tananyag tartalomra épülő színpadi ismeretek (artikuláció, beszédtempó, beszédértés, kapcsolattartás, jelenlét, térhasználat, jelenlét, takarás stb.) kérhetőek számon.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményét az egyes tantárgyi programok záró szakasza tartalmazza.

7.3.3 Táncművészeti ág

7.3.3.1 Társastánc célrendszere és funkciói

A táncművészeti ágak közül a nagy hagyományokkal rendelkező társastáncoktatás nagy utat tett meg az ifjúság kulturált szórakozási formájától a művészetoktatásig. Az értékeket megtartva a tantervi program további lehetőséget nyújt az alapos, mélyebb tudás megszerzésére, a rendszeres munka igényének kialakítására, a megfelelő munkafegyelemre, az önkontroll alkalmazására.

Az alapfokú oktatás célja a társastánc iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek szakirányú fejlesztése.

A főtárgyak és kötelező tantárgyak tanulása során a tanulók jártasságot szereznek a különböző társastáncokból.

Megismerik azok történetét, a hozzátartozó viselkedés szabályait és a mindennapok magatartásformáit. A szabadon választható tantárgyak előkészítik a társastáncok tanulását, megismertetik a főtárgy előzményeivel a tanulót és bekapcsolódást biztosítanak a táncművészet más ágába, valamint a társastáncokba. A korán elkezdett testképzés előkészíti a társastánc tantárgy tanulását, majd a historikus táncokon keresztül a főtárgy előzményeivel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A tanszak komplex ismeretet adó, készségfejlesztő tanterve motiválja a tanulót az újabb tudás megszerzésére és ösztönzi a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén. Közelebb viszi a tanulót a művészetekhez, ugyanakkor választott művészeti ágának értő művelőjévé, közönségévé válik.

A program az integrált óraszervezéssel lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával, gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. A társastánc főtárgy óráin sajátíthatják el a tanulók a Helyi tantervben meghatározott viselkedéskultúra és a társastánc történet tantárgy gyakorlati és elméleti ismereteit. Mindhárom tantárgyból szerez osztályzatot a tanuló.

7.3.3.2 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgy

Gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon)

Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgyak

Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon) önálló tantárgyként, vagy

Viselkedéskultúra a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Társastánc történet (5-6. alapfokú évfolyamon, 9-10. továbbképző évfolyamon) önálló tantárgyként, vagy

Társastánc történet a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Kötelezően választható tantárgy - az összevont osztályokban

Viselkedéskultúra, önálló tantárgyként, vagy

Viselkedéskultúra a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Társastánc történet önálló tantárgyként, vagy

Társastánc történet a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Választható tantárgyak

Társastánc gimnasztika (1-2. előképző évfolyamon, 1-3. alapfokú évfolyamon)

Történelmi társastánc (6. alapfokú évfolyamon, 7-8. továbbképző évfolyamon)

Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

7.3.3.3 Óraterv - Társastánc tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő (E)		Alapfok(A)						Továbbképző(T)			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	2-(3)	3	3-(4)	3-(4)	3	3	3-(4)	3-(4)
Kötelező tantárgy					1-(0)		1-(0)	1-(0)			1-(0)	1-(0)
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az Összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált órászervezés lehetőségét figyelembe véve a tantárgyi óraszámok tanéven belül átcsoportosíthatók.

Képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

7.3.3.4 A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és elméleti vizsgarészből áll

A vizsga tantárgyai

Társastánc

Társastánc-történet

A társastánc vizsga módja és időtartama

Csoportban, 20-25 perc, gyakorlati vizsga, továbbá

Egyénienként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

A társastánc vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga a szaktanár által összeállított tánckombinációk bemutatásából áll
- A tanulók párosan, csoportos formában, önálló előadásban mutatják be a táncokat miközben számot adnak a standard és latin táncartás, a különböző ritmusok, stílusok, táncirányok, tánctechnikák ismeretéről
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, a latin-amerikai (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) táncok alaplépései, alapfigurái, a Slowfox (Closed telemark, Open telemark and feather ending,

Top spin) és a Jive (Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin) haladólépései

A vizsga értékelése

- a standard táncok és a latin-amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- a térfejelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A társastánc történet vizsga módja és időtartama

Egyénileg, 10 perc, szóbeli vizsga

A társastánc történet vizsga tartalma

A szaktanár által összeállított szóbeli tételsor alapján a tanulók számot adnak a XIX. századi magyar és európai társasági táncélet fejlődéséről, korszakairól és neves táncmestereikről, a standard és latin-amerikai táncok kialakulásáról, történeti háttéréről, a társasági táncélet alkalmairól és eseményeiről.

Témakörök

- A társasági élet alkalmai.
- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakai, alkotói.
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai.
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói.

A vizsga értékelése

- A standard (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáinak, stílusjegyeinek ismerete (jellege, ütem, tempó, ritmus)
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének, alkotóműhelyeinek és jeles képviselőinek ismerete.
- A magyar társasági táncélet alkalmainak és eseményeinek ismerete.

7.3.3.5 A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és elméleti vizsgarészből áll

A vizsga tantárgyai

Társastánc

Társastánc történet

A társastánc vizsga módja és időtartama

Csoportban, 25-30 perc, gyakorlati vizsga, továbbá

Egyénekenként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

A vizsga tartalma

A társastánc gyakorlati vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított kombinációkból (5 standard, 5 latin-amerikai tánc) és egy koreográfiából áll, melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be. Az előadás során lemérhető a tanulók technikai tudása, ritmus-, tér- és stílusérzéke, együttműködő készsége és művészi önkifejezése

- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- A latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- Egy szabadon választott táncból 3-5 perces koreográfia. (Ebből a táncból a kombinációt nem kell bemutatni!)

A vizsga értékelése

- a standard táncokból és a latin-amerikai táncokból készített kombinációk és a koreográfia pontos kivitelezése
- a zene és a tánc összhangjának betartása
- a technikai biztonság
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód
- a térfelegyenes és figyelmes együttműködés a csoportos munkában

A társastánc történet vizsga módja és időtartama

Egyénileg, 10 perc, szóbeli vizsga

A társastánc történet vizsga tartalma

- A társasági élet alkalmi
- A XX-XXI. századi nemzetközi és hazai társastáncélet kibontakozása, legfontosabb korszakai, alkotói
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói
- A formációs társastáncok kialakulásának története

A vizsga értékelése

- a nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakainak, alkotóinak ismerete,
- a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak ismerete,
- a hazai társastánc mozgalom táncprodukcióinak ismerete,
- a formációs társastáncok kialakulásának története.

8. Az Arany János Tehetséggondozó Program

A program meghatározása

Az Arany János Tehetséggondozó Program céljai között szerepel, hogy az intézmények nevelő-oktató munkájukkal segítsék a kistelepülésekről és városokból érkező hátrányos helyzetű tanulók társadalmi mobilitását, készítsék fel őket arra, hogy meg tudjanak felelni a munkaerőpiac elvárásainak, továbbtanulás esetén a modern értelmiségi lét kihívásainak. A Program olyan emberré neveli és oktatja a diákokat, akik nyitottak a nemzeti és az európai értékekre, egészséges énképpel, szociális kompetenciával rendelkeznek, képesek hatékony önmenedzselésre, kialakul bennük az igény, a hajlandóság, a készség az élethossziglan tanulásra.

A Program céljainak megvalósítása 5 éves – a középiskola kilencedik évfolyamán kezdődő és tizenharmadik évfolyamán befejeződő - képzésben történik. A diákok külön osztályt képeznek, a 11-12. évfolyamokon a más képzési formákban résztvevő iskolatársaikkal integráltan tanulhatnak. *Az öt év során kollégiumi ellátásban részesül minden tanuló. A kollégiumban, a gimnáziumi osztályhoz hasonlóan egy csoportot képeznek.*

A Program nagy hangsúlyt helyez a tehetségfejlesztésre, a tehetséggondozásra, a tehetséges tanulók képességeinek sokoldalú és differenciált fejlesztésére.

Az Arany János-i blokknak nevezett önismeret/drámapedagógia és tanulásmódszertan/kommunikáció az 5 év folyamán kiemelten segíti a tanulók személyiségfejlesztését, a tehetség intellektuális képességelemének fejlesztésén túl a motivációs bázis és a kreativitás fejlesztését is.

Az 5 éves képzés során a Program kiemelt céljai között szerepel, hogy a tanulók felkészültek legyenek felsőoktatási intézményben történő továbbtanulásra; angol (vagy más idegen nyelvből) középfokú nyelvismeretük legyen, informatikából szerezzék meg az ECDL-bizonyítványt, valamint cél, hogy a Program végére a tanulók lehetőleg gépjárművezetői engedéllyel is rendelkezzenek.

A szociális és kulturális különbségek leküzdéséhez járul hozzá a 2010-ben miniszteri rendelettel szabályozott bennmaradós hétvége, amely iskolánkban a Nyitott kapuk programsorozat keretében történik.

A Kollégiumi Programhétvégék megszervezésére a kollégiumban kerül sor. A kollégiumi program-hétvége havonta egyszer és egy tanévben legalább kilenc alkalommal szerveződik, melyen a tanulók részvétele kötelező. A kilenc alkalomból legfeljebb három év során átcsoportosítható és így pl. nyári szünetben nagyobb kirándulások szervezhetők.

A tanulók a Programban rendszeresen részt vesznek az évente szervezett művészeti és sporttalálkozókon, a szaktáborokban, versenyeken, amelyek a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében történő felkészüléssel együtt hozzájárulnak a képességek differenciált fejlesztéséhez, a tehetségek kibontakoztatásához, továbbá a programban résztvevők közös tudatának kialakulásához, összetartozásának segítéséhez, az intézményközi kapcsolatok erősödéséhez. A Programban résztvevő tanulók rendszeresen szerepelnek a regionális és országos tanulmányi versenyeken.

A Program felépítése

Az oktatási és nevelési folyamat öt évfolyamra (előkészítő év, 9-12. évfolyam) terjed ki. A Program ideje alatt a tanulók számára kollégiumi jogviszony létesítése kötelező. A 9. előkészítő év a hátránykompenzációt, az általános iskolai ismeretek azonos szintre hozását, emellett az intenzív nyelvi, matematikai, informatikai, anyanyelvi képzést, valamint a tanulás-módszertani és kommunikációs tudás bővítését, az önismeret és a személyiség fejlesztését szolgálja. A 9-12. évfolyamokon az adott iskola pedagógiai programjának megfelelő négy évfolyamos középiskolai képzés folyik, ami kiegészül az úgynevezett Arany János-i blokk speciális nevelési és oktatási feladataival. A Program a 12. évfolyam végén érettségi vizsgával zárul.

A programba jelentkezés módja

A mindenkori oktatási kormányzat által kiírt pályázat útján jelentkezhetnek a 8. osztályt végzett diákok a programba. A felvételi eljárást miniszteri rendelet szabályozza. A felvételtől az igazgató dönt, és tájékoztatja az oktatási kormányzatot.

A program pedagógiai feladatai

A program kiemelten kezeli azoknak a pedagógiai feladatoknak a megoldását, amelyekkel intézményesen segítik a tanulók hozott hátrányainak eredményes megszüntetését. Ezen feladatok megoldásával biztosítják a tehetséggondozást, a személyiség- és képességfejlesztést.

A 9. előkészítő évfolyam pedagógiai feladatai, óratervei, foglalkozási tervei

A 9. előkészítő évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata a diákok alapos megismerése, a tehetséggondozáshoz szükséges légkör, értékrend, beállítódások és ismeretszerzési technikák kialakítása, majd megszilárdítása, valamint a hozott tanulmányi, műveltségi és szokásrendi hátrányok csökkentése.

Hátránykompenzáció

A pedagógiai eszközök mellett – a családi, környezeti háttér ismeretében – személyre szóló szociális segítséget nyújt a Program a diákok szocializációját hátráltató anyagi nehézségek ellensúlyozására (Tankönyv, taneszköz, étkezési, utazási és ruházkodási támogatások rendszere.)

Az „Arany János-i blokk” tartalmi elemei

A tehetséggondozásnak és a tanulók tudásbeli és kulturális különbségeinek leküzdésére irányuló hátránykompenzáció lényeges alapeleme a tanulásmódszertan/kommunikáció és az önismeret/drámapedagógia tantárgyi programok, összefoglaló néven az Arany János-i blokk. Ezek a tantárgyi programok az öt év folyamán kiemelten segítik a tanulók személyiségfejlesztését. Cél, hogy a nevelő-oktató munka folyamata során a tanulóknak ne csak az intellektuális képességei, hanem a személyiség és tehetség valamennyi tényezője fejlesztésre kerüljön. Mindkét tantárgyi program oktatását a 2012-es kerettanterv szabályozza.

Értékelés a 9. előkészítő évfolyamon:

- A magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelv, a matematika, az informatika és a testnevelés tantárgyakat félévkor és év végén 1-től 5-ig osztályzattal minősítjük.
- A humán- és természettudományos blokkban tanított ismereteket félévkor és év végén is szövegesen kell értékelni. (megfelelt – jól megfelelt – dicsérete)
- Az Arany János-i blokk foglalkozásait (tanulásmódszertan – kommunikáció, drámapedagógia, önismeret) részt vett bejegyzéssel zárjuk le, a tanuló számára egy részletes szöveges értékelést adunk az általa elért eredményről. Az előkészítő évet követő négy évben az Arany János-i-blokk elemeinek félévi, illetve tanév végi minősítése megegyezik az előkészítő év minősítési formájával.

Tanórán kívüli intézményi programok a 9. előkészítő évfolyamon

A tanórán és felkészítő foglalkozáson kívüli programok terve a 9. előkészítő évfolyamon

Iskolai

- Szakkör
- Énekkar
- Úszásoktatás
- Művészeti csoport
- Felkészítés a Művészeti Fesztiválra
- Felkészülés az ECDL vizsgára
- Felkészülés a nyelvvizsgára
- Tanulmányi-szakmai-kulturális versenyek
- Házi bajnokságok
- Iskolák közötti versenyek, bajnokságok
- Diáknapok
- Felkészülés a sporttalálkozóra
- AJTP intézmények által meghirdetett versenyek, pályázatok
- Iskolai sportkör
- Vizi jártasság megszerzése – Tisza-túra
- Tanulmányi kirándulás
- Kulturális rendezvény
- Sportrendezvény

Kollégiumi

- Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:
- Szakkör
 - Önképzőkör
 - Énekkar
 - Táncoktatás
 - A diákok mentorállása egyéni fejlesztési terv alapján
 - ECDL vizsgára felkészítés és gyakorlás (egyéni és csoportbontásban)
 - Mentálhigiénés foglalkozások (egyéni és csoportos)
 - Felkészítés a Művészeti Fesztiválra
 - Tanulmányi-szakmai-kulturális versenyek
 - Házi bajnokságok
 - Diáknapok
 - Felzárkóztató tantárgyi foglalkozások
 - Kollégiumi program-hétvége
 - Tehetséggondozó egyéni és csoportos foglalkozások az intézményi Arany János tehetséggondozó programban rögzítettek szerint
 - Tanulóval való egyéni törődést biztosító foglalkozások.
 - Rendszeres színházlátogatás biztosítása
 - Nyári táborok

A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatai, óratervei, foglalkozási tervei

A 9-12. évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata a tanulók személyiségének, szociális képességeinek fejlesztése mellett egyéni fejlődésük differenciált segítése, a tehetségük feltárása, gondozása, szakmai jövőképük kialakítása, és felkészítésük a Program tanulmányi céljainak (továbbtanulás, nyelvvizsga, ECDL vizsga, jogosítvány,) sikeres teljesítésére. Folyamatos feladat a tanulást, művelődést, beilleszkedést nehezítő tényezők ellensúlyozása személyre szabott pedagógiai és szociális segítségnyújtással.

A 9-12. évfolyam óra, illetve foglalkozási tervei

A 9 – 12. évfolyamon oktatott két idegen nyelv közül az egyik kötelező jelleggel az angol nyelv. Az Arany János-i blokk órái a közül az ön- és társismeret foglalkozások a 72 órás tanmenet alapján a kollégiumban folynak, a 12 évfolyam első félévével bezárólag.

A tanulásmódszertan- és kommunikáció 72 órás tanterv alapján a gimnáziumi órakeretben folynak.

Tanórán kívüli intézményi programok a 9-12. évfolyamon

A 9-12. évfolyamon összesített, tanórán- és felkészítő foglalkozáson kívüli programok terve

<i>Iskolai</i>	<i>Kollégiumi</i>
- Szakkör	Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:
- Önképzőkör	- Szakkör
- Énekkar	- Érdeklődési kör
- Művészeti csoport	- Önképzőkör
- Táncoktatás	- Énekkar
- Tanulmányi-szakmai-kulturális versenyek	- Művészeti csoport
- Házi bajnokságok	- Jogosítvány megszerzése
- Iskolák közötti versenyek, bajnokságok	- Nyelvvizsgára felkészítés
- Diáknapok	- Tanulmányi-szakmai-kulturális versenyek
- Sportkör	- Házi bajnokságok
- Tanulmányi kirándulás	- Diáknapok
- Kulturális rendezvény	- Felzárkóztató tantárgyi foglalkozások
- Sportrendezvény	- Tehetséggondozó foglalkozások
- Sí tábor	- Sportfoglalkozások
- Angol- német nyelvi táborok	- Tanulmányi utak belföldön és külföldön
- Angol nyelvtanulás Angliában	- Képzési és tehetséggondozó kollégiumi hétvégék egyéni és csoportos foglalkozásai az intézményi Arany János tehetséggondozó programban rögzítettek szerint.
	- Tanulóval való egyéni törődést biztosító foglalkozások.
	- Rendszeres színházlátogatás biztosítása.
	- Nyári táborok

Az angol és német nyelvtanulást biztosító utazásokat külön szabályzat szabályozza, amelyet a pedagógiai program mellékletei tartalmaznak.

A jogosítvány megszerzését külön szabályzat szabályozza, amelyet a pedagógiai program mellékletei tartalmaznak.

Pszichológiai mérések

A Programon belül a pszichológiai méréseket, a hatásvizsgálatot a Debreceni Egyetem Pedagógiai - Pszichológiai Tanszéke végzi. A pszichológia mérések eredményeit és az egyéni jellemzéseket a fejlesztési programok tervezésénél a programfelelősök és a programgazdák használják. A csoportvezetők az egyéni fejlesztési tervbe beépítik.

A hatásvizsgálat struktúrája a nemzetközileg elfogadott Renzulli - modellre épülve a következő:

- általános intellektuális képességek vizsgálata
- kreativitás vizsgálata
- egyéni tanulási stratégiák vizsgálata
- motiváció-vizsgálata
- énkép, önértékelés vizsgálata
- szorongás-vizsgálat
- pályaorientáció-vizsgálat

Mérési időpontok:

A mérés tárgya	Mérés időpontja			
	9. évf. eleje	9.évf. vége	10. évf. vége	12. évf. eleje
általános intellektuális képességek	X	X		X
kreativitás		X		X
egyéni tanulási stratégiák	X	X	X	X
motiváció	X		X	X
énkép, önértékelés	X		X	X
szorongás	X	X	X	X
pályaorientáció			X	X

A humán erőforrás biztosítása

A programban részt vevő tanárokat, kollégiumi nevelőket a célok és feladatok megvalósításában továbbképzések, a tantárgyi programok megvalósításához kapcsolódó konzultációk segítik. Az ön- és társismeret I, II. (2x90 órás továbbképzés) az önismeret és személyiségfejlesztési tantárgyi program tartalmához lett akkreditálva. Elvégzése – kivéve, ha az oktató az intézmény által alkalmazott pszichológus – a tantárgyi program oktatásához nélkülözhetetlen.

A továbbképzéseket az intézmény az Arany János normatívából fedezi.

Az Arany János Programban dolgozók munkaközösséget alkotnak. A közösség tagjai az osztályfőnökök és a kollégiumi csoportvezetők. Az ő munkájukat fogja össze a tagozatvezető.

Az Arany János Tehetséggondozó Program minőségbiztosítási rendszere

- a végeredmény elérésnek feltételei, a részeredmények megállapítása és az abból adódó következtetések levonása;
- a folyamat ellenőrzése és értékelése, a menet közbeni problémák diagnózisa és a korrekciók elvégzése;
- az irányítási rendszer minőségbiztosítása. A teamek, a programfelelős és az igazgatók viszonya, kapcsolatrendszere;
- a résztvevő szakemberek szakmai felkészültségének folyamatos ellenőrzése és karbantartása

9. Általános iskola

9.1 Bevezetés

9.1.1 Az iskolában folyó nevelő, oktató munka céljai

A nevelési célok mindig a háttérrel adó értékeket tükrözik. Érintik az embernek Istenhez, a többi emberhez, a környezethez, a természethez, a társadalomhoz való viszonyát. Igyekszünk elérni azt, hogy a ránk bízott gyermekek döntéseiben a szabadság mellett a felelősség kapjon fontos szerepet, hangsúlyt. A közösségben tanulják meg az egymás iránti szeretet és kölcsönös tisztelet fontosságát. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy nevelés gyakorlatunk, módszereink megfeleljenek a tanulók életkori sajátosságainak. Ügyelünk arra, hogy a gyermekek maguktól fogadják el az általunk közvetített értékeket, személyes szabadságuk tiszteletben tartásával, többségében indirekt módszerekkel vezetjük rá őket a helyes út választására.

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal segítjük a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Segítjük a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését támogatjuk az olyan differenciáló módszerekkel, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

A nevelő, oktató munka tervezésekor figyelembe vesszük az adott időszak oktatáspolitikai céljait: éves munkaterv, munkaközösségi munka tervezése stb. A részletes feladatok az éves munkatervekben kerülnek megtervezésre, a célok megvalósulását a munkaközösségek a félévi és év végi beszámolóikban értékelik, mely munkatervek és beszámolóik alapját képezik a jogszabály szerinti pedagógusi, vezetői és intézményi önértékelésnek.

9.1.2 Az iskolában folyó nevelő, oktató munka pedagógiai értékei

Nevelő munkánk legmeghatározóbb értéke, hogy a nevelési folyamat minden résztvevője következetesen érvényesíti azon keresztyén elvárásunkat, hogy minden cselekedetünk fokmérője a Szentírás, azok megítélése e zsinórmérték szerint történik. Ezt önmagunkkal és tanulóinkkal szemben is gyakoroljuk.

Nevelő és oktató munkánkkal elsősorban saját felekezeti tagjait igyekszünk elérni, ökumenikus elkötelezettségünk okán ugyanakkor nyitottak vagyunk más keresztyén felekezetek tagjai, sőt az egyházhoz nem tartozók irányába is. Ennek során arra törekszünk, hogy a ránk bízott fiatalokban kialakítsuk és megerősítsük a keresztyén világméretű, világnézetet és értékrendet, támogassuk személyes hitük megszületését és növekedését, és bevezessük őket a hitélet gyakorlatába.

Iskolánkban tiszteletben tartjuk mások felekezeti hovatartozását, a tanulók személyiségét, a gyermeki kor nyitottságát, ezt felismerve közvetítjük feléjük a tudást és keresztyén világméretű pedagógiai eszköztárunk hatékony felhasználásával.

Ennek érdekében tanrendünkbe szorosán beépül a hitoktatás, amelyet felekezet szerinti megoszlásban, ugyanakkor az intézmény egységét és felekezeti elkötelezettségét szem előtt tartva biztosítunk tanulóinknak. A hitélet egyéb alkalmai, pl. a hetenkénti közös áhítat, a rendszeres imádság, az egyházi ünnepek és jeles iskolai események istentiszteleti közösségben való megünneplése, a csendesnapok, hetek és hétvégék ugyancsak szerves részét képezik életünknek. A tanulók személyiségének és a közösségi életnek fejlesztését változatos hitéleti alkalmakkal segítjük, ezzel is támogatva az aktív hitéletre való felkészülést, a keresztyén közösséghez való tartozás igényének kialakulását.

Nagy hangsúlyt helyezünk a ránk bízott fiatalokkal való mindennapos foglalkozásra, személyiségük és jellemvonásaik megismerésére, hogy ezekhez igazodva, szeretetteljes bánásmóddal, következetességgel, türelemmel, az egymás iránti szeretet hiteles példájával segítjük őket a keresztyén értékek elfogadására, megerősítésére és gyakorlására. Komolyan vesszük diákjaink egyéni családi és társadalmi helyzetét.

Figyelembe vesszük a különböző élethelyzetekből, fejlődési útvonalakból adódó tanulói különbségeket, változatos tanórán kívüli foglalkozások biztosításával, egész napos oktatással, segítséget adunk a tanulók egyéni fejlődéséhez, tehetségük kibontakoztatásához, hátrányaik csökkentéséhez.

Munkánk során számítunk a családok együttműködésére, ugyanakkor felajánljuk segítségünket, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel közreműködünk közös céljaink megvalósításában. Ennek horizontján felnövekvő tanítványaink olyan egészséges gondolkodású, keresztyén erkölcsű felnőttként állnak, akik tudnak választani jó és rossz, igaz és hamis, helyes és helytelen között, és akik egyházukhoz hű és hazájukhoz ragaszkodó emberként élik életüket. Fontosnak tartjuk a családi életre nevelést, az ismeretek közvetítésében annak hangsúlyozását, hogy a család felnőtt tagjai felelősek a gyermekvállalásban, a gondoskodásban. Ennek egyik eszköze, hogy erősítjük a családok érzelmi kötődését intézményünkhöz, tiszteljük és megbecsüljük a szülői erőfeszítéseket, a családi összetartozást, szerepvállalást.

A tanulók egészséges személyiséggé fejlődéséhez hozzájárulunk a derűs iskolai légkör biztosításával, a stressz mentes, de teljesítményre ösztönző tanítási - tanulási gyakorlat megvalósításával.

A Nemzeti alaptantervben leírt kulcskompetenciák kialakítását, fejlesztését és erősítését folyamatos feladatunknak tekintjük, azokat a képzési és oktatási feladatainkon túl a nevelési, személyiségfejlesztési feladatok közt is számon tartjuk. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez.

A Nat útmutatásából kiindulva a tanulási-tanítási folyamatban az alábbi a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat fejlesztjük tanulóinkban:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Az iskolánk, mint az evangélikus egyház oktatási intézménye a Biblia szellemében, a Lutheri tanítások szerint és évszázados iskoláztatási hagyományaihoz híven neveli, oktatja tanulóit.

- Vállaljuk a felekezeti elkötelezettséget, de – az ökumenizmust szem előtt tartva – nyitottak vagyunk más keresztyén egyházak felé is. Az egyház irányítása meghatározza a nevelőmunkát. A keresztyén világnézetet, értékrendet kell gyermekeinkben kialakítani és megerősíteni. Ennek érdekében iskolánk tanrendjében, órarend szerint beépül a hitoktatás.

- A mindennapokhoz szervesen kapcsolódnak egyházunk hagyományai, szokásrendszere: közös áhítatok, imák, csendes napok, egyházi rendezvények, ünnepek, műsorok, tanévnyitó és – záró istentiszteletek, stb.

- A gyerekekkel való rendszeres foglalkozás erősíti a pedagógusokban a keresztyén értékek elfogadását és gyakorlását, amit egyéni és egymás közötti alkalmakon is gyakorolhatnak. Iskolánk a személyre szóló szeretetteljes bánásmód, a következetesség, a türelem, a hitelesség, a pedagógusok egymás iránti szeretetének példája, a családokkal való összefogás által kívánja nevelni, oktatni a ránk bízott gyermekeket.

- Olyan iskolai szellem, szemlélet, tartalom és gyakorlat kialakítására törekszünk, amelyek segítségével elősegítjük a pozitív törekvessel, reális önismerettel, egészséges önbizalommal és felelősségtudattal, jó együttműködő készséggel és optimista életszemlélettel rendelkező személyiségek kialakításának megalapozását.

- Oktatási tevékenységünk, a gyermekek tanulmányi munkája során a klasszikus didaktikai és metodikai alapelvek maximális figyelembe vételére, folyamatos alkalmazására törekszünk. Azok közül is kiemelten a sajátos, evangélikus egyházi iskolai mivoltunkkal a legjobban összhangban lévőket:

- o Az egyéni sajátosságok figyelembevételének elvét.
- o A pozitívumokra támaszkodás elvét.
- o Az empátiát.
- o A belső motiváció elvét.
- o A fokozatosság elvét.

9.1.3 Így iskolai nevelésünk legfontosabb eszközei:

- A hittanórák, áhítatok, csendes napok és más iskolai és templomi alkalmak tartalmukkal, stílusukkal, módszereikkel, külsőségeikkel szervezési rendjükkel. (Úgy, hogy tartalmuk, stílusuk és módszereik maximálisan megfeleljen nevelési céljainknak, feladatainknak, minden más tekintetben pedig nevelési elveinknek és elvárásainknak.)

- Az osztályfőnöki órák és osztályfőnöki tevékenység.

- Közösségi alkalmak és tevékenységek, osztályrendezvények, kirándulások, rendezvények, ünnepi alkalmak, ismeretterjesztő, segítő foglalkozások, szociális és karitatív tevékenységek, stb.

- Osztályfőnöki, pedagógiai egyéni foglalkozások, beszélgetések.

- Nevelői, pedagógusi és minden iskolai dolgozó részéről mutatandó pozitív példa.

- Iskolai ünnepélyek, rendezvények, alkalmak, bemutatók, versenyek, stb.

- Minden tantárgy, tanítási óra, órán kívüli foglalkozás tartalma, az órák, foglalkozások, óráközi szünetek rendje és ezeknek minden olyan eleme, amelyik lehetőséget hordoz, tartalmaz, kínál a pozitív hatásra.

9.2 Képzési kínálat

	Általános Iskola Tagintézmény
kéttannyelvű német nemzetiségi nyelvoktatás	1-8. évfolyamon
nyelvoktató német nemzetiségi nyelvoktatás	1-8. évfolyamon
Emelt szintű angol nyelvoktatás	4-8. évfolyamon
idegen nyelvi angol nyelvoktatás	4-8. évfolyamon a német nemzetiségi nyelvet tanulóknak és 1-3. évfolyamon - mint első élő idegen nyelv
speciális tagozat	szakvélemény alapján, összevont tanulócsoportokban 1-8. évfolyam

általános tantervű oktatás	a jelentkezők számától függően
úszás	a helyi tanterv szerinti évfolyamon, óraszámában
társastánc	5-8. évfolyamon

9.3 Nevelési programunk

9.3.1 Küldetésnyilatkozatunk

A teljes Szentírás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, és az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, felkészítve minden jó cselekedetre. (2.Tim.3.16,17)

Vigyázz magadra és a tanításra; maradj meg ezekben, mert ha ezt cselekszed, magadat is megtarthatod és hallgatóidat is. (1.Tim.4.16)

Értékeket teremteni, alkotó, együttműködő légkörben dolgozni.

Az esélyteremtést, eredményes személyiség- és kompetenciafejlesztést megvalósítani.

Az egyéni szükségleteket figyelembe véve nevelni, oktatni.

A tanulók fizikai és szellemi fejlődését segíteni.

9.3.2 Nevelő, oktató munkánk pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

9.3.2.1 Alapelveink

- A szabályzatokban, szabályozókban rögzítettek **egységes betartása, betartatása.**
- A **pedagógiai értékek megőrzése.**
- A **gyermekek személyiségéhez, képességéhez igazodó pedagógiai eljárások** alkalmazása.
- **Tapasztalásra is építő ismeretszerzés, készségfejlesztés, tevékenységközpontú pedagógia gyakorlat megvalósítása.**
- **Az értéktartó tudás, az „egész életen át tartó tanulás” megalapozása.**
- Az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség biztosítása.
- A tanulók felkészítése az erkölcsös, önálló életvitelre, céljaik elérésére.
- Fejlett kommunikációs képesség és viselkedéskultúra kialakítása.
- Az **egészséges életmód és a környezettudatos magatartás** igényének felkeltése.
- A sport és a **művészetek iránti nyitottság kialakítása, fenntartása.**

9.3.2.2 Céljaink

Alapvető célunk a tanulók személyiségének fejlődése, erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, közösségi beilleszkedésük, valamint az önálló, mérlegelő gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Sajátos céljaink:

- az óvoda-iskola átmenet nehézségeinek csökkentése,
- a német és/vagy az angol nyelv használatának megalapozása,
- hagyományápolás, hagyományörzés belső igénnyé válásának segítése,
- 5. évfolyam végére legalább két úszásnem elsajátíttatása,
- információtechnikai kompetenciák, kultúra eredményes fejlesztése,
- hatékony és eredményes nevelés-és tanulószervezési eljárások beépítése,
- „jó gyakorlataink” terjesztése.

9.3.2.3 Feladataink

- a gyerekek **tanuláshoz, munkához szükséges képességének, készségének, fejlesztése, érdeklődésük** minél sokoldalúbb felkeltése,
 - az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, pármunka és csoportmunka,
 - oldott, humánus, együttműködő nevelési- tanulási-tanítási légkör megteremtése, megőrzése,
 - az **általános emberi értékek** társadalmi **normák** megismertetése, elfogadtatása,
 - az **életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységszervezés, módszerválasztás,**
 - a **gyerekek bevonása** a tanulási folyamatba,
 - **változatos nevelési és oktatásszervezési munkaformák** alkalmazása,
 - a **gyermek test és lelki egészségének megóvása**, állóképességük, erőnlétük, kitarításuk fejlesztése,
 - **nyitottság** a közösségi **alkotó tevékenység és a művészetek** iránt,
 - **differenciált tanulásszervezés, esélyegyenlőség** biztosítása,
 - tanítási évenként **2 olyan projektnap/témahét** megszervezése, amely több tantárgy ismereteinek integrálását igényli (**multidiszciplináris oktatás**).
- Nemzetiségi hét:** tanévenként (pontos időpontja az ütemtervben található meg), a tantestület által elfogadott témához kapcsolódóan 5 tanítási napon át az egész általános iskolai tagozatot érintő témahét megszervezése német nyelv, ének, technika, rajz, népismeret és történelem órák bevonásával.
- **Egészségnap:** a tanév utolsó időszakában (május, június) egészségnapunk megrendezése az egész általános iskolát megmozgató programokkal, minden tantárgy bevonásával, környezetismeret, technika, rajz, testnevelés, nyelvek (német, angol), matematika, biológia, kémia, fizika, magyar.
 - az **ön- és csoportértékelés** gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése,
 - az **IKT eszközök** használatának megismertetése, hogy mielőbb képessé váljanak alkalmazásukkal az önálló ismeretszerzésre, az információk elérésére,
 - a tanulmányok befejeztével a továbbtanulás, pályaválasztás segítése.

9.3.3 A pedagógusokkal szembeni elvárások, feladatok

Elvárások:

- Gyermekközpontú nevelés-oktatás
- Szakmai együttműködés, összehangolt munkavégzés
- Változatos tanulásszervezési eljárások és értékelési módok alkalmazása
- Folyamatos önképzés
- Értékörzés, értékteremtés
- Kreativitás
- Példamutatás, empátia

Pedagógusaink a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolánkon kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeumok, művelődési ház, német ház, tájházak, német színház). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál pedagógusainknak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való

illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

9.3.4 A pedagógusok feladatait személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A kötött munkaidő neveléssel-oktatással le nem kötött részében végezhető feladatok:

- foglalkozásokra, tanítási órákra való felkészülés, azok előkészítése,
- a megtartott foglalkozások, tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának, teljesítményének rendszeres értékelése,
- osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- felügyelet a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- intézményi és tagintézményi szinten a kulturális- és sportélet, programok, versenyek, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, lebonyolítása,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, lebonyolítása, azokon való részvétel,
- iskolai ünnepélyek, a munkatervben vállalt programok szervezése, lebonyolítása, tanulófelkészítés
- az iskola képviselete városi, társintézményi programokon
- pályázatírás és elszámolás, pályázati program megvalósítása
- a pedagógiai program célrendszerének megfelelő, az éves munkatervben rögzített, tanórai vagy egyéb foglalkozásnak nem minősülő feladat ellátása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- eseti helyettesítés,
- osztályfőnöki munkával összefüggő tevékenység,
- pedagógusjelölt, gyakornok szakmai segítése, mentorálása,
- a nevelőtestület, a szakmai munkaközösség munkájában történő részvétel,
- munkaközösség-vezetés,
- az intézményfejlesztési feladatok,
- környezeti neveléssel összefüggő feladatok,
- diákönkormányzatot segítő feladatok,
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok, a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- előre tervezett beosztás szerint vagy alkalmasszerűen gyermekek, tanulók – tanórai és egyéb foglalkozásnak nem minősülő – felügyelete,
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével, ellátásával kapcsolatos feladatok,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység,
- iskolai dokumentumok készítése, vezetése, felülvizsgálata, önértékelési, értékelési rendszer kidolgozása, minőségfejlesztési tevékenység
- iskolai szertár fejlesztése, karbantartása, szaktantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása,

9.3.5 Osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

9.3.5.1 Az osztályfőnök hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli teendőket.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart a felelőssel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz más osztályfőnökök munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

9.3.5.2 A neveléssel, közösségépítéssel kapcsolatos feladatok

- A tanulók személyiségének alakítása
- A közösségi élet kialakulásának elősegítése
- A tanulók otthoni körülményeinek megismerése
- A tanulók egyéni problémáinak megismerése
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
- Kirándulások és szabadidős programok szervezése
- A fegyelem biztosítása

9.3.5.3 Adminisztratív, kontrolláló feladatok

- Tanügyi nyilvántartások vezetése, felelőssége
- Az osztállyal kapcsolatos adminisztráció ellátása
- A mulasztások számontartása
- Dicséretet/fegyelmi büntetés kiosztása
- Az igazgató intézkedéseinek végrehajtása
- A tanulók ülésrendjének kijelölése, kialakítása

9.3.5.4 A tanulást segítő feladatok

- Rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal
- A tanulók tanulmányi előmenetelének segítése

9.3.5.5 Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok

- Az osztály és a tanárok közötti együttműködés támogatása
- A tanulók érdekeinek képviselése az iskola előtt

9.3.5.6 Tájékoztatási feladatok

- A szülők tájékoztatása gyermekük iskolai előremenetekéről, aktuális iskolai ügyekről
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, gyermekvédelmi szervezetekkel
- A tanulók tájékoztatása az iskolai ügyekről

9.3.6 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

- A bizalom légkörének megteremtése, az intenzív személyi kapcsolatok kialakítása – figyelembe véve az adott életkori szakaszok jellegzetességeit.
- A gyermekek sokoldalú megismerése, a személyiség fejleszthető képességeinek minél előbbi felismerése, sokoldalú fejlesztése.
- Sajátos, sokszínű szakmai lehetőségeinkkel, differenciált képességfejlesztés, műveltségi hátrányok csökkenése, tehetség és alkotóképesség fejlesztése.
- A helyes tanulási szokások kialakítása, tanszereik tisztaságának és épségének megőrzése, füzetük esztétikus vezetése, a tanulás tanítása.
- A gyermekek, tanulók erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.
- Kommunikációs kultúrára nevelés, digitális kompetencia alkalmazása.
- Az ön- és társértékelési kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- A természettudományos kompetenciák fejlesztése környezeti nevelési programok, környezetvédelmi projektek, témahetek megvalósításán keresztül.
- A tanulási és szabadidős környezet tisztaságának rendszeres fenntartása.
- A testi és lelki egészségre vonatkozó kulcskompetenciák fejlesztése egészségnevelési programunk, egészségnapok, egészséghetek segítségével.
- A haza, szülőhely múltjának és jelenének megismerésén, a nemzeti hagyományok ápolásán, megbecsülésén keresztül a hazaszeretet érzésének fejlesztése.
- Egyértelmű elvárások, követelmények megfogalmazása, az egyéni képességeket figyelembevevő, de kellő erőfeszítésre ösztönző feladatok adásával következetes ellenőrzés, útmutatás, fejlesztő értékelés alkalmazásával.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával a személyiség komplex fejlesztése.
- Pedagógiai szakszolgálatunk munkatársaival, szükség esetén azonnali konzultáció a pedagógussal és a szülővel.

9.3.7 Közösségfejlesztés

Célja: A közösség is segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak jövőjük tudatos építéséhez.

9.3.7.1 A közösségi nevelés területei:

- a család
- az iskola
- az iskolán kívüli közösségek.

9.3.7.2 Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés:

Értékteremtő, iskolai közösségek:

- osztályközösség
- csoportközösség
- DÖK
- szabadidős közösség

- tanítási órák, tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások

9.3.8 Feladataink:

- Hagyományok ápolása, újak teremtésének szorgalmazása,
- sportversenyeken csapatok alakítása,
- a DÖK működésének segítése.

A közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása intézményünk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Az alkalmazott eljárások – projektek, témahetek, újszerű tanulószervezési eljárások, az együttműködésre épülő feladatmegoldások: csoportmunka, kooperatív technikák, dramatizálás stb. – alkalmazásával kívánjuk támogatni a közösségfejlesztő, közösségépítő tevékenységünket.

IKT alkalmazások szorgalmazásával tesszük lehetővé a közösségi eredmények, események, feladatok elérését: iskolai honlap, osztály-honlap.

9.3.9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységeink

9.3.9.1 Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő:

- szakkörök, középiskolai előkészítők, ECDL felkészítők,
- nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások (német, angol),
- szaktárgyi és kulturális versenyek,
- egyénre szabott órai differenciált tanulószervezés,
- csoportbontás,
- újszerű tanulószervezési technikák, pedagógiai módszerek alkalmazása,
- pármunka, csoportmunka alkalmazása
- kulcskompetenciák fejlesztése, témahetek, projektek szervezése,
- különböző digitális technológiákkal támogatott módszerek: IKT eszközök és CD-ROM-ok alkalmazásával egyéni feladatadás és interaktív feladatok differenciált alkalmazása,
- könyvtár, múzeum, művelődési központ programjainak látogatása.

9.3.9.2 A sportmozgás területén:

- szakkörök, tömegsport
- DSE kereteiben működő edzések
- versenyek előtti alkalmi felkészítések
- térségi, városi, megyei, területi, országos versenyekre való felkészítés és részvétel (egyéni és csoportos formában)
- sportklubokban, egyesületekben való részvételre ösztönzés.

9.3.9.3 Művészetek területén:

- versenyeken, bemutatókon, rendezvényeken való részvétel
- szakkörökben való közreműködés,
- iskolai énekkarok működtetése,
- kézműves foglalkozások szervezése,
- egyesületekben való részvételre ösztönzés,
- a kiemelkedően tehetséges tanulók külön csoportban történő foglalkoztatása

9.3.10 A beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységeink

- kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal, nevelési tanácsadóval, a tanulási képességet vizsgáló és rehabilitációs szakértői bizottsággal, a gyermekjóléti szolgálattal és a szülőkkel.
- egyéni fejlesztő foglalkozások szervezése,
- *a szociális hátrányok enyhítése,*
- az első évfolyamosok és magasabb évfolyamra érkező tanulók kiemelt figyelemmel kísérése,
- a különböző fejlődési tempójú és eltérő fejlettségű gyerekek számára az egyéni képességeiknek megfelelő tanulásszervezés,
- a beilleszkedési nehézségek korai felismerése érdekében a gyermek-pedagógus közti személyes kapcsolat elmélyítése,

9.3.10.1 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységeink

Az iskolakezdéstől a befejezésig gondot fordítunk **a tanulási kudarcnak kitett, a különleges helyzetben levő, illetve a sajátos nevelési igényű** tanulóink felzárkóztatására, egyéni fejlesztésére.

- diagnosztizálás, a tünetek megfigyelése, elemzése, a lemaradások területeinek felderítése
- a pedagógusok és a gyermekek közötti személyes kapcsolat erősítése,
- a pozitív tulajdonságok erősítése dicsérettel, ösztönzéssel,
- fejlesztő programok alkalmazása,
- speciális szakember segítségének biztosítása.

9.3.10.2 Egyéni fejlesztés

Egyéni fejlesztő foglalkozásban részesítjük a tanulási képességet vizsgáló és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a rászoruló gyerekeket személyre szabott anyaggal és módszerekkel. A speciális tagozatról visszahelyezett tanuló számára a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatási programja alapján egyéni fejlesztési terv készül a tanulási képesség hiánya, a magatartásbeli zavarok, rosszul motiváltság csökkentésére koncentrálva.

Tanórán a tanuló órai munkáját közvetlenül segítve duál tanítást, szükség esetén egyéni vagy kiscsoportos korrepetálást szervezünk.

9.3.10.3 A felzárkóztatást segítő egyéb megoldásaink

Szeptemberben **bemeneti méréssel** kezdődik a gondozás, mely meghatározza a fejlesztés irányát, módját.

Az első évfolyam első félévében a mérési (DIFER) **eredményekre alapozott, szükség esetén egyénre tervezett képességfejlesztés történik.**

A **legproblémásabb esetekben** (osztálytanító, fejlesztő pedagógus, külső tanácsadó, intézményvezető) megoldásra tesz javaslatot a gyermeket tanító és a szülő számára.

A szükséges **tantárgyi felzárkóztatást, korrekciót korrepetálásokon** végezzük. A napközis nevelők is végeznek délutáni tanórákon hiánypótlást, egyéni gyakoroltatást.

9.3.10.4 Integrációs felkészítés

A tanulási képességet vizsgáló bizottság által kiadott szakvélemény alapján, illetve szakemberek által történik a speciális fejlesztés. Esetenként szükséges „mentor” felkérése: pl. konduktor, terapeuta, pszichológus.

A segítő szakemberek megkeresése a szülő beleegyezésével, vagy kérésére történik.

A szülővel rendszeres a kapcsolattartás, időközönként családlátogatás, ha lehetséges, a családtagok bevonása a fejlesztő munkába.

A gyermekorvossal, védőnővel, gyógypedagógusokkal folyamatos a kapcsolattartás, konzultáció.

Abban az esetben, ha súlyos testi, érzékszervi, értelmi fogyatékos a gyermek, és a szülő vállalja a személyes felügyeletet gyermekére, akkor a délelőtti órákat a csoportban, osztályban tölti. A szakvélemény alapján az eltérő (speciális) tanterv, visszahelyezett tanuló esetén a hátrányos helyzetű felzárkóztató program szerinti nevelésben-oktatásban részesítendő gyermekek számára az előírt tanterv, fejlesztési terv alapján foglalkoznak a szakszolgálat szakmai segítségnyújtásával az érintett pedagógusok.

9.3.10.5 *A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink*

- a gyerekek egészséges fejlődését biztosító elfogadó, motiváló, szeretetteljes nevelési légkör létrehozása,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- kudarcok és lemaradások csökkentése érdekében egyéni fejlesztés,
- gyógypedagógiai, logopédiai, gyógy-testnevelési ellátás,
- a beiskolázás körültekintő megszervezése, irányítása, egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknak,
- tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatás,
- a tanulók szabadidejének szervezése: kirándulások, természetjárás,
- művészeti oktatásban való részvétel lehetősége,
- kapcsolat a nevelési tanácsadóval, családsegítő szolgálattal, polgármesteri hivatallal,
- táboroztatásához nyújtott támogatás,
- együttműködés a kulturális intézményekkel,
- családi életre nevelés, egészséges életmódra nevelés,
- a jutalmazás, büntetés, értékelés egységes rendszere,
- rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése,
- a gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése, a rendszeres ellátás biztosítása

9.3.11 **Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk**

Elsődleges feladatok:

- a prevenció,
- problémafeltárás,
- a testi-lelki fejlődést veszélyeztető körülmények kiszűrése, megszüntetése, ill. megelőzése

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelősök feladatai közé tartozik:

- koordinálják, segítik osztályfőnökök, *nevelők gyermek és ifjúságvédelmi feladatainak ellátását,*
- képviselik a gyermekek érdekeit,
- részt vesznek fegyelmi tárgyalásokon,
- nyomon követik az igazolatlan hiányzásokat, megteszik a szükséges intézkedéseket,
- egészségfejlesztéssel kapcsolatos programokat szerveznek,
- kapcsolatot tartanak fenn a diákönkormányzattal,
- szociális szempontok figyelembe vételével szétosztják az érkező adományokat,
- tájékoztatják a gyerekeket és szülőket arról, hogy milyen időpontban és problémával fordulhatnak hozzá,
- igény szerinti rendszerességgel fogadóórát tartanak,

- tájékoztatják a gyerekeket, szülőket arról is, milyen szakemberekhez, gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményekhez fordulhatnak problémáik megoldása érdekében,
- jelzés alapján a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismerik a gyermek családi környezetét,
- esetjelző-problémajelző lapokon nyilvántartják a veszélyeztetett gyermekeket, jeleznek a családsegítő szolgálatnak,
- felkérésre *környezettanulmányt, jellemzést, a tanulók iskolai költségeiről elszámolást* készítenek az ügyészségnek, bíróságnak,
- adatvédelmi, adatszolgáltatási, titoktartási, dokumentációs kötelezettségük van.
- Együttműködnek a családsegítő szolgálattal, segítik munkájukat, részt vesznek esetmegbeszéléseiken,
- nyomon követik a szociálisan hátrányos helyzetben levő HH, HHH gyermekekről érkező határozatokat, *és az ezzel kapcsolatos változásokat.*
- nevelési értekezleteken igény szerint előadást tartanak,
- a gyerekek anyagi veszélyeztetettsége esetén: gyermekvédelmi, beiskolázási, tankönyvvásárlási támogatás megállapítását kezdeményeznek,
- elkészítik *tagintézményük gyermekvédelmi munkatervét, a gyermekvédelmi munkájukról az éves beszámolót,*
- részt vesznek gyermekvédelmi továbbképzéseken, szakmaközi, települési, felkérésre kistérségi tanácskozásokon.

9.3.12 A gyermek, szülő, pedagógus együttműködési formái, továbbfejlesztés lehetőségei

Intézményünk működésében részt vesznek mindazok a csoportok, gyermekek, pedagógusok, szülők, illetve ezek demokratikusan választott képviselői, akik valamilyen szerep vagy funkció révén az intézménnyel szoros kapcsolatban vannak, és akiket ezért a szabályozás közvetlenül érint. A **pozitívumokat, eredményeket** (egyéni, csoportos, közösségi, feladat-ellátási helyi szintű, intézményi) példaként kezeljük, melyekről rendszeresen híreket adunk az intézmény honlapján.

A **problémákat** a keletkezés helyén, az érintettek közreműködésével oldjuk meg. Az előforduló hibák okait feltárjuk, majd megtesszük a megfelelő lépéseket az ismételt előfordulások elkerülése érdekében.

Kiemelt fontosságú a diákönkormányzatot támogató pedagógus munka. Az osztályfőnökök felkészítik a tanulókat a fórumokon való eredményes munkára, illetve irányítják őket a feladatok megvalósításában.

9.3.13 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörét illetik.

A **tanulók döntési joga** a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik.

A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – **kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor.**

Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. (A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.)

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy **a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően** – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

9.3.14 A tanulók tájékoztatásának fórumai, az együttműködés formái

- **Diákközgyűlés:** évente egyszer, igazgatói tájékoztatás.
- **Diákönkormányzat ülései.**
- **Iskolaszintű havi értékelés** – az eltelt időszak eredményeinek hirdetése, problémák megbeszélése, tájékoztatás a programokról, eseményekről.
- **Osztályfőnöki óra:** osztályfőnök folyamatosan.
- Tájékoztatás a gyermek fejlődéséről **egyéni haladásáról:** szóban és írásban a szak-
tanárok

9.3.15 Diákönkormányzat

- A tanulói létszám 50 %-át érintő kérdésekben, valamint az iskola kisebb tanulócsoportját (pl. osztály, vagy min. 30 fő) érintő, de a többi tanulócsoport számára példaértékű kérdésekben, intézkedésekben kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.
- Az iskola vezetősége az előbbiektől eltérő esetekben is kérheti a diákönkormányzat véleményét.
- A tanulók nagyobb közösségét közvetlenül érintő döntések meghozatala előtt az iskolavezetés kikéri a diákönkormányzat véleményét, javaslatát
- A tanulói közösségek álláspontjukat a fennálló jogszabályi rendelkezések szerint alakítják ki, melyhez az iskola minden szükséges feltételt biztosít.
- A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint a tájékoztatási rendszer (iskolaújság, iskolarádió stb.) szerkesztősége tanulói vezetőjének (felelős szerkesztőjének), munkatársainak megbízásáról.

9.3.16 Kapcsolattartás a szülőkkel, az iskola partnereivel

A szülői szervezet képviselője részt vehet a gyermekek nagyobb csoportját érintő nevelőtestületi üléseken, ilyen ügyekben tájékoztatást kérhet az intézményvezetésétől.

Az együttműködés színterei:

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Nyílt nap
- Írásbeli tájékoztató
- Személyes megbeszélés
- Családlátogatás
- Elektronikus napló
- Programok, rendezvények

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei:

- Az osztályfőnökök a szülőkkel való találkozások alkalmával **építenek a szülők képviselőinek tapasztalataira, véleményére, szervezési rutinjára.**
- A szülőket segítjük abban, hogy gyermekük életkorának emelkedésével, fejlődésével összhangban **megfogalmazzák** követelményeiket, elvárásaikat, igényeiket, a gyerekek fejlődése érdekében

- Az alapidokumentumok módosításának tartalmáról, innováció, új nevelési-oktatási elemek bevezetéséről azok megkezdése előtt a szülőket tájékoztatni kell az őket érintő részletekről. Az új oktatás és tanulás-szervezési eljárások (pl.: projekt, témahét, tantárgyi integráció stb.) tartalmi elemeit a szülőkkel ismertetni kell.

9.3.17 A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat

Alapelvek

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki **különbözeti vizsgára** jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával **osztályozó-, vagy javító** vizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különözeti vizsga letételét írja elő.

A vizsgák háromtagú bizottság előtt tehetők.

A vizsgáztatás módja helyi döntés szerint lehet írásbeli-, szóbeli vizsga, vagy mindkettő. Ha a javító vagy osztályozó vizsgán valamely tantárgyból elégtelen az eredménye, az **évfolyamot ismételni köteles.**

9.3.17.1 Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból **elégtelen osztályzatot kap,** a következő tanévet megelőző augusztus hónapban **javító vizsgát** tehet.

9.3.17.2 Osztályozó vizsga

A magasabb évfolyamra lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozó vizsgát** kell tennie akkor, ha:

- egyéni tanrendű volt,
- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan hiányzása együttesen meghaladja a törvény által megadott keretet,

A fent említett esetekben a tanuló minden tantárgyból köteles osztályozó vizsgát tenni.

- engedélyezett, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- **tanév közben más iskolából érkezik, és ott az adott tantárgyat nem teljesíti – mindezek miatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető.**
- amennyiben a tanuló egy tantárgy éves óraszámának 30%-án nem vesz részt

Ezen esetekben csak az adott tantárgy/akból köteles osztályozó vizsgát tenni.

Az osztályozó vizsgák követelményei megegyeznek a helyi tantervekben a magasabb évfolyamba lépés követelményeivel.

9.3.18 A tanulói felvételi, átvételi kérelmek teljesítésére vonatkozó helyi szabályok

9.3.18.1 Tanulóink felvételének és mentesítésének eljárása

Tanulóink felvételének és mentesítésének eljárását az SZMSZ-ünkben rögzítettük.

E dokumentum tartalmazza a mulasztás, hiányzás, távolmaradás igazolásával kapcsolatos szabályozásunkat is.

9.3.18.2 Gyermek felvétele

Az intézmény saját hatáskörben állapítja meg a felvehető tanulók létszámát a fenntartóval történt egyeztetést követően.

9.3.18.3 A hátrányos tanulók

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

9.3.18.4 A nemzeti kisebbség

A nemzetiséghez tartozó jelentkezőt azonos feltételek esetében előnyben kell részesíteni, a nemzetiségi nevelés-oktatást is folytató iskolába vagy osztályba fel vagy át kell venni.

9.3.18.5 További felvételi, átvételi kérelmek feltételei:

Más iskolában tanuló diákok átvételéről való döntés az intézményvezető jogköre, döntése előtt kikéri az igazgatók véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

9.3.18.6 Az átvételkor különbözőzeti vizsga letétele

akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. A különbözőzeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül teheti le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani számára.

9.4 Az első évfolyamon indítható osztályok meghatározása:

Az első évfolyamon indítható osztályok számát és létszámát a fenntartó határozza meg.

9.5 Helyi tantervek, óratervek

A tagintézményi specialitásoknak megfelelően tartalmazzák az óratervek az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakat, azok óraszámait.

9.5.1 A 2020. évi NAT szerinti órahálók - 2020. szeptembertől indulóan 1. és 5. évfolyamtól felmenő rendszerben.

1-4. évfolyam

Nyelvoktató német nemzetiségi és két tanítási nyelvű német nemzetiségi nyelvet tanuló osztályok óraterve

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Matematika	4	4	4	4
Környezetismeret			1	1
Hittan	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Német népismeret *	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv - angol				2
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Német nemzetiségi nyelv és irodalom (szabadon tervezhető órakeret - 2)	2	2	2	2
Maximális óraszám	24	24	24	25
Német nemzetiségi nyelv és irodalom (nemz. isk. nev-okt. többlet tanórai fogl.)	3	3	3	3
Összes óraszám	27	27	27	28
Áhítat/hittan (egyházi fenntartás -összes óra feletti)	1	1	1	1

5-8. évfolyam

Nyelvoktató német nemzetiségi és két tanítási nyelvű német nemzetiségi nyelvet tanuló osztályok óraterve

Tantárgy/évfolyam	5.	6	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	1	1	1	1
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Természettudomány	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene*	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés*	1	1		
Német népismeret	1		1	
Első élő idegen nyelv – angol	3	3	3	3
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
Állampolgári ismeretek				1
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Német nemzetiségi nyelv és irodalom (szabadon tervezhető órakeret)	1	1	1	1
Német népismeret ** (szabadon tervezhető órakeret)		1		1
Hon- és népismeret (szabadon tervezhető órakeret)			1	
Maximális óraszám	28	28	30	30
Német nemzetiségi nyelv és irodalom (nemz. isk. nev-okt. többlet tanórai fogl.)	3	3	3	3
Összes óraszám	31	31	33	33
Hittan (egyházi fenntartás – összes óra feletti)	1	1	1	1
Áhítat/hittan (egyházi fenntartás – összes óra feletti)	1	1	1	1

Angol nyelvet tanuló osztályok óraterve 1-4. évfolyam

Tantárgy/évfolyam	1.	2	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Első élő idegen nyelv – angol				2
Matematika	4	4	4	4
Hittan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Angol (szabadon tervezhető óra)	2	2	2	2
Maximális óraszám	24	24	24	25
Összes óraszám	24	24	24	25
Hittan/áhitat (egyházi fenntartás – összes óra feletti)	1	1	1	1

Angol nyelvet emelt szinten tanuló osztályok óraterve 5-8. évfolyam

Tantárgy/évfolyam	5.	6	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Első élő idegen nyelv - angol	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Hittan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Állampolgári ismeretek				1
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Hon- és népismeret (szabadon tervezhető)			1	
Dráma és színház (szabadon tervezhető)		1		
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek (szabadon tervezhető órakeret)				1
Maximális óraszám	27	27	29	29
Angol emelt szint	2	2	2	2
Összes óraszám	29	29	31	31
Áhítat/hittan (egyházi fenntartás –összes óra feletti)	1	1	1	1

9.5.2 Óraszámok az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára**Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon**

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Erkölcstan	1	1	1	1

Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2	2	4	4
Földrajz	-	1	1	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

9.5.3 Boldogságóra program

Iskolánkban alkalmazzuk a Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programját, amely a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épített élménypedagógiai módszertan.

A program mind a tanárok, mind a gyermekek lelki jóllétével foglalkozik, sőt a szülők bevonására is lehetőséget nyújt. Jó kiegészítője iskolai munkának, hiszen segítségével lehetőség nyílik arra, hogy a hagyományos tudásmegosztást és az életben szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk. Pedagógusainkat támogatjuk a Boldogság órás képzés elvégzésében.

Alapelvek, célok és feladatok:

A boldogságórákkal nem az a célunk, hogy problémamentes életmodellt állítsunk a gyerekek elé, hanem hogy vezérfonalat adjunk az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint hogy lehetőséget adjunk a testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására.

Arra törekszünk, hogy a boldogságórák kibontakoztassák az életszeretetet, hogy a gyermekeink a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat és boldogságra képes emberré válhassanak.

A program a tanév minden hónapjában olyan témát jár körül, mely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, és a folyamatos önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciáikat fejleszti.

Témakörök, melyek regisztrált felhasználóként az alapítvány honlapján is elérhetők:

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. A hála gyakorlása
2. Az optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. A megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Taneszközök:

Két korcsoporthoz igazítva biztosítjuk a taneszközöket:

Boldogságóra kézikönyv 6-10 éveseknek

Boldogságóra munkafüzet 6-10 éveseknek

További rendelkezésre álló módszertani segédeszközök:

Pozitivitv, a pozitív gondolkodás társasjátéka

Pozitív gyerek vagyok, személyiségfejlesztő kártyajáték

Boldogító erősségek, személyiségfejlesztő kártyajáték

Bagdi Bella zenés CD-k

Óraszámok

Az 1-4. évfolyamokon a tanítók önként vállalt feladatként heti 1 tanítási órában valósítják meg a programot. Tanévkezdés előtt a tantárgyfelosztás készítésekor határozzuk meg, hogy mely óraszám terhére, milyen időkeretben. A tanulók óraszámai ezáltal nem növekednek.

Éves óraszámok				
	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Boldogságóra	32	32	32	32

9.5.4 Sakkpalota program

Az 1-2-3-4. évfolyamon alkalmazzuk Polgár Judit Sakkpalota képességfejlesztő programját, amely a kerettanterv által meghatározott témaköröket integráltan tanítja. Az előírásoknak megfelelően a cselekvő tapasztalatszerzés áll a módszertan középpontjában. A sakkozás, alapvető kognitív lelki folyamatokat és funkciókat működtetve, játékon keresztül az értelmi képességek, mindenekelőtt a megértést és a problémamegoldást biztosító gondolkodás fejlődésére.

Alapelvek, célok és feladatok:

A sakk, az egyik leghatékonyabb képességfejlesztő eszköz, amelynek segítségével a gyerekeket az óvodáskor végén, iskolás kor elején be lehet vezetni a tudatos ismeretsajátítás világába. A sakkozás, alapvető kognitív lelki folyamatokat és funkciókat működtetve, játékon keresztül az értelmi képességek, mindenekelőtt a megértést és a problémamegoldást biztosító gondolkodás fejlődésére. A sakkjáték tanulásának-gyakorlásának kedvező hatása a gyermekek egész intellektuális fejlődésére tudományosan is kimutatott. A sakk haszna a közoktatásban elsősorban abban rejlik, hogy előmozdítja a különböző műveltségi területek elsajátítását, képessé tesz az elavult információk elvetésére, és az új információk beépítésére, vagyis egészében a jövőre készít elő. Sakkozás közben a gyerekek egy sor már tárolt információt mozgósítanak és kombinálnak össze, miközben idegrendszerükben a sejtek közti kapcsolatok száma sokszorozódik. Ezeket a kapcsolatokat fogják felhasználni mindenfajta tanulása során. A sakk a maga vizuális szimbólumrendszerével az egész tanulási folyamat kialakulására

komoly kihatással van. A sakk, mint oktatási eszköz projekt bevezetésének elsődleges célja a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás, a kritikai gondolkodás fejlesztése intézményi keretek között, heti rendszerességgel, tanítási idő keretében.

További célok:

- a sakk táblajáték alapismeretek nyújtása,
- a logikus, kritikai gondolkodás képességének kialakítása,
- önálló döntéshozás kialakítása,
- összefüggések, globális folyamatok felismerése,
- önálló tapasztalatgyűjtés, adatfeldolgozás gyakorlatának kialakítása,
- gyakorlatias szemlélet kialakítása,
- kreativitás növelése,
- viselkedés zavaros tanulók megsegítése az oktatásba való beilleszkedésben
- memóriafejlesztés.

A sakkpalota program a tanuló személyiségét komplexen fejleszti. A foglalkozások során a gyermeknek bővül:

- emlékezete,
- szókinccse,
- megkülönbözteti a bábukat és nevet rendel melléjük,
- megismeri tulajdonságaikat: melyik hogyan léphet, hogyan üthet, - megtanul, síkban tájékozódni
- megismeri a mátrixot: a sor és oszlop fogalmát,
- egyeztetni a bábuk helyét és értékét,
- a táblán történő tájékozódáshoz számokat és betűket rendel egymáshoz,
- elsajátítja a játékszabály rendszerét.

A kompetenciafejlesztést az alsó tagozaton a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal valósítja meg. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Óraszámok

Az alsó tagozaton 1-4. évfolyamokon heti 1 tanítási órában valósítjuk meg a programot. Tanévkezdés előtt a tantárgyfelosztás készítésekor határozzuk meg, hogy mely óraszám terhére, milyen időkeretben. A tanulók óraszámai ezáltal nem növekednek.

Éves óraszámok				
	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Sakkpalota program	32	32	32	32

A tanulók értékelése

Az értékelés során szöveges értékelést alkalmazunk, mivel a kompetenciafejlesztés során elsősorban nem csupán az ismeretek hiányát vagy meglétét vizsgáljuk, hanem a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, előrehaladását.

A tanuló értékelésének szempontjai:

- fogalmak ismeretére
- készségek
- attitűdök.

A tanulási folyamaton belül a tanulók értékelésével az egyén fejlettségét, aktuális tudását viszonyítjuk a saját képesség szerint elérhető legmagasabb szinthez, valamint a fejlesztés,

tanulás során várható eredményhez. A tantervben az egyes évfolyamok végén a fejlődés várható eredményeinek meghatározását irányelveknek kell tekinteni.

Az év végi értékelés egyrészt a szummatív mérési eredményekre, másrészt a tanító folyamatos megfigyelései során szerzett összképre épül. A fejlesztendő attitűd az kompetenciafejlesztésen belül a tanuló önmagához és az őt körülvevő világhoz való, különösen a társakhoz való viszonyt jelenti. Akkor sikeres a fejlesztés, ha a tanuló szubjektív értékelése önmagával és társas (formális és informális) kapcsolataival szemben átfedésben van a külső szemlélők értékelésével.

A megfelelt szint többnyire az elsajátított ismertek alkalmazását jelenti, amikor a tanulók segítséggel képesek az ismerteket az adott helyzetben történő alkalmazására.

A kiválóan megfelelt szint azokat a megalapozott átlagismerteket feltételezi, amelyek birtokában a tanuló önállóan képes azokat adott helyzetben, problémamegoldás során alkalmazni.

Tankönyvcsalád:

Polgár Judit: Sakkpalota Tankönyv 1
Polgár Judit: Sakkpalota Munkafüzet 1
Polgár Judit: Sakkpalota Tankönyv 2
Polgár Judit: Sakkpalota Munkafüzet 2
Polgár Judit: Sakkpalota Tankönyv 3
Polgár Judit: Sakkpalota Munkafüzet 3
Polgár Judit: Sakkpalota Tankönyv 4
Polgár Judit: Sakkpalota Munkafüzet 4

Taneszközök:

Minden osztály rendelkezésére állnak a következő sakkpalotás taneszközök:

- Nagy sakkbábuk
- Nagy sakktábla
- Mágneses sakktábla
- Babzsákok
- Tanulópáronként egy sakk-készlet

9.5.5 LEGO-matek program

Az 1. és 2. évfolyamon a matematika tantárgy tanítása során LEGO® eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszereket alkalmazunk.

Alapelvek, célok és feladatok:

A LEGO® eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszerek a matematika oktatásában program során azt a szemléletet helyezzük a középpontba, hogy az általános iskola alsó tagozatában a gyerekek elsődleges ismeretsajátító eszköze a játékos tanulás, amely az élményszerű feladatmegoldások révén képes a motiváció hosszú távú fenntartására, valamint kreatív problémamegoldás képességének fejlesztésére, oly módon, hogy a matematikai kompetencia áll a középpontban.

E célok megvalósításában nagy lehetőségeket kínál a LEGO® Education matematika készlete, amellyel a fizikai környezetben történő feladatmegoldás során fejlesztjük a tanulók matematikai és problémamegoldó gondolkodását, a logikus következtetés és az elvonatkoztatás képességét, amely az alapja a korszerű matematikai kompetenciának.

Ezen túlmenően kiemelt figyelmet szenteltünk annak, hogy már alsó tagozatban a digitális tanulási környezetben kellő jártasságot szerezzenek, amelyre jó lehetőséget biztosít a LEGO® MathBuilder, amely segítségével a fizikailag elkészített feladatmegoldásokat a virtuális térben fejleszthetnek tovább, akár a pedagógussal közösen, az IKT-eszközök aktív alkalmazásával.

A tanórákon a LEGO® ars poeticáját követjük, így azt valljuk, hogy hagyni kell a gyermeket a saját elképzelése szerint egy jó megoldás felépítésében, a saját útjának megtalálásában, és nyitottak vagyunk az egyedi megoldásokra.

További célok:

A módszer alkalmazásával kiválóan fejleszhető

- a diákok matematikai problémamegoldó képessége, beleértve probléma iránti érzékenységet, az érvelést, a kitartást, a precíziót, a modellezést és reprezentációt.
- a kompetencia alapú tanulás a matematika tantárgyában: gyakorlati tevékenységekkel a számolás, a 10-es alpműveletek, az algebrai gondolkodás, a mérés, az adatok, a geometria és a térbeli tudatosság területén.
- a digitális írástudás területe: integrálja a digitális eszközök használatát a MathBuilder interaktív tábla szoftver segítségével
- a diákok együttműködési készsége: erősíti a csapatmunkára való képességet
- a tanulók kommunikációs készsége: a megoldások többiek számára történő bemutatása során, továbbá fejlődik a matematikai témákhoz kapcsolódó szókincs.
- a kreativitás és a kritikus gondolkodási készségek: a tanulóknak többféle megoldás feltárására történő ösztönzése során, valamint az előnyben részesített megoldás kiválasztásán keresztül.

Pedagógiai-módszertani elemek:

A MoreToMath készlethez tartozó feladatsorok a matematika 1–2. évfolyamos kerettanterv nagy részét lefedik. Az LEGO® MoreToMath programcsomag egy matematikai problémamegoldó szemlélethez kapcsolódó eszközkészlet digitális támogatással. A LEGO® elemekkel való matematika sokkal több, mint összeadás és kivonás gyakoroltatásának eszköze, a LEGO® elemek a matematikai problémák széleskörű modellezésére biztosítanak tanulási lehetőséget. A tanulók a következőkre modellezhetnek megoldásokat:

- szöveges feladatok;
- számokhoz kapcsolódó műveletek;
- formák kialakítása és felosztása;
- adatok mérése és ábrázolása;
- helyi értékek fogalmának megértése;
- kompetencia megszerzése minden matematikai probléma megoldásához.

Infrastrukturális elemek:

Pedagógus számára (osztályonként/csoportonként):

- 1 db projektor és vetítővászon; vagy digitális tábla
- 1 db laptop, telepített MathBuilder szoftverre
- 1 db laminológép (A/4 méretű lap befogadására képes)

Tanulók számára:

- 2 tanulóként 1 db LEGO® Education által fejlesztett MoreToMath készlet
- 1 tanulóként 1 tablet
- 1 tabletenként 1 MathBuilder szoftver
- Internetelérés minden tablet számára.

Támogató szolgáltatások

A 253 oldalas tanári kézikönyv 48 leckére bontva tartalmaz óravázlatokat, részletes leírással a célokról, módszerről, időigényről, pedagógiai megközelítésről. A feladatlapok minden esetben különböző nehézségű feladatokat tartalmaznak, gondoskodva a kiváló képességű, gyors feladatmegoldó gyerekek figyelemfenntartásáról is. A tanítóknak lehetőségük van saját feladatlapok létrehozására is.

9.5.6 LEGO WeDo program

A 2.-3.-4. évfolyamon megvalósítunk LEGO® Education WeDo 2.0 projekteket, melyek erősítik a diákok természettudományos gyakorlatát, fejlesztik kreativitásukat.

Alapelvek, célok és feladatok:

A LEGO® WeDo robotok építésével az a célunk, hogy az alsó tagozatos diákok figyelmét felkeltsük a természettudományi tantárgyak iránt és motiváljuk őket ezek tanulásában. Mindezt motorikus LEGO modellek és egyszerű programozási feladatok segítségével tesszük.

A WeDo 2.0 támogatja a kézzelfogható – próbáld ki és figyelj meg típusú – tanulási megoldásokat, amelyek során a tanulók magabiztosságra tesznek szert a kérdésfelvetés, a válaszok keresése és az életszerű problémák megoldása terén. A diákok kérdéseik feltevése és a problémák megoldása közben tanulnak.

Alkalmazott Lego WeDo projektek:

- 1 négy részből álló, bevezető projekt, a WeDo 2.0 alapfunkcióinak elsajátítására
- 8 irányított projekt, a tantervi normákhoz igazodva, részletes projektleírással
- 8 nyitott projekt, a tantervi normákhoz igazodva, az önálló alkotás élményével

A 16 projekt mindegyike 2 részre tagolódik: a felfedezés fázisára, amelyben a diákok megismerik a feladatot; valamint az alkotás fázisára, amelyben a tanulók építenek és programoznak.

Az irányított projektek:

Az irányított projektekben részletesen bemutatásra kerül, hogy hogyan kell a projektet megvalósítani, ami megkönnyíti a tapasztalati úton történő tanulást. A projektek során a tanulók önbizalma erősödik, és olyan ismereteket szereznek, amelyek megalapozzák a későbbi sikereket.

Az irányított projektek követik a felfedezés és alkotás fázisainak rendjét, ezáltal biztosítva a tanulók egyenletes tanulási fejlődését.

A nyitott projektek:

A nyitott projektek nem tartalmaznak olyan részletes projektleírásokat, mint az irányított projektek, mindössze rövid áttekintést és alapvető támpontokat adnak. A nyitott projektek legfontosabb jellemzője, hogy a magunk ízlésére lehet formálni őket: olyan fontos feladatok megvalósítására adnak lehetőséget, amelyek ösztönzőleg hatnak a diákokra azokon a területeken, amelyeket hangsúlyozni szeretnénk.

A szoftverhez tartozó dizájn könyvtárban a tanulók 15 alapmodellhez találnak instrukciókat, valamint ötletadó fotókat is megtekinthetnek.

Infrastrukturális elemek:

2 tanulónként 1 db LEGO® WeDo 2.0 készlet

2 tanulónként 1 tablet

1 tabletenként 1 Lego WeDo szoftver

Internetelérés minden tablet számára.

Időkeret:

A 2-4. évfolyamon a program választhatóan vagy matematika órán, vagy technika órán, vagy környezetismeret órán, vagy szabadidőben valósítható meg. A tanulók óraszámai ezáltal nem növekednek.

9.6 A nemzeti kisebbség anyanyelvi, történelmi, földrajzi, kultúra- és népismereti tananyag

Részletesen megtalálható évfolyamonként a német nemzetiségi, valamint a két tannyelvű oktatás tantárgyi programjában.

Kiegészítő ismereteket kapnak a német nyelvet tanulók a **nemzetiségi hét** rendezvényein.

Mivel intézményünkben az e nyelvet – oktatási formát választók **heti 5 órában** - a német nemzetiségi nyelvoktató program alapján tanulják, számukra a magyar nyelv és kultúra elsajátítását a többi tantárgy biztosítja, külön programot készítenünk nem kell.

Kiegészítő ismereteket kapnak a német nyelvet tanulók a **nemzetiségi hét** rendezvényein, melyet tagintézményenként projekt munkával (<http://altalanos.pseg.hu>) prezentálnak a kidolgozott program alapján az érintett osztályok.

Iskolánkban 2010-től a 7-8. évfolyamos tanulók számára DSD- nyelvvizsgára felkészítés is folyik.

9.6.1 A nemzetiségi német nyelvoktatás céljai és feladatai

Célok

- Felébreszteni a tanulóknak a vágyat ahhoz, hogy a német nyelvet, mint elődeik nyelvét megtanulják, kultúrájukat megismerjék és megőrizzék,
- Fejldjék kisebbségi öntudatuk, Kapjanak megfelelő képet a Magyarországon élő német kisebbség és a németnyelvű országok népeinek életéről és kultúrájáról,
- A tanuló olyan szintű nyelvi tudást sajátítson el, amelyre a későbbiekben biztosan építhet, amely képessé teszi őt német nyelvű kommunikációra.
- Vonzó témákkal és önálló munkákkal ösztönözzük a tanulókat arra, hogy a tanulmányaikon kívül is foglalkozzanak a német nyelvvel és kultúrával,
- A tanuló nyelvi tevékenysége közben legyen igényes, fegyelmezett, körültekintő, írásbeli munkái pedig áttekinthetőek, tiszták, esztétikusak.
- Tudjon beszélgetőtársaira figyelni, hibáikat tapintatosan javítani.

Feladatok

- A nyelvértés és a beszéd fejlesztése szisztematikusan felépített mondatmintákkal és változatos feladatokkal.
- Képessé tenni a tanulókat ismert témákhoz kapcsolódó hallott vagy olvasott szöveg feldolgozására, megértésére.
- Megtanítani a tanulót szótár és lexikonok használatára.
- A nyelvtan alapvető fogalmainak és összefüggéseinek megtanítása a felsőbb évfolyamokon.
- A legfontosabb beszédfordulatok és írásbeli struktúrák megismertetése (például köszönés, üdvözlés, kívánság, feljegyzés, leírás, elbeszélés, magánlevél).
- Magyarországi német gyermekjátékok és dalok, mondókák, versek és prózai részletek megismertetése, a népi kultúra ápolása.
- Ismeretek átadása a magyarországi németek múltjáról és jelenéről.

A tanulók kommunikációs képességeinek fejlesztéséhez felhasználunk dalokat, mondókákat, verseket, szokásokat. A szituációkban szükséges nyelvi eszközöket gyakoroltatjuk, hogy ezzel egy adott beszédhelyzet nyelvi megoldhatóvá váljék.

A nyelvoktatás középpontjában a beszéd-készség fejlesztése áll.

Ebből adódóan:

- A nyelvtanítás mindig induktív módon történik. A szabályok a tanítási-tanulási folyamat végén és nem az elején állnak.
- Tanulóink idővel képessé válnak szövegek önálló befogadására. Megismerik a számukra leghatékonyabb olvasási és megértési módszereket, és alkalmassá válnak önálló ismeret-szerzésre.

A tanulóközpontú oktatás mindig változatos, érdekes feladatokat kínál, és ezzel növeli a tanulók tanulási szándékát. Ez az oktatás folyamatának tervezésében a következőket jelenti:

- játékok és dalok beépítése
- változatos munkaformák (önálló-, páros-, csoportos-, osztálymunka)
- Az együttműködés és közös munka szabályai ránk nézve éppúgy érvényesek, mint a tanulókra.

Az egyéni képességek belső differenciálást tesznek szükségessé, a gyorsabban haladók kiegészítő tananyagot kapnak.

9.6.2 A német nemzetiségi kultúra megismerésének lehetőségei

Városunkban és környékén nagy számban élnek német ajkú emberek, jelentős kulturális hagyományokkal.

A gyerekek elvéve nőnek már fel olyan családban, ahol anyanyelvi szinten beszélnek a német irodalmi, vagy tájnyelvet.

A nemzetiségi német nyelvtanulást választó tanulók közül sokan vannak olyanok is, akik a német nyelv tekintetében semmilyen családi örökséggel nem rendelkeznek.

Számolnunk kell e tényekkel, s ezek figyelembevételével igyekszünk a német nemzetiségi nyelv tanítását, a nemzetiség kultúrájának megismertetését tanulóink számára biztosítani.

A nemzetiségi oktatás céljai:

- a nemzetiség tudat fejlesztése
- a magyarországi németek életének, kultúrájának megismerése, megőrzése
- a német nyelvterületeken élő lakosság hagyományainak, életének megismerése
- a tanulók érdeklődésének felkeltése őseik nyelve iránt
- a német nyelv alapismereteinek megszerzése, amelyre a további ismeretek építhetők

A célok megvalósítása a következő területeken a felsorolt tevékenységekkel oldható meg:

Tanórai keretben a tantervünknek megfelelően a nemzetiség kultúrájának, hagyományainak megismertetésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Tanórán kívüli iskolai foglalkozások keretében

- *A jó képességű tanulókkal részt veszünk nemzetiségi, szavaló, kiejtési, levelező és nyelvi versenyeken.*
- *Az iskolai műsorokon a két tannyelvű és nemzetiségi nyelvet tanuló osztályaink különböző német nyelvű műsorszámokkal lépnek fel (tánc, ének, színdarab).*
- *Az alsó és felső tagozaton német néptánc oktatás folyik a Kränzlein német nemzetiségi táncsoportban.*
- Szorgalmazzuk a német nyelvű táborokat, a diáklevelezést.
- A németországi Bautzen megyében működő négy Schullandheim /Halbendorf, Sohland, Neukirch, Bautzen (Burk) és ezek működtetésével foglalkozó utazási irodával (Kinderreisebüro der Schullandheime e.V.) 1995 óta van partnerkapcsolatunk. Mi Fonyód-Alsóbélatelepen fogadjuk a német gyerekeket.
- A német nemzetiségi két tannyelvű oktatás eredményességét segítik a németországi cserkapcsolatok: Wernau, Hocheim, Treuchtlingen városával.
- A németországi nyelvgyakorlaton az 5-12. évfolyam kéttannyelvű és német nemzetiségi nyelvet tanuló diákjai, míg a Bélatelepen a 4-12. évfolyam tanulói vehetnek részt.

Városi szintű tevékenységek

- A Márton-napi búcsún diákjaink, szüleik és kollegáink is részt vesznek. A látványos lampionos felvonulást műsor követi. Németeseinkhez angol nyelvet tanuló gyerekek is csatlakoznak.
- A német kisebbségi önkormányzat által szervezett városi farsangon rendszeresen részt veszünk, műsort adunk, gyerekeink számára nevelői kíséretet biztosítunk.

- *Fontosnak tartjuk (kölcsönös megkeresés után) a város német nemzetiségi csoportjaival, egyesületeivel és a város társintézményeivel (Elternhaus, német nemzetiségi énekegyüttes, tánc csoportok, múzeum, Városi Könyvtár) való kapcsolattartást.*

9.7 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvpiac és az évente kiadott tankönyvjegyzék miatt a kiválasztási szempontok betartása korlátozott, lehetőség szerint törekszünk az alábbi szempontok figyelembevételére:

- a taneszközök feleljenek meg a helyi tantervben foglaltaknak, hitelesen, tárgyilagosan dolgozzák fel a tananyagot,
- motiválják a tanulókat,
- lehetőleg a teljes képzési szakaszra szóljanak, egymásra épüljenek,
- szerkezetük legyen világos, érthető,
- adjanak lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre,
- nyújtsanak mintát az önálló feladatmegoldásra,
- előnyben részesítjük azokat, melyek több éven keresztül is használhatók,
- az alaptankönyvekhez tartozzon feladatlap vagy munkalap, lehetőség szerint e-tananyag a megerősítés, a gyakorlás, a tanulók önálló munkáltatása, a tudás ellenőrzése végett, a nevelők számára kézikönyvet kínáljon,
- a taneszközök tartalmukban, információikban, ábravilágukban igazodjanak a tanulók szükségleteihez, ne legyenek túl zsúfoltak, legyenek jól olvashatóak, jól áttekinthetőek,
- legyenek vonzók, figyelemfelhívók, szép kivitelezésűek és időtállóak,
- áruk legyen kedvező,
- 1-4. évfolyamon ne haladják meg a 3 kg-ot,
- az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak esetén arra törekszünk, hogy a költségek ne haladják meg az évente a költségvetési törvényben szereplő normatív hozzájárulás összegét,
- segítsék, támogassák a kompetencia alapú oktatás, nevelés eredményességét, jelenjenek meg bennük az új tanítási-tanulási formákhoz igazodó feladattípusok.

Új taneszközök használatát akkor vezetjük be, ha azok az oktatás minőségét lényegesen javítják.

Törekszünk a digitális taneszközök beszerzésére, azok minél több tantárgy során történő használatára, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokféleségére. Lehetőség szerint biztosítjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe.

A taneszköz-választást a **nevelőtestületek** tanévenként **egyeztetik. Célunk a szülői kiadások csökkentése, a tartós taneszközök használata.**

Az iskolaszék és az igazgatótanács véleményezi, korlátozhatja a taneszköz beszerzést.

Olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet a művelődési és köznevelési miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket tájékoztatja az iskola.

Az iskolai tankönyvhasználat fontos szempontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óratervezésében

- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- a tankönyv, mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó kollega elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális és elektronikus ismerethordozókat, készíteni, eredményesen alkalmazni.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

9.8 A pedagógiai folyamatok évfolyamonkénti lebontása

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

9.9 Testnevelés

9.9.1 A mindennapos testedzés programja intézményünkben

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük.

Azok a tanulók, akik igazolják, hogy részt vesznek tanórán kívül mozgásos tevékenységben, heti egy, maximum 2 órában felmenthetők a tanóraba épített testnevelés órán való részvétel alól.

A mindennapi mozgásos tevékenységek szervezésével, a tanulók mozgásszükségletének és igényének kielégítésével fontosnak tartjuk a szellemi túlterhelés ellensúlyozását.

Előtérbe kívánunk helyezni az élményt nyújtó sportági tevékenységeket is.

Alsós testnevelés órák órarendbe épített 45 perces órák. Előtérbe kerülnek a játékos mozgásanyagok, a sportjátékok, a kölyökatlétika beépül a tananyagba.

Úszás órák órarendbe épített tanórák 3-4.évfolyamon, ill. 4-8. tagozatos évfolyamon. A tehetségesebbeket a nevelők versenyekre készítik fel. **Társastánc** oktatás folyik az 5-8. évfolyamon.

9.9.2 Gyógytestnevelés

Szakorvosi vélemény alapján a szakszolgálat szakembereinek bevonásával gyógy- vagy könnyített testnevelésben részesül a tanuló. A gyógytestnevelés szervezéséért felelős az intézményvezetés.

A besorolt tanulók számára kötelező a gyógytestnevelési órákon a részvétel, hiányzásukat igazolni kell.

Jelenlétüket, érdemjegyüket a gyógytestnevelési naplóba és az iskola által használt naplóba kell rögzíteni.

9.9.3 Egyéb sportfoglalkozások

Az iskolai sportélet a testnevelés órákon kívül **tömegsporttal** és a **sportegyesületek** szervezésében végzett foglalkozásokkal, edzésekkel, táncoktatással egészül ki. Alapvető célja a **mindennapi testedzés**, az erőnlét, az ügyesség, az állóképesség fejlesztése, a harmonikus, összerendezett mozgás kialakítása. Kiemelkedő teljesítményű tanulóink versenyekre történő felkészítése is itt folyik.

Az iskola és a DSE megállapodása alapján szakosztályok működnek: Vörösmarty DSE.

9.9.4 Versenyek

Tehetséges tanulóinkat városi, megyei, országos versenyekre nevezünk, ahol évről évre kiemelkedő eredményeket érnek el. A szaktanárok délelőtti és délutáni sporttevékenységének, több éves gyakorlati tapasztalata tükröződik az eredményekben.

Az éves versenyeken való részvételt a fenntartó által jóváhagyott **versenynaptárban** rögzítjük.

9.10 Egészség és környezeti nevelés

9.10.1 Egészségnevelés tartalma

Az egészségre nevelés magában foglalja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének, a betegségek megelőzésének elősegítését, az egészséges állapot, a harmonikus életvitel értéként való tisztelődésének közvetítését, a veszélyeztető tényezők és veszélyhelyzetek kezelésének, a szenvedélybetegségek és a mentális kórképek elkerülésének megismerését, a családi életre, az emberi társadalomfenntartásához szükséges ésszerű cselekvésekre való felkészítést.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni megbeszélésekkel, segítségnyújtással:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése, elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségnevelési **céljaink**

- váljanak képessé az egészségvédő magatartás szokásrendszerének elsajátítására,
- tudatosuljon bennük, mit szabad és mit kell tenni szervezetük egészségének megőrzéséért, érzékeljék egészségük sérülékenységét, a felelőtlen emberi magatartás, a káros szokások következményeit,
- lássák meg környezetünk egészségkárosító tényezőit, a betegségmegelőzés lehetőségeit,
- tudatosuljon bennük a mindennapos testedzés fontossága,
- váljanak képessé a balesetek megelőzésére, az alsósok az életkornak megfelelő segítségnyújtásra, a felsősök alapfokú elsősegélynyújtásra,
- tudatosuljon bennük a felelős magatartás,
- legyenek képesek kulturált párkapcsolatokat létesíteni, rendelkezzenek alapvető szexuális ismeretekkel.

9.10.2 Egészségneveléssel kapcsolatos feladataink:

- biztosítani az egészségmegőrző környezetet,
- alkalmassá tenni a testi-lelki szociális lehetőségeik kiteljesítésére,
- fejleszteni önértékelésüket,
- az egészségesebb életmód érdekében a mindennapos mozgás, helyes táplálkozás igényé alakítása,
- az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások valamint az ezeket befolyásoló tényezők megismertetése,
- támpontokat adni az életmódbeli döntések meghozatalához, segítve az egészséget támogató magatartásformák kialakulását,
- segítséget nyújtani az együttműködési, konfliktuskezelési stratégiák elsajátításához,
- a családi életre nevelés szempontjából bővíteni az alapvető fontosságú szexuális ismereteket,
- az egészség megőrzéséhez, a betegségek megelőzéséhez, segítségnyújtáshoz, alapfokú elsősegély-nyújtáshoz szükséges ismeretek, szükséges ismeretek, képességek, jártasságok fejlesztése,
- a káros szenvedélyek visszautasításának - a „nemet mondás” elsajátíttatása,
- az önértékelés aktív fejlesztése,
- az iskola, az otthon, a pedagógusok és gyermekek közötti jó kapcsolatok fejlesztése,
- az iskolaorvosi, védőnői szolgálat, ÁNTSZ szerepének növelése az egészségneveléssel kapcsolatos támogatás és tanácsadás rendszerében.

9.10.3 Helyi egészségfejlesztési programunk

- **Az egészségnevelés színterei:**

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való kezelésére is nevel. Célunk, hogy fejlődjön a gyermekekben a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás, ismerjék meg a környezet – elsősorban

a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épiséget veszélyeztető tényezőit.

• **Egészségnevelés foglalkozásokon, tanórákon és szabadidős tevékenységekben**

Az egészségfejlesztés – a szociális, életviteli kompetenciák kialakítása és fejlesztése - kiemelten osztályfőnöki, testnevelés, biológia, technika életvitel, környezetismeret, természetismeret órán folyik, de áthatja a többi tantárgyat is. Az általános témákhoz kapcsolódóan megjelenik a mindennapi nevelési helyzetekben is. A **segítségnyújtással, alapfokú elsősegély-nyújtási** alapismeretekkel kapcsolatos ismeretek elsajátítása.

Az egészségnevelés témakörében tervezett projektek, témahetek nagymértékben támogatják az egészséges életmódra szoktatást, az egészséges életmód kialakításának, fenntartásának normaként való elfogadását.

• **Felkészülés a felnőtt lét szerepére**

A gyermekek hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetenciák fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos képességek erősítése.

9.10.4 Egészségnevelési módszereink:

- Szerep, szituációs, utánzó, drámajátékok
- Gyűjtőmunka az egészséggel, életmóddal, táplálkozással kapcsolatban
- Felvilágosító, ismeretterjesztő előadások
- Vetélkedők, versenyek
- Gyűjtemény, plakát, tablókészítés
- Bemutatók, kiállítások látogatása
- Egészség megőrzési kampányok, projektek, egészségnevelési témahét
- Mindennapos testedzés, levegőzés, séta
- Erdei iskola, kirándulások, túrák, táborok (önköltséges)
- Balesetvédelmi oktatás
- Elsősegély-nyújtó szakkörök (védőnők vezetésével)
- Jeles napok megünneplése

Egészségnap, egészséghét:

- Új tanulászervezési módszerek bevezetése, projektoktatás, témahét keretében.
- Egészséges életmódra nevelés kooperatív tanulási technikák alkalmazásával. - Az egészségre neveléseredményességét javító kompetencia alapú tanulászervezési módok alkalmazása tanórán és tanórán kívüli foglalkozások keretében.
- A szociális kompetencia fejlesztése, a tanulási együttműködés különböző formáinak alkalmazása.

9.10.5 Egészségügyi ellátások:

A gyerekek testi, lelki egészségének folyamatos figyelemmel kísérése, állapotfelmérése, védőoltásokkal való ellátása jól működik.

Intézményünkben iskolaorvos, védőnő, iskola-fogorvos, *iskolapszichológus* látják el feladatukat. *A családsegítő szolgálat, nevelési tanácsadó segítik munkánkat.*

Egészségügyi ellátások	
Külső szakmai szervezetek:	Gyakoriság:
<i>Iskolaorvos rendelése</i>	<i>Szükség szerint</i>
<i>Iskola fogorvos rendelése</i>	<i>Tanítási napokon</i>
<i>Védőnői fogadóóra</i>	<i>Hetente</i>
Iskolapszichológus	Hetente kétszer

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelés, technika, természetismeret).

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

9.11 A környezeti nevelés tartalma

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembevevő cselekvésre. A környezeti nevelés megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel, kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére, képessé tesz a környezet jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a problémák okainak megértésére, az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben, a környezet érdekekeit figyelembevevő cselekvésre.

9.11.1 Környezeti nevelési programunk Céljaink:

- alakuljon ki a gyerekekben a környezetük iránti felelősség, tanuljanak meg környezetbarát módon élni,
- ismereteik birtokában fedezzék fel a környezeti problémákat, értsék meg azok gazdasági, társadalmi okait,
- legyenek képesek együttműködni, dönteni, cselekedni, válaszokat keresni a problémák megoldása érdekében,
- értsék meg, hogy az ember – mint a természet része – csak úgy boldogulhat, hogy környezetével együttműködik, vele harmóniában él.
- legyenek képesek mindennapi életükben a konfliktusokat *felismerni, segítséget keresni, a megoldásban közreműködni.*
- ismerjék meg lakóhelyük *természeti környezetének* jellegzetességeit, *városunk, a környező települések* hagyományait, az itt élő nemzetiségek népszokásait, nevezetes szülötteit, gazdasági életét.

Feladataink:

- a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- a környezet megóvásához szükséges képességek és készségek gyakoroltatása, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- tanulóinkat életkoruknak megfelelő szinten megismertetni – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,

- lakóhelyünk környezetvédelmi feladatival kapcsolatosan.

Első és második évfolyamon:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyamon:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyamon:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyamon

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértése a tanulókkal a természet közeliség igényének, a pozitív jövőképek a kialakítása

9.11.2 Módszereink, eljárásaink

- Erdei iskola (önköltséges, pályázat, szponzorok): természetes környezetben közvetlen tapasztalatszerzés, a környezet megismerése új tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, projekt módszer, moduláris oktatás.
- ÖKO-hét, ÖKO-nap szervezése.
- Kidolgozott témahetek, projektek, moduláris oktatás programjainak megvalósítása, tanórán és tanórán kívüli foglalkozások keretében.
- Élményközpontú környezeti nevelés, kompetencia alapú módszerek alkalmazása.
- Szociális kompetenciák fejlesztésének összehangolása, a természetvédelem fontosságának tudatosítása.

9.12 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül a szakos ellátást biztosítása érdekében. A pedagógusok heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást teljesítenek.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy tagintézményeinkben az órateremben feltüntetett tantárgy.

A választható tantárgyak meghirdetésekor közölni kell azt is, hogy a tárgyat várhatóan mely pedagógus tanítja.

9.13 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok figyelembe vételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének lehetséges formái:
 - ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
 - tankönyvvásárlási támogatás,
 - az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
 - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása (egyesületek támogatásával),
 - kedvezményes ebéd biztosítása (jogszabályi előírások alapján, gyermekvédelmi támogatás esetén,
 - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.
- Az egyéni bánásmód érdekeinek érvényesítése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

9.14 Az iskolai beszámoltatások

9.14.1 Általános szabályok

A tanulói teljesítmény értékelésével az a célunk, hogy segítsük a tanuló és a szülő objektív tájékozódását, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a

tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Erre alapozott értékeléssel segítjük a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munkával figyelembe vesszük a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelésére diagnosztikus méréseket alkalmazunk. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével pedagógusaink útmutatást adnak a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelésével és visszajelzésével tesszük lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típussal (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönözzük a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célunk a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatói gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékeléssel a célunk annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Tanulóink beszámoltatása, az ismeretek számonkérése terén az **írásbeliség és szóbeliség** megfelelő arányának betartására és megfelelő gyakoriságára törekszünk.

A tantárgyi értékelések csak a tantervi **követelmények teljesítésére** vonatkozhatnak – a **tanuló magatartását nem vehetik figyelembe.**

9.14.2 Az ellenőrzés, a beszámoltatás, számonkérés, értékelés kritériumai:

- pedagógiailag legyen kifogástalan, a tanuló részéről is ismert,
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét is,
- módszertanilag változatos,
- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos,
- lehetőség szerint kollektív: vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is,
- természetes kísérője legyen a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör,
- adjon pontos visszajelzést a tanulónak, a szülőknél, az iskolának a tanuló ismereteiről, tudásáról, az esetleges hiányosságokról, - fejlessze a tanuló önértékelésének képességét.

9.14.3 A beszámoltatások, számonkérések formái

diagnosztizáló	Egy tanítási óra, tanulási egység, téma, témakör vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés.	A kiinduló állapot értékelése.
szóbeli	Önértékelés, társak munkájának értékelése, beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, csoportmunka esetén összefoglaló előadása, stb.	Témahét, projekt, moduláris oktatás értékelése: Gyűjtőmunka, előzetes feladatok, csoportmunkában részvétel, csoportfeladat elvégzésének segítése, a projekt produktumának minősége. IKT eszközök használata, digitális tananyag készítése.
írásbeli	feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, témaközi dolgozat, házi dolgozat, füzet, munkatankönyv, munkafüzet, IKT eszközökkel készített tanulói prezentációk, képgyűjtemények, felhívó plakátok, hírek, képek készítése, gyűjteménybe rendezése stb.	
gyakorlati	munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény, mérési gyakorlat stb.,	
IKT eszközök használatával	Tesztek, digitális tananyag készítése	

A pedagógus tervezi meg tanóráin az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

9.14.4 Az írásbeli beszámoltatás, számonkérés rendje

- A tanulás – tanítás folyamatában a **felméréseket** a tantárgy sajátosságainak megfelelő **rendszerességgel** végezzük.
- Tanulóink indokolt esetben – pl.: 2-3 órát is meghaladó hiányzás ugyanabból a tantárgyból javító dolgozatot írhatnak. Mindkét érdemjegy a naplóba, ellenőrzőbe kerül.
- A témazárókat, **felmérőket százalékosan** is kimutatjuk.
- Az írásbeli számonkéréseket rövid időn belül (max. 2 héten belül) kijavítjuk. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.
- Az egyes tantárgyakhoz készült **központi tudásszintmérő** feladatlapoknál az azokban **javasolt ponthatárokat alkalmazzuk**.
- A százalékhatárokról tanév elején a tanulókat és a szülőket is tájékoztatjuk.
- Házi dolgozat (5-8.évfolyam)
- Órai munka

Készség szintű tudás értékelésénél:

0-50%	51-65%	66-80%	81-95%	96-100%
elégtelen	elégséges	közepes	jó	jeles

Félévi, év végi, tanév közbeni nagyobb témakört felölelő felmérések esetén:

0-33%	34-50%	51-75%	76-90%	91-100%
felzárkóztatásra szorul	megfelelt		jól megfelelt	kiválóan megfelelt
elégtelen	elégséges	közepes	jó	jeles

Az eredmények **százalékos kimutatása és a szöveges minősítések** révén a szülők és tanulók pontosabb, hitelesebb képet kapnak az ismeretek elsajátításának szintjéről, annak változásáról.

9.14.5 Belső méréseink szabályozása

- Bemeneti mérés: 1. évfolyamon, DIFER méréssel minden tanuló egyéni képességének felmérése.
- Félévi mérések a 4. és a 6. évfolyamon a középfokú felvételi eljárás központi írásbeli feladatsorainak megfelelően.
- Témazáró dolgozatok.
- Év eleji, félévi és tanév végi felmérők.
- Országos kompetenciamérések átlag alatti teljesítése esetén, illetve az átlag feletti eredmény megtartása érdekében intézkedési tervet készítünk.

9.14.6 Az írásbeli beszámoltatás, számonkérés korlátai, szabályai

- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- A hiányok miatt (házi feladat el nem készítése, taneszköz otthon felejtése) tantárgyból elégtelen osztályzat nem adható.
- Ellenőrzőben, tájékoztató füzetben szövegesen közöljük a szülővel, s kérjük segítségét, odafigyelését.
- A rendszeresen előforduló hiányosságokat, pontatlanságokat a gyerekek szorgalom jegyében tükröztetjük.
- Szülői nyilatkozatnak megfelelően vezetjük, vezetettjük a tanulók ellenőrzőjét az elektronikus felület mellett a hagyományos papír alapon is.

9.15 Az iskolai magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ezt a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve megszerzett érdemjegyei alapján bírálják el. A továbbhaladáshoz az egyes tantárgyak tanterveiben évfolyamonként a pedagógiai szakaszokhoz rendelt **minimális követelményeket kell alapul venni.**
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.
- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.
- Az évfolyam megismétlése - kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát - nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.
- Ha a tanuló részére engedélyezett, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, a magasabb iskolai évfolyamra a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell döntenie.
- Az év végi osztályzatot a tanév során szerzett jegyek átlaga adja.

9.15.1 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Szöveges értékelés, minősítés:	Szöveges értékelés, minősítés:	5 fokozatú számskála az értékeléshez, minősítéshez
1. évfolyamon félévkor és év végén és 2. évfolyam első félév zárásakor tantárgyanként	hit- és erkölcsstan, erkölcsstan, 1-8. évfolyam népismeret 1-8 V: német népismeret 1-4	2. évfolyam második félévétől 8. évfolyam végéig a táblázat 2. oszlopában fel nem sorolt tantárgyakból, V: német népismeret 5-8
kiválóan teljesített = K	Kiválóan teljesített = K	jeles 5
jól teljesített = J	jól teljesített = J	jó 4
megfelelően teljesített=M	megfelelően teljesített=M	közepes 3
felzárkóztatásra szorul=F	gyengén teljesített = Gy	elégséges 2
	nem felelt meg =N	elégtelen 1

9.15.2 Az értékelés dokumentálása

Évfolyam	1. félév			2. félév		
	Tájékoztatóban folyamatosan	Naplóban folyamatosan	Zárás	Tájékoztatóban folyamatosan	Naplóban folyamatosan	Zárás
1.	Szöveges értékelés, ha van %-ok beírása	% és K, J, M, F rövidítések használata tantárgyanként	Szöveges tantárgyi értékelés a MOZAIK kiadó javaslata és adaptációja alapján. Biztosítjuk a mozanapló és a tájékoztató, valamint év végén a törzslap egyezőségét.	Szöveges értékelés, ha van %-ok beírása	% és K, J, M, F rövidítések használata tantárgyanként	Bizonyítvány: záradék szerint Napló: Minősítési kategóriák Tantárgyanként a következő minősítési kategóriákkal értékelünk: K, J,M, F
2.	Szöveges értékelés, ha van %-ok beírása, zárójelben az érdemjegy	% és K, J, M, F rövidítések használata tantárgyanként		Érdemjegy, kivétel erkölcsstan, hit- és erkölcsstan, népismeret tantárgyból.	Érdemjegy, kivétel erkölcsstan, hit- és erkölcsstan, népismeret tantárgyból	Naplóban osztályzatokkal. Bizonyítványban és törzskönyvben minősítési fokozatokkal.
3-8.	Értékelés érdemjeggyel.	Értékelés érdemjeggyel.	Zárás osztályzatokkal minden dokumentumban, kivétel erkölcsstan, hit- és erkölcsstan, népismeret tantárgyból	Értékelés érdemjeggyel, kivétel erkölcsstan, hit- és erkölcsstan, népismeret tantárgyból	Értékelés érdemjeggyel, kivétel erkölcsstan, hit- és erkölcsstan, népismeret tantárgyból	Naplóban osztályzatokkal. Bizonyítványban és törzskönyvben minősítési fokozatokkal.

Rövidítések magyarázata: Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul

- **A 1. évfolyamon, a 2. évfolyam első félévében** a délelőtti tanórákon és az iskolaotthonban is **az értékelés egyéb módjai** is alkalmazhatók: piros pont, csillag, jelek, szimbólumok.
- Az értékelés szempontjait a **tanulókkal és a szülőkkel a pedagógusoknak ismertetniük kell.**
- A tanuló eredményéről a szülőt a tájékoztató füzetben, ill. **ellenőrző könyvben** tájékoztatjuk. Az **osztályfőnököknek legalább kéthavonta ellenőrizniük kell** a szaktanárok, illetve a gyerekek által ellenőrzőbe írt bejegyzéseit, gondoskodniuk kell az esetleges hiányok pótlásáról. Fogadóórákon a tanulók tanulmányi eredményeivel kapcsolatos tapasztalatokat a szülőkkel megbeszéljük.
- Az elektronikus napló használatát a szülők számára hozzáférhetővé kell tenni.
- Az osztályzatok beírásánál egységesen, minden pedagógusnak a **súlyozott** jegyek beírását kell használni.
- Az **öt tizedet meghaladó átlag** esetén a jobb érdemjeggyel zárunk.
- 1. évfolyam (első félév, tanév vége), 2. évfolyam első félévében a következő minősítő kategóriákat alkalmazzuk:

**kiválóan teljesített,
jól teljesített,
megfelelően teljesített,
felzárkóztatásra szorul**

- A nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti a tanulók év végi osztályzatát, a pedagógus és az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a magasabb évfolyamba lépésről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érintett pedagógus, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.
- Tanév közben tantárgyi **dicséretet** a szaktanár a tanuló tanórai és tanórán kívüli – a tantárggyal kapcsolatos – teljesítményét figyelembe véve adhat.
- Félévkor és év végén a szöveges értékelés vagy a számjegy mellé dicséret (D) kerülhet. **Három dicséretes megjegyzéssel zárt tantárgy esetén a tanuló nevelőtestületi dicséretben** részesül, melyet a **bizonyítvány és a törzslap 'Jegyzet' rovatában** rögzítjük.
- **SNI szakvéleménnyel rendelkezőket, ha a javaslatban szerepel, az intézmény vezetője mentesíti a megjelölt tantárgy vagy tantárgyrész értékelése, minősítése alól.**

9.15.3 Értékelés a gyógytestnevelésben:

A tanulók az órai munkára kapnak érdemjegyet, mely a II./A kategóriába soroltaknál a normál testnevelés órákon kapott érdemjegyekkel együtt alkotják a bizonyítványba írandó osztályzatot. A II./B kategóriába soroltak csak a gyógytestnevelésen vesznek részt, ezért csak itt kapnak érdemjegyet, bizonyítványukba a testnevelés helyett gyógytestnevelés szerepel.

9.16 Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok

Elvei

- A **házi feladatok legfontosabb funkciója** a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

- **A házi feladatok újabb funkciója az új tanulásszervezési eljárások keretében:** projektek, témahét, moduláris oktatás esetében a gyűjtőmunka, előzetes információk előhívása, digitális anyagok gyűjtése, digitális kompetencia fejlesztése. A házi feladat lehet írásbeli, szóbeli információgyűjtés, és digitális információ gyűjtése. Terjedelme igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, képességeihez.
- Számítógépes programokkal készített tanulói produktumok készítése, prezentálása (nyomtatott, elektronikusan tárolt formában).

Korlátai

Az 1-8. évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak többlet feladatot.

9.17 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A tanórák hatékonysága érdekében csoportbontást alkalmazunk azokon a tevékenységi területeken, ahol a kisebb létszám biztosítja a hatékony nevelést-oktatást.

9.17.1 Csoportbontások szempontjai, elvei:

- közvetlen, gyakorlati tevékenységben megvalósuló egyéni segítségnyújtás,
- folyamatos egyéni korrekció és kontroll,
- speciális tantermeknél korlátozott számú férőhely (informatika, technika, háztartás-tan),
- a tanulók különböző képességszintje, továbbtanulás hatékony támogatása,
- amennyiben tanév közben a csoportbontás számításnál figyelembe vehető osztálylétszám 24 fő (virtuális létszám) alá csökken, a következő tanévtől a csoportbontás megszűnik.

9.17.2 A csoportbontások rendje:

- Nyelvoktatás esetében létszamarányosan – 16 fős osztálylétszám felett.
- A két tannyelvű osztályokban azon tantárgyak esetén is, melyeket német nyelven tanulnak az adott évfolyamokon a tanulók (ld. német kéttannyelvű, nemzetiségi oktatás óraterve) - 16 fős osztálylétszám felett.
- Technika/háztartás-tan esetében létszamarányosan, vagy nemek szerinti bontásban.
- Technika (informatikai tananyag) - logikai matematika esetében 1-3 évfolyamon a helyi tantervben rögzített óraszámokban (ld. óraterv) 24 fő felett.
- Informatika tantárgy esetén – a felszereltség, gépek számának függvényében (1 számítógéphez 1 tanuló kerüljön).
- 24 fő fölötti osztálylétszám (SNI-s tanulók figyelembevétele!) esetén magyar, matematika, német tantárgyakból, illetve minden nem készségtantárgy esetén, amennyiben az osztály összetétele azt indokoltá teszi: természetismeret, történelem, földrajz, biológia, kémia, fizika.

9.18 A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének követelményei, formái

Egységes elvek alapján bíráljuk el, összegezzük a fegyelmezetlenségeket és a jutalmazásokat, mely elveket az SZMSZ-ben rögzítettük.

A tanulók **magatartását és szorgalmát** az osztályfőnökök a szaktanárok észrevételeit figyelembe véve – a gyerekekkel megbeszélve, szóban és az osztálynaplóba, tájékoztató füzetbe vagy ellenőrzőbe rögzítve értékelik.

A szorgalom és magatartás félévi és év végi minősítésére az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével (naplóba történt beírásaik áttekintésével) – a

tanulók jutalmazási és fegyelmezési fokozatának figyelembe vételével - tesznek javaslatot, majd a nevelőtestület dönt az osztályozó értekezleten.

9.18.1 A magatartás és szorgalom értékelésének fokozatai:

Magatartás:	példás	jó	változó	rossz
Szorgalom:	példás	jó	változó	hanyag

9.18.2 A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon megfelelően viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli osztályfőnöki intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- max. 3 órát igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője vagy megrovása van;

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több, mint 10 órát igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, igazgatói figyelmeztetése, vagy annál magasabb fokozata van.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

9.18.3 Szorgalom

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;

- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható; *házi feladatait rendszeresen elkészíti*
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, *házi feladata ritkán hiányzik;*
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg, *gyakran felkészületlen;*
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait folyamatosan nem végzi el, *gyakran felkészületlen;*
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak el-lenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen,
- rendszeresen nem készíti házi feladatot.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

9.19 Tanulóink fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereink

Tanulók **fizikai állapotának mérését** a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal *május 31-ig a NET-FIT teszttel. Az adatokat a testnevelők rögzítik az adatfeldolgozó programban, majd továbbításra kerül.*

A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

10. Helyi tantervek (1. sz. melléklet)

Egy külön dokumentumban található.

11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje (2. sz. melléklet)

1. Jogi alapvetés

Az új köznevelési törvény (Nkt. 4. § (12)-(13)) bekezdés újra definiálta az e körbe tartozó tanulókat, mely szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Továbbá kiemelten tehetséges gyermek, tanuló:

- az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránt erős motiváció, elkötelezettség.

2. A kiemelt figyelmet igénylő tanuló azonosításának helyi eljárás rendje

- év eleji október 1-jei statisztika a HH és HHH gyermekekről, bejáró tanulókról (tagozati, évfolyami és osztály szintű)
- képesség felmérés a speciális programmal haladó csoportok kialakításához

Egyénre szabott tanulási lehetőségek:

Az iskolánk a gyermekek tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelvünk, hogy a tanulók közti különbözőségeket iskolánk a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekinti. E szemlélet alkalmazásához olyan fejlesztési célokat jelölünk ki, amelyek nemcsak a tanulóktól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatokat igyekszünk tervezni. Célunk, hogy enyhítsük a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Kiemelten fontosságnak kezeljük a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulóhoz illeszkedő fejlesztő tevékenységet.

Valljuk, hogy minden gyermek fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában fontosnak tartjuk a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) munkáját, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenységét.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere)

kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával végzi pedagógiai munkáját.

Az együttnevelést megvalósító pedagógusok (és gyógypedagógusok) is alkalmazzák a teamtanítást, amely több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat takar. A közös tanítás a közösen tervezett tanulási-tanítási programra, valamint a közös értékelésre épül.

Az együttnevelés során habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat szervezünk a feltárt területek szerint. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárásokat alkalmazunk. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásaival egészítjük ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatását. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a NAT-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók segítése, speciális igényeiknek kielégítése:

- az SNI és BTMN tanulók fejlesztő foglalkozásainak megtervezése, kontroll vizsgálatok és új vizsgálatok előkészítése, megbízatások kiadása
- napközis foglalkozás iránti igény felmérése, biztosítása
- osztályfőnöki (osztályfőnöki tanmenet) pedagógiai munka, gyermek és ifjúságvédelmi munka (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős éves munkaterve) tervezése a HH és HHH tanulók megsegítése érdekében
- DIFER mérés eredménye alapján történő egyéni fejlesztő foglalkozások tervezése
- tehetséggondozó és felzárkóztató tanórán kívüli foglalkozások szervezése
- versenynaptár készítése tantárgyanként a munkaközösségek gondozásában

4. Az intézmény feladatai az SNI, BTMN tanulók gondozása, esélyegyenlőségük javítása érdekében

- Az e sajátos gondok valamelyikével küzdő gyermekek „kiszűrővel” egyéni problémájuk, problémáik a lehetséges mértékig, mélységig való feltárása.
- Ennek érdekében és szükség szerint szoros kapcsolattartás a szakszolgálattal, a HH és HHH tanulók esetében a gyermekjóléti szolgálattal és a családsegítő központtal.
- Az illeszkedő, segítő pedagógiai elveink: megértés, szeretet, segítségnyújtás, stb. egyénhez szabott, gyakoribb és fokozottabb alkalmazása.
- Szükség esetén speciális szakszolgálatok igénybeviteléhez megértő meggyőzés és segítségnyújtás.
- Az egyéni képességekhez is igazodó tanórai tanulásszervezés, a Helyi tanterv tananyag elsajátítására a teljesítmények értékelésére vonatkozó előírások betartatása.
- Esélyegyenlőségi program alapján a tehetséges HH és HHH tanulók tehetséggondozó szakkörökön való részvételének biztosítása.
- Napközi otthoni és, vagy felzárkóztató foglalkozás.
- Családlátogatás.
- A szülők, családok fokozottabb osztályfőnöki segítése.
- A pedagógusok gyakoribb fejlesztő, segítő személyes beszélgetése a gyermekekkel.

5. Az intézmény feladatai a tehetség fejlesztés és képesség kibontakoztatás érdekében

- A Pedagógia programban meghatározottak szerint nemzetiségi és kéttanyelvű óraszámú német oktatás.
- Tehetséggondozó szakköri foglalkozások indítása.

- Testvérintézmény evangélikus gimnázium tehetséggondozó tanulmányi versenyeibe való bekapcsolódás.
- Alapfokú művészeti iskolák számára együttműködés biztosítása a néptánc, és hangszeres zenektatáshoz.
- Minőségi sportcsoportok az iskolai sportkör, valamint DSE órák keretében.
- Időszaki versenyre való felkészítő foglalkozások.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés.
- Házi versenyek, vetélkedők, bemutatók szervezése, azokra való felkészítés; tantárgyi versenyek, kisiskolások versenye, természetismereti csapatverseny, matematikai feladatmegoldó verseny, stb.
- Továbbtanulásra felkészítő foglalkozások.
- Csoportbontás a feltételek megléte esetén.
- Az iskola könyvtárállományának gyarapítása az egyes tudományterületek korszerűbb megismeréséhez.

12. A gyermek, a tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések (3. sz. melléklet)

Iskolánk alapvető feladatai az esélyegyenlőség biztosítása területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók lemaradásának problémáit - minden pedagógus,
- meg kell keresni a problémák okait - osztályfőnökök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- **segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához - minden pedagógus,**
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek - osztályfőnök és gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- **nevelési tanácsadóval,**
- gyermekjóléti szolgálattal,
- **családsegítő szolgálattal,**
- **polgármesteri hivatallal,**
- **gyermekorvossal,**
- további a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják az esély-egyenlőség megvalósítását:

- **a felzárkóztató foglalkozások,**
- **a tehetséggondozó foglalkozások,**
- **az indulási hátrányok csökkentése,**
- **a differenciált oktatás és képességfejlesztés,**
- **a pályaválasztás segítése,**
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- **egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,**

- a családi életre történő nevelés,
- **a napközis foglalkozások,**
- **az iskolai étkezési lehetőségek,**
- **az egészségügyi szűrővizsgálatok,**
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása; tankönyvtámogatás, természetbeni támogatás, térítési díj támogatás,
- **a szülőkkel való együttműködés,**
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

13. A belső vizsgák tematikája (4. sz. melléklet)

Matematika:

Matematikából kétszintű belső vizsga létezik. A normál tanterv szerint tanulók vizsgája a középszintű érettségi követelményeit modellezi, az emelt órás számú csoportoké az emelt szintű érettségi követelményeihez igazodik.

Matematika témakörök a 8. évfolyamos belső vizsgára - középszint

I. GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK

1. Halmaz, halmaz eleme
2. Részhalmaz és valódi részhalmaz
3. Racionális számok halmaza és annak részhalmazai (természetes számok, egész számok, pozitív egész számok, negatív egész számok)
4. Halmazműveletek (komplementer, unió, metszet, különbség)
5. Véges halmaz elemeinek száma, logikai szita alkalmazása szöveges feladatok megoldásában
6. Összeszámlálási alapfeladatok, összegzési módszer, szorzási szabály

II. ALGEBRA ÉS SZÁMELMÉLET

7. Osztó, többszörös, prímszám, összetett szám, számelmélet alaptétele és prímtényező felbontás
8. Oszthatósági szabályok
9. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, relatív prímek
10. Hatványozás pozitív egész kitevőre, a hatványozás azonosságai, műveletek pozitív egész kitevőjű hatványokkal. Nagy számok normálalakja.
11. Algebrai kifejezések, zárójelek felbontása, szorzattá alakítás kiemeléssel
12. Arányos következtetések, százalékszámítás
13. Egyenletek, egyenlőtlenségek
14. Szöveges feladatok: helyiértékes feladatok, mozgási feladatok, keverési feladatok, együttes munkavégzésre vonatkozó feladatok, geometriai feladatok, egyéb feladatok.

III. FÜGGVÉNYEK, SOROZATOK

15. Derékszögű koordináta-rendszer, pontok koordinátái
16. Függvény fogalma
17. Lineáris függvény, másodfokú függvény, abszolútérték függvény
18. Függvények helyettesítési értéke
19. Függvények jellemzése - alapvető tulajdonságok (értelmezési tartomány, értékészlet, menet, zérushely, szélsőérték)
20. Függvények metszéspontjának meghatározása, egyenletek és egyenlőtlenségek grafikus megoldása
21. Ábrafelismerés.
22. Szám-tani sorozatok

IV. GEOMETRIA

23. Szögek fajtái, nevezetes szög-párok
24. Síkidomok (háromszögek, négyszögek, sokszögek és kör) tulajdonságai
25. Háromszögek szögeire, oldalaira vonatkozó tételek, Pitagorasz-tétele
26. Háromszögek nevezetes vonalai, pontjai, körei, Thalesz-tétele
27. Konvex és konkáv négyszögek, négyszögek csoportosítása
28. Konvex és konkáv sokszögek, konvex sokszögek átlóinak száma, belső szögeinek összege, szabályos sokszögek egy belső szöge és egy külső szöge
29. Szögszámítások
30. Háromszögek, négyszögek kerülete, területe.
31. Kör kerülete és területe

32. Tengelyesen szimmetrikus alakzatok, középpontosan szimmetrikus alakzatok
33. Háromszögek hasonlóságának alapesetei, hasonlóság alkalmazásával megoldható feladatok
34. Testek csoportosítása
35. Testek hálója, felszíne (kocka, téglatest, henger, hasáb)
36. Testek térfogata

V. STATISZTIKA

37. Adat, gyakoriság, relatív gyakoriság
38. Táblázat, oszlopdiaagram, kördiagram
39. Átlag, módusz, medián

Matematika témakörök a 8. évfolyamos belső vizsgára – emelt szint

I. GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK

1. Halmaz, halmaz eleme
2. Részhalmaz és valódi részhalmaz
3. Racionális számok halmaza és annak részalmazai (természetes számok, egész számok, pozitív egész számok, negatív egész számok)
4. Halmazműveletek (komplementer, unió, metszet, különbség)
5. Véges halmaz elemeinek száma, logikai szita alkalmazása szöveges feladatok megoldásában
6. A számegyenes részalmazai. Intervallumok, műveletek intervallumokkal
7. Összeszámlálási alapfeladatok, összegzési módszer, szorzási szabály
8. Sorba rendezési, kiválasztási problémák
9. Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására.

II. ALGEBRA ÉS SZÁMELMÉLET

10. Osztó, többszörös, prímszám, összetett szám, számelmélet alaptétele és prímtényező felbontás
11. Oszthatósági szabályok
12. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, relatív prímek
13. Hatványozás pozitív és negatív egész kitevőre, a hatványozás azonosságai, műveletek pozitív egész kitevőjű hatványokkal. Nagy számok normálalakja.
14. Algebrai kifejezések, zárójelek felbontása, szorzattá alakítás kiemeléssel és nevezetes szorzatok alkalmazásával
15. Műveletek algebrai törtekkel
16. Arányos következtetések, százalékszámítás
17. Egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
18. Lineáris és nemlineáris diofantoszi egyenletek
19. Szöveges feladatok: helyiértékes feladatok, mozgási feladatok, keverési feladatok, együttes munkavégzésre vonatkozó feladatok, geometriai feladatok, egyéb feladatok.

III. FÜGGVÉNYEK, SOROZATOK

20. Derékszögű koordináta-rendszer, pontok koordinátái
21. Függvény fogalma
22. Lineáris, abszolútérték-, egészrész-, törtrész-, $\frac{1}{x}$ függvény, egyszerűbb másodfokú függvények, gyökfüggvény
23. Függvények helyettesítési értéke
24. Függvények jellemzése - alapvető tulajdonságok (értelmezési tartomány, értékészlet, monotonitás, zérushely, szélsőérték)
25. Függvények metszéspontjának meghatározása, egyenletek és egyenlőtlenségek grafikus megoldása
26. Ábrafelismerés.

27. Számítási sorozatok

IV. GEOMETRIA

28. Szögek fajtái, nevezetes szögpárok
29. Síkidomok (háromszögek, négyszögek, sokszögek és kör) tulajdonságai
30. Háromszögek szögeire, oldalaira vonatkozó tételek, Pitagorasz-tétele
31. Háromszögek nevezetes vonalai, pontjai, körei, Thalesz-tétele
32. Konvex és konkáv négyszögek, négyszögek csoportosítása, húrnégyszögek, érintőnéyszögek
33. Konvex és konkáv sokszögek, konvex sokszögek átlóinak száma, belső szögeknek összege, szabályos sokszögek egy belső szöge és egy külső szöge
34. Szögszámítások
35. Háromszögek, négyszögek kerülete, területe.
36. Kör kerülete és területe
37. Tengelyesen szimmetrikus alakzatok, középpontosan szimmetrikus alakzatok
38. Testek hálójára, felszíne (kocka, téglatest, hasáb)
39. Testek térfogata

V. STATISZTIKA, VALÓSZÍNŰSÉGSZÁMÍTÁS

40. Adat, gyakoriság, relatív gyakoriság
41. Táblázat, oszlopdiagram, kördiagram
42. Átlag, módusz, medián
43. Valószínűségi feladatok megoldása komplementer esemény valószínűségének kiszámolásával (esély, gyakoriság, relatív gyakoriság, esemény, komplementer esemény)

Matematika témakörök a 10. évfolyamos belső vizsgára - középszint

I. GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK

1. Halmazok, valós számkör felépítése
2. Részhalmaz és valódi részhalmaz
3. Halmazműveletek (komplementer, unió, metszet, különbség)
4. Véges halmaz elemeinek száma, logikai szita alkalmazása szöveges feladatok megoldásában
5. A számegyenes részhalmazai. Intervallumok, műveletek intervallumokkal
6. Összeszámlálási feladatok (permutációk, variációk)
7. Igaz-hamis állítások (bármely témából!)

II. ALGEBRA ÉS SZÁMELMÉLET

8. Hatványozás egész kitevőre, a hatványozás azonosságai, műveletek egész kitevőjű hatványokkal. Számok normálalakja.
9. Négyzetgyökvonás, a négyzetgyökvonás azonosságai, négyzetgyökös kifejezések értelmezési tartománya
10. Algebrai kifejezések, polinomok, zárójelek felbontása
11. Nevezetes szorzatok: két tag összegének négyzete, két tag különbségének a négyzete, két tag összegének és ugyanezen két tag különbségének a szorzata.
12. A szorzattá alakítás módszerei: kiemelés, kiemelés csoportosítással, nevezetes szorzatok alkalmazása, gyöktényező alak alkalmazása és ezek variációi.
13. Algebrai törtek értelmezési tartománya, egyszerűsítése, szorzása, osztása, összevonása
14. Teljes négyzetté alakítás
15. Százalékszámítás
16. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
17. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
18. Szöveges feladatok: helyiértékes feladatok, mozgási feladatok, keverési feladatok, együttes munkavégzésre vonatkozó feladatok, geometriai feladatok, egyéb feladatok.

19. Egyenletek megoldása különböző módszerekkel: grafikus módszer, szorzattá alakítás módszere, mérleg-elv alkalmazása.
20. Egyenlőtlenségek megoldása előjelvizsgálattal.
21. Egyenletrendszer megoldása behelyettesítő módszerrel és egyenlő (abszolútértékű) együtthetők módszerével.
22. Négyzetgyökös egyenletek (típusú)

III. FÜGGVÉNYEK, SOROZATOK

23. Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény és lineáris törtfüggvény grafikonja
24. Függvények helyettesítési értéke
25. Függvénytranszformációk
26. Függvények jellemzése - alapvető tulajdonságok (értelmezési tartomány, értékészlet, menet, zérushely, szélsőérték)
27. Függvények metszéspontjának meghatározása. Függvények zérushelyének meghatározása számítással.
28. Ábrafelismerés.

IV. GEOMETRIA

29. Szög, forgásszög, nevezetes szögpárok
30. Síkidomok (háromszögek, négyszögek, sokszögek és kör) tulajdonságai
31. Háromszögek szögeire, oldalaira vonatkozó tételek, Pitagorasz-tétel és megfordítása
32. Háromszögek nevezetes vonalai, pontjai, körei, Thalesz-tétel és megfordítása
33. Konvex és konkáv négyszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, négyszögek csoportosítása
34. Konvex és konkáv sokszögek, konvex sokszögek átlóinak száma, belső szögeinek összege, szabályos sokszögek egy belső szöge és egy külső szöge
35. Szögszámítások
36. Háromszögek, négyszögek kerülete, területe.
37. Kör kerülete és területe, körív hossza, és körcikk területe, körgyűrű és körszelet.
38. Tengelyesen szimmetrikus alakzatok, középpontosan szimmetrikus alakzatok, forgásszimmetrikus alakzatok
39. Háromszögek hasonlóságának alapesetei, hasonlóság alkalmazásával megoldható feladatok
40. Magasságtétel és befogótétel
41. Hasonló síkidomok kerületének és területének aránya; hasonló testek felszínének és térfogatának aránya

V. STATISZTIKA ÉS VALÓSZÍNŰÉGSZÁMÍTÁS

42. Adat, gyakoriság, relatív gyakoriság
43. Táblázat, oszlopdiagram, kördiagram
44. Átlag, módusz, medián
45. Valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság
46. A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása

Matematika témakörök a 10. évfolyamos belső vizsgára – emelt szint

I. GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK

1. Halmazok, valós számkör felépítése, adott műveletekre zárt számhalmazok
2. Részhalmaz és valódi részhalmaz
3. Halmazműveletek (komplementer, unió, metszet, különbség), De-Morgan azonosságok
4. Véges halmaz elemeinek száma, logikai szita alkalmazása szöveges feladatok megoldásában
5. Véges, megszámlálhatóan végtelen és nem megszámlálhatóan végtelen halmazok
6. A számegetlen részhalmazai. Intervallumok, műveletek intervallumokkal

7. Összeszámlálási feladatok (permutációk ismétlés nélkül és ismétléssel, variációk ismétlés nélkül és ismétléssel, ismétlés nélküli kombinációk)
8. Igaz-hamis állítások (bármely témából!)

II. ALGEBRA ÉS SZÁMELMÉLET

9. Osztó, többszörös, prímszám, összetett szám, számelmélet alaptétele és prímtényező felbontás
10. Pozitív osztók száma
11. Oszthatósági szabályok
12. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, relatív prímek
13. Számrendszerek, átírni tizes alapú számrendszerből n alapú számrendszerbe és viszont, n alapú számrendszerben felírt számok összeadása, kivonása
14. Hatványozás egész kitevőre, a hatványozás azonosságai, műveletek egész kitevőjű hatványokkal. Számok normálalakja.
15. Négyzetgyökvonás, a négyzetgyökvonás azonosságai, négyzetgyökös kifejezések értelmezési tartománya
16. Algebrai kifejezések, polinomok, polinomok fokszáma, fokszám szerint rendezett alakja, zárójelek felbontása
17. Nevezetes szorzatok: két tag összegének négyzete, két tag különbségének a négyzete, két tag összegének és ugyanezen két tag különbségének a szorzata, két tag összegének harmadik hatványa, két tag különbségének a harmadik hatványa, háromtagú összeg négyzete.
18. A szorzattá alakítás módszerei: kiemelés, kiemelés csoportosítással, nevezetes szorzatok alkalmazása, gyöktényező alak alkalmazása és ezek variációi.
19. Algebrai törtek értelmezési tartománya, egyszerűsítése, szorzása, osztása, összevonása
20. Teljes négyzetté alakítás
21. Százalékszámítás
22. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
23. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
24. Összefüggések a másodfokú egyenlet gyökei és együtthatói között
25. Szöveges feladatok: helyiértékes feladatok, mozgási feladatok, keverési feladatok, együttes munkavégzésre vonatkozó feladatok, geometriai feladatok, egyéb feladatok.
26. Egyenletek megoldása különböző módszerekkel: grafikus módszer, szorzattá alakítás módszere, mérleg-elv alkalmazása, értelmezési tartomány vizsgálatával és értékkészlet vizsgálatával megoldható egyenletek, paraméteres első- és másodfokú egyenletek
27. Egyenlőtlenségek megoldása előjelvizsgálattal.
28. Egyenletrendszerek megoldása behelyettesítő módszerrel és egyenlő (abszolútértékű) együtthetők módszerével.
29. Első és másodfokú egyenlőtlenségrendszerek
30. Abszolútértékes egyenletek
31. Négyzetgyökös egyenletek (legfeljebb két négyzetreemeléssel megoldható feladatok)
32. Abszolútértékes és négyzetgyökös egyenlőtlenségek
33. Másodfokúra visszavezethető magasabb fokszámú egyenletek, egyenletrendszerek
34. Számított középértékek: számtani, mértani, harmonikus és négyzetes közép valamint nagyságrendi viszonyaikra vonatkozó tételek, feladatokban a számtani és mértani közép közötti összefüggés alkalmazása

III. FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEI

35. Lineáris függvény, másodfokú függvény, abszolútérték függvény, négyzetgyök függvény és lineáris törtfüggvény grafikonja
36. Függvények helyettesítési értéke
37. Függvénytranszformációk, függvények leszűkítése intervallumra, összetett függvények ábrázolása -

38. Függvények jellemzése - alapvető tulajdonságok (értelmezési tartomány, értékészlet, menet, zérushely, szélsőérték, periodicitás, paritás, korlátosság)
39. Függvények metszéspontjának meghatározása. Függvények zérushelyének meghatározása számítással.
40. Ábrafelismerés.
41. Másodfokú függvényre vezető szélsőérték-feladatok megoldása

IV. GEOMETRIA

42. Szög, forgásszög, nevezetes szögpárok
43. Síkidomok (háromszögek, négyszögek, sokszögek és kör) tulajdonságai
44. Háromszögek szögeire, oldalaira vonatkozó tételek, Pitagorasz-tétel és megfordítása
45. Háromszögek nevezetes vonalai, pontjai, körei, Thalesz-tétel és megfordítása
46. Konvex és konkáv négyszögek, négyszögek csoportosítása, konvex négyszög belső és külső szögeinek az összege
47. Konvex és konkáv sokszögek, konvex sokszögek átlóinak száma, belső szögeinek összege, szabályos sokszögek egy belső szöge és egy külső szöge
48. Szögszámítások
49. Háromszögek, négyszögek kerülete, területe.
50. Kör kerülete és területe, körív hossza, és körcikk területe. Kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlősége
51. Geometriai transzformációk és a függvények
52. Tengelyesen szimmetrikus alakzatok, középpontosan szimmetrikus alakzatok, forgásszimmetrikus alakzatok
53. Középponti és kerületi szögek tétele, kerületi szögek tétele, látókör fogalma
54. Középpontos hasonlósági transzformáció és hasonlósági transzformáció
55. Párhuzamos szelők tétele, a tétel megfordítása, párhuzamos szelőszakaszok tétele
56. Szögfelezőtétel
57. Szögek ívmértéke
58. Háromszögek hasonlóságának alapesetei, hasonlóság alkalmazásával megoldható feladatok
59. Magasságtétel és befogótétel
60. Hasonló síkidomok kerületének és területének aránya; hasonló testek felszínének és térfogatának aránya
61. Érintőnégyszögek és húrnégyszögek, érintőnégyszögek tétele és a tétel megfordítása, húrnégyszögek tétele és a tétel megfordítása
62. Hegyesszögek szögfüggvényei
63. Összefüggések a hegyesszögek szögfüggvényértékei között: pótszögek szögfüggvényei, pitagorasi azonosság, tangens illetve kotangens kifejezése szinusszal illetve koszinusszal
64. Nevezetes hegyesszögek (30° , 45° , 60°) szögfüggvényei

V. STATISZTIKA

65. Adat, gyakoriság, relatív gyakoriság
66. Táblázat, oszlopdiagram, kördiagram
67. Átlag és súlyozott számtani közép, módusz, medián

Magyar nyelv és irodalom:

A vizsga **írásbeli** részében nyelvtani és szövegértési feladatlapot töltenek ki a tanulók. A vizsga szóbeli része az irodalom tantárgy témakörei alapján zajlik.

Belső vizsga irodalom szóbeli tételsor 8.a

1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom
2. Műfaji alapismeretek I. – Az epika
3. Műfaji alapismeretek II. – A líra

4. Jellegzetes lírai témák
5. Egy magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény elemzése
6. A görög irodalom
7. A római irodalom
8. A Biblia mint kulturális kód
9. Az egyén és történelem kapcsolata mint irodalmi téma
10. A 20. századi történelem az irodalomban
11. Egy szabadon választott dráma a 20. század magyar irodalmából – ismerkedés a dráma műnemével

Belső vizsga irodalom szóbeli tételsor 10. évfolyam

1. A Biblia
2. Az antikvitás irodalma
3. A középkor irodalma
4. A magyar reneszánsz
5. Shakespeare
6. A barokk irodalma
7. A francia klasszicista dráma
8. Az európai felvilágosodás
9. Az európai romantika
10. Csokonai Vitéz Mihály
11. Berzsenyi Dániel
12. Katona József: Bánk bán
13. Kölcsey Ferenc
14. Vörösmarty Mihály
15. Petőfi Sándor
16. Jókai Mór

Szóbeli mérés a magyar nyelvből a 11. évfolyamon:

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. Nyelv és társadalom
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

Történelem:

A belső vizsga témakörei:

A 8. osztályban:

- Nemzeti emléknapjaink történelmi háttere (1848. március 15., 1849. október 6., 1920. június 4., 1956. október 23.)
- Vallás és kultúra az ókori Keleten (politeista vallások, a zsidó monoteizmus, az írás születése, az építészet jellemző emlékei)
- A demokrácia kialakulása, intézményei és működése az ókori Athénban
- A római köztársaság (A római köztársaság államszervezete és működése. Köztársaságból egyeduradalom: Caesar és Augustus)
- Az antik hitvilág, művészet, tudomány
- A kereszténység kialakulása és elterjedése a Római Birodalomban
- Egy eurázsiai birodalom: a hunok

- Gazdaság, társadalom és állam változásai a középkorban
- Az iszlám világ
- A középkori egyház
- A román, a gótikus építészet és a reneszánsz kultúra

A 10. évfolyamon:

1. ÓKOR	
1.1 Politika Athénban	Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
1.2 Ókori civilizációk öröksége	A görög és a római építészet
1.3. Vallások az ókorban	A zsidó monoteizmus
	A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése
2. KÖZÉPKOR	
2.1 Az iszlám világ	Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában
2.2. Gazdaság, társadalom, állam	Az uradalom, földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
	A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon
	Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai példák
2.4 A honfoglalás	A honfoglalás okai, a kalandozások/támadó hadjáratok
2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet
	IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés
	Az Aranybulla legfontosabb elemei
2.6 A vegyesházi királyok kora	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó
	Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai
	Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek
3. KORA ÚJKOR	
3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik	A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)
3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon	A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
	Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás
	Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)
3.4 Erdély	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban	A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke
	Magyarország újranevelése és újranevelése
3.6 A felvilágosodás	A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
	A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
	Mária Terézia és II. József reformjai

Földrajz:

Földünk és környezetünk tantárgyból iskolánkban **két tannyelvű németes** képzésben résztvevők kötelesek belső vizsgát tenni. A vizsgát német nyelven teljesítik.

Témakörök:

- I. Themen aus der 7. Klasse
 1. Afrika: Natur, Gesellschaft, Wirtschaft, Südafrikainsche Republik
 2. Amerika: Natur, Gesellschaft, Wirtschaft, USA
 3. Asien: Natur, Gesellschaft, Wirtschaft, Indien, China, Japan
 4. Europa: Natur, Gesellschaft, Wirtschaft, Länder der Eu, Ost-, Südoseuropa
- II. Themen aus der 8. Klasse
 1. Astronomie: Weltall, Galaxien, Sonnensystem, Erde
Kartographie: Orientierung (Zeit, Raum)
 2. Geologie: Plattentektonik, Vulkanismus, Gebirgsbildung, Gesteine, Bodenschätze, Erdgeschichte, Relief
- III. Themen aus der 9. Klasse
 1. Die Atmosphäre: Struktur, Wetter und Klima, Niederschlag, Wind
 2. Die hydrosphäre: Ozeane, Meere, Seen, Flüsse
 3. Die geographische Zonalität: tropische, gemäßigte, kalte Zone
- IV. Themen aus der 10. Klasse
 1. Allgemeine Sozialgeographie: Bevölkerung, Siedlungen
 2. Ländergruppen / Regionale Geographie: EU, Japan, USA, Mitteleuropa, GUS, Entwicklungsländer (China, Indien, arabische Welt, Lateinamerika)
 3. Ungarn: physische Geographie, Sozialgeographie, Landschaften

Német nyelv:

Német nyelvből **kétszintű belső vizsga** létezik a **10. évfolyamon**. A normál tanterv szerint tanulók vizsgája a középszintű érettségi követelményeit modellezi, az emelt szintű németes csoporté az emelt szintű érettségi követelményeihez igazodik.

A belső vizsga témakörei:

8. osztály

Szóbeli témakörök:

1. Freundschaft, eine Freundschaftsgeschichte
2. Körper, Körperteile, Gesundheit
3. Ausflug. Im Salzburger Land
4. Leben auf dem Lande – In der Stadt
5. An der Ostsee
6. Zu Besuch in der Schweiz
7. Hauskatze, Haushund
8. Wohnen, Wohntypen
9. Sport, die Olympischen Spiele
10. Schule, Lernen, Lerntipps
11. Erfindungen
12. Gesunde Ernährung
13. Umweltschutz, das Wattenmeer
14. Mode, Kleidung, Schuluniform
15. Berufswünsche, Berufswahl, Modeberufe

Írásbeli:

- nyelvtani feladatsor
- levélírási feladat (írás-készség)

10. osztály

Szóbeli témakörök:

1. Familie, Personenbeschreibung
2. Wohnung, Einrichtung
3. Schule, Ausbildung
4. In der Gaststätte, Ernährung
5. Einkauf
6. Freizeitbeschäftigungen, Kino, Theater
7. Krankheiten, beim Arzt
8. Wohnort, auf dem Lande, in der Stadt
9. Verkehr, Urlaub, Reise
10. Sport

Írásbeli:

A középszintű érettséginek megfelelő feladattípusok:

- nyelvhelyesség
- levélírás
- olvasásértés
- hallás utáni szövegértés

Angol nyelv:

A szóbeli belső vizsga témakörei a 8. évfolyamon:

A 8. évfolyam emelt szintű matematikai csoportjában angol nyelvet tanuló diákok szóbeli belső vizsgát tesznek a tanév végén.

Ez a vizsga méri a tanulók kommunikációs készségét, szókincsét, beszédértését, az idegen nyelven történő szóbeli megnyilatkozáskor használatos kompetenciák szintjét.

A szóbeli vizsga időtartama: 8-10 perc, amelyet rövid felkészülési idő előzhet meg.

A vizsga két részből áll:

1. Társalgás a megadott témakörök egyikéről
2. Önálló témakifejtés képi információk segítségével (erre készülhet a tanuló az előző vizsgázó felelete alatt)

Társalgási témakörök:

1. Me and my family; family occasions
2. My home; housing
3. My hometown; city and country life
4. My school; studying English
5. Jobs, students at work
6. The computer world; modern technology
7. The natural world; protected animals and plants
8. Weather and seasons; the climate changes
9. Healthy way of life; eating, sports; at the doctor's
10. The English speaking world
11. Free time activities, reading, films

Angol nyelvből **kétszintű belső vizsga** létezik a **10. évfolyamon**. A normál tanterv szerint tanulók vizsgája a középszintű érettségi követelményeit modellezi, az emelt szintű angolos csoporté az emelt szintű érettségi követelményeihez igazodik.

A belső vizsga témakörei a 10. évfolyamon:

1. Family and friends, describing people
2. The place where we live, environment, weather
3. My school, subjects, studying English, timetable
4. Daily routine, festivals and holidays, favourite food
5. Leisure time, sports, hobby

6. Travelling by train, plane, preparing for a journey, holiday, tourism
7. Hungary, Budapest
8. At the doctor's, illnesses, healthy way of life
9. Shopping, services
10. Clothes and fashion
11. English speaking countries, London

Írásbeli:

- Mind 8. mind 10. évfolyamon a középszintű érettséginek megfelelő feladattípusok:
 - nyelvhelyesség
 - levélírás
 - olvasásértés
 - hallás utáni szövegértés

Fizika:

Belső vizsga követelményei a 10. c osztályban:

90 perces írásbeli vizsga. A vizsgán függvénytáblázat és számológép használata megengedett. A feladatlap tesztkérdéseket (10 db, az összes pontszám 20%-a) és számolási feladatokat (4 db, az összes pontszám 80%) tartalmaz.

Követelmények:

1. Ismerje a következő fizikai mennyiségeket!
 - a. út, idő, sebesség, gyorsulás
 - b. tömeg, térfogat, sűrűség
 - c. erő, nyomás, lendület, forgatónyomaték
 - d. munka, energia, hőmennyiség
 - e. fajhő, olvadáshő, forráshő
 - f. áramerősség, feszültség, ellenállás, elektromos munka, teljesítmény
2. Egyenes vonalú egyenletes és egyenletesen változó mozgások. Tudja az alapvető mennyiségeket kiszámítani. (s, v, a)
3. Egyenletes körmozgás
4. Newton törvények. Ismerje fel a kölcsönhatásokban az erőt és az ellenerőt!
5. Rugalmas és rugalmatlan ütközések
6. Arkhimédész törvénye
7. Gáztörvények
8. A hőtan I. főtétele
9. Halmazállapot változások
10. Az elektromos és a mágneses mező jellemzése
11. Coulomb törvénye
12. Ohm törvénye
13. Ellenállások kapcsolása
14. Elektromágneses indukció

Biológia

Belső vizsgához szóbeli témakörök a 10.e osztályban:

1. A rendszerezés alapjai
2. Vírusok és prokarióták
3. Az egyszerűbb eukarióták (protoctiszták)
4. Az állatok testszerveződése
5. Az állati sejt és a szövetek
6. Az állatok önfenntartó működései
7. Az állatok önreprodukciója
8. Az állatok önszabályozása
9. Az álszövetes és testüreg nélküli állatok

10. Az összajúak
11. Az újszajúak
12. Az állatok viselkedése (etológia)
13. A növények anyagcseréje és testszerveződése
14. A növényi sejt és szövetek
15. A növények szervei és működésük
16. A növényi hormonok és ingermozgások
17. A növények szaporodása és egyedfejlődése
18. A növények rendszertani csoportjai
19. A gombák és a zuzmók

Kémia

Belső vizsga követelmények 10.e osztály:

Elmélet

1. Általános kémia
 - a. Atomszerkezet
 - b. Kémiai kötések, anyagi halmazok
 - c. Kémiai reakciók
 - d. Elektrokémiai alapismeretek
1. Szerves kémia
 - a. Szénhidrogének
 - b. Halogéntartalmú szerves vegyületek
 - c. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - d. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

Feladatok:

- oldatos feladatok (százalékos töménység, anyagmennyiség koncentráció)
- sztöchiometriai feladatok

14. Érettségi követelmények (5. sz. melléklet)

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

15. A Pedagógiai Program legitimációja

A Pedagógiai Program hatálya a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- dolgozóira,
- tanulóira,
- különböző szintű közösségeire terjed ki.

Legitimációs záradék a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának és helyi tantervének elfogadása és jóváhagyása

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szervezeti és Működési Szabályzatát a szülői szervezet **2023. február 10.** napján tartott ülésén megtárgyalta. A szülői szervezet véleményezési jogát jelen Szervezeti és Működési Szabályzatát felülvizsgálata során gyakorolta.

Kelt: Bonyhád, 2023. február 10.

Fritschi-Bottyán Noémi
szülői szervezet elnöke

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szervezeti és Működési Szabályzatát az intézmény diákönkormányzata **2023. február 10.** napján tartott ülésén megtárgyalta és véleményezte.

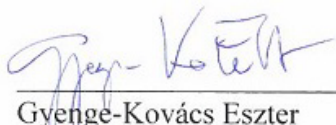
Kelt: Bonyhád, 2023. február 10.

Harsányi Márton
a diákönkormányzat részéről

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szervezeti és Működési Szabályzatát az intézményi nevelőtestület **2023. január 27.** napján tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta.

Kelt: Bonyhád, 2023. január 27.

Gyenge-Kovács Eszter
hitelesítő nevelőtestületi tag

Andorka Gábor
igazgató

Maár Dániel
hitelesítő nevelőtestületi tag